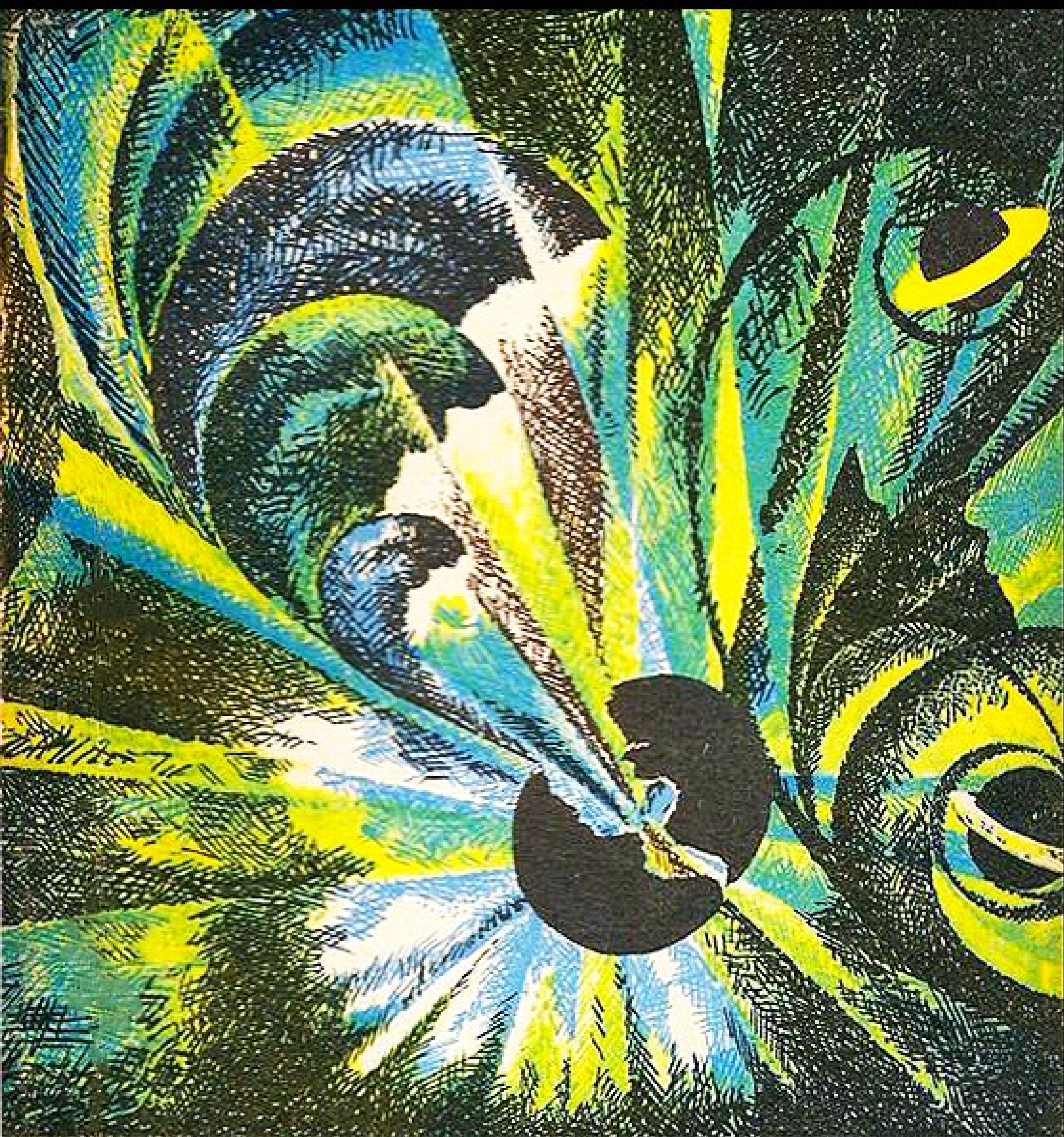
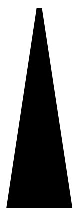
GEORGE RICUS

HOŢUL DE PARATRĂSNETE

EDITURA TINERETULUI

GEORGE RICUS

Hoţul de paratrăsnete

virtual-project.eu
== aladrian ==

Desen copertă : Petre Vulcănescu

Editura Tineretului

1967

I

„Două fără cinci. E târziu!„ îşi spuse Vlad privind cerul.

Gura lui uscata nu rostea niciun cuvânt. Tăcerea se lipise de el ca o muscă plictisitoare. Un val negru de oboseală îl smulse dintr-o completă amorţire. Respira şi se mişca greoi. Încă nu-şi pierduse răbdarea. Poate şi-o va pierde?! Sigur şi-o va pierde. Nu contează când!... Mai târziu, desigur, ştie precis că îşi va pierde răbdarea şi asta era bine!

George, intrând pe uşa cu arc deasupra, rosti sec:

— Mai poţi apuca ultima cursă!

— Ultima?!

— Mă refer la ultima din săptămâna asta.

— Voi face tot posibilul să n-o pierd, răspunse Vlad absorbit.

— E cea mai nimerită soluţie, întări bărbatul proaspăt sosit.

— Nu ştiu! îngăimă bolnavul.

George îngustă ochii, devenind curios:

— Ce anume nu ştii?!

— Nu ştiu dacă e cea mai bună soluţie. Dar alta nu vad. S-ar putea să fie...

— Sper, cel puţin, întări George amical, că nu vei avea ce regreta. Aici, oricum, timpul e pierdut.

— Şi eu cred!

În momentul acela se bucura la gândul că există legi care ne împiedică să citim gândurile altora. Da, e nespus de bine aşa, că se renunţase ori se respinsese definitiv o astfel de descoperire ştiinţifică. Oricum, în clipa asta dureroasă, simţea că nu e bine să afli ce cred oamenii despre tine!

— George, izbucni Vlad, ca în cele mai bune zile, când executau antrenamente de catapultări în stratosfera, crezi că acolo or să...

Nu fu în stare să pronunţe cuvântul.

— Se întâmplă atâtea. Ar trebui să avem curaj, dar mai ales încredere!

În clipa când rosti aceste cuvinte i se păru că George are figura destinului, frumoasă ca o reclamă de cinema. Impenetrabilă, tocmai de aceea artificioasă. Trăsăturile lui brune nu transmiteau o urmă cât de mică de îngrijorare.

Şi-apoi norii aceştia mustind de ploaie, ce se adunaseră întunecând cerul, îl enervau. Se simţea tot atât de încurcat şi sleit de puteri ca şi cum ar fi plecat într-un exil. Într-o altă lume, pe o altă planetă, creată de inteligenţa omenească. Şi aşa şi era, de fapt. Pleca pe o planetă unde covorul pluriluminos al reclamelor înscrie discret printre motive de flori şi vegetaţie decorativă cuvântul: vindecare.

— Ti-e rău?

— Nu, răspunse Vlad. Doar o uşoară slăbiciune.

— Totul se datoreşte acestei stări anormale în care te afli acuma, dar o să treacă.

Un zâmbet palid flutura pe buzele lui Vlad. Sus de tot, în cer, un stol de păsări fuseseră surprinse de furtună. Se uită la ele cu o duioşie nouă. Oare nu se asemăna şi el cu o pasăre prinsă de furtună? Poate în curând una din ele o să fie arsă de para unui fulger, şi o să cadă bulgăre de cărbune la pământ. Nu. Pasările sunt în stol, el spre Helios a zburat singur.

Se cufundă încet în fotoliul cel mare de lângă fereastra deschisa. Un vânt rece îi înfiora obrajii. Şopti:

— Îmi pare rău, nu pentru că am fost până acolo, ci pentru că nu-mi amintesc!…

Degetele lui tremurară, un pic. George strânse buzele. Vuietul de afară deveni copleşitor. Închiseră ferestrele. Încă se mai simţea în jur mirosul proaspăt al vaporilor de ploaie.

— Aş vrea s-o văd pe Eva! şopti Vlad, într-un târziu.

— Îţi fac imediat legătura!

E posibil ca Eva să fi fost, în acea clipă, singura fiinţa care l-ar fi susţinut? Îi era foarte greu să răspundă la

această întrebare chiar faţă de sine. Şi, în vreme ce statura de atlet a lui George se îndrepta cu paşi elastici spre videofon, Vlad nu putea să-şi oprească reacţiile răutăcioase: „Acest individ va rămâne. Se va bucura primul de experienţa ta de pe Helios, pentru care acum plăteşti!… Şi va face carieră, pentru că este calm, în ciuda exuberanţei!… Impenetrabil, cu toată explozia lui verbală, din momentele de adâncă prietenie; destul de inteligent, în ciuda figurii de reclamă! Urează-i succes şi oferă-i un rest de băutură întrebându-l: *Ce vei face după?…*”

Parcă şi vede cum George va lua poza aceea stupidă de viitor moştenitor; va nega, va nega, va nega şi, după lungi dizertaţii, în care vor fi incluse în mod obligatoriu citate clasice, îl va convinge pe un ton patetic că e mai sănătos decât el. Ori, în cel mai rău caz, se va retrage după un strat protector de tăcere glacială, pe care Vlad o detesta.

Ar fi dorit ca oamenii să rămână în aceleaşi relaţii cu el, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat. Însă ei nu ţineau seamă de această dorinţă secretă a sa. O descoperise mirat şi stânjenit. Boala îi provoca stări contradictorii.

Îl preţuia pe George pentru intransigenţa lui în cercetările ştiinţifice ale Cosmosului, pentru pasiunea îndreptată asupra tehnicii; ar fi vrut să-i spună, într-un avânt ce-i topea inima într-o flacără de duioşie şi bunătate, cât de mult îl apreciază. Dacă acolo, pe planeta Salve, se va întâmpla contrariul… Nu merită să te întristezi pentru asta! Nu merită să te desparţi astfel.

Minusculul aparat din buzunarul hainei lui George umplu încăperea cu sunete solemne şi clare. Cum se aprinsese? George, verificând videofonul, apucase să facă sensibilă una din legăturile de radio:

„O, de-aş avea răgaz, dar cruda moarte
E temnicerul care nu aşteaptă,
V-aş povesti atunci – dar să lăsăm –
Horaţio, eu mor. Tu să trăieşti,

Să-mi aperi amintirea şi dreptatea
În faţa celor ce mă-nvinuiesc.“

George tresări stânjenit. Nu putea să curme aceasta coincidenţă neaşteptată între o situaţie din realitate şi una din literatură, fără să o sublinieze şi mai mult.

„S-a frânt un suflet nobil.
Noapte bună. Prinţ drag,
Cântând să te petreacă îngeri.”

— E postul 35 al Bucureştiului! Să-l opresc? întrebă.
— Da.
Oare ce înseamnă Hamlet în limba daneză? A, îşi aminti: „cătun”. Se vede clar că nu e un nume de om. Iar constatarea aceasta tardivă şi neimportantă fu de ajuns să-l claustreze într-o tăcere morocănoasă.
Eva! Apare pe ecran, zveltă, elegantă, ca o statuie de bronz. Urmele unei bucurii întrerupte se destramă pe figura ei aerată, pe măsură ce dă cu ochii de cei doi. „Parcă s-ar fi aşteptat să zărească pe altcineva?! se nelinişti Vlad. Dar n-am spus că mi-e totuna?”
Şedea pe scaun, aşa cum o surprinsese transmisia, şi citea dintr-o carte, la lumina puternică a becurilor de neon, ce sporeau transparenţa aerului, scoţându-i în relief ochii, abia înălţaţi de pe pagina albă.
Erau ochi calmi, mari; ochi pe care îi iubise şi poate-i mai iubea.
Eva se crispa deodată. Ceilalţi, tatăl său, George, profesorii şi cosmonauţii, toţi care au venit în contact cu el au refuzat să-şi arate surpriza. Numai Eva nu.
— Eşti puţin obosit.
George trecu neglijent între ecran şi Vlad, interpunându-se imaginii, ca şi cum l-ar fi apărat de un adevăr implacabil. Un adevăr pe care-l ştiau toţi.
— Mă bucur că te văd, continuă ea cu o salutare voit sportivă, însă tardivă.

— Şi eu! şopti el, dându-şi seama că glasul lui sună fals.

Ecranul descoperi luxul temperat din interiorul camerei prietenei sale, aflată tocmai în partea cealaltă a Bucureştiului, la Băneasa, aproape de cosmodrom.

— E o zi urâtă! completă ea surâzând, dar în munţi s-a anunţat vreme favorabilă excursiilor. N-ai vrea să facem un tur cu aerobuzul? propuse Eva, ca să-i risipească melancolia.

Era plăcut cu ea. Şi astăzi mai simte, viu, mirosul părului ei, umezit de infimele particule ce circulă prin aer, între stâncile mării.

Îşi aminteşte începutul prieteniei lor. Ţinea ochii închişi şi părul ei negru ca smoala flutura pe obraz, peste urechi şi frunte, în vreme ce pe suprafaţa imensă a cerului scăpărau fulgere. Atunci mâinile lui puternice îi prinseră umerii: „N-ai vrea să plecăm într-un zbor istoric, poate fără întoarcere?” Ea îi răspunse blândă şi supusă: „Cum vrei tu!” În clipa aceea i se păru frumoasă, şi se temu o clipă de lucirile prea puternice din ochii ei, ca şi cum un înger din frescele bizantine ar fi prins fiinţă aievea, împrumutând sufletul unui diavol.

— Dar unde am putea merge? întrebă interesat, privind fix ecranul.

— Oriunde. Ar fi păcat să pierdem un asemenea prilej, nu găseşti?

Peste cincisprezece minute se afla pe unul din confortabilele fotolii ale aerobuzului roşu ca staniolul inimioarelor de ciocolată. Fusese gustul Evei, gustul extravagant al femeilor brune, ce-şi clătesc părul în şampoane policrome, în aşa fel, încât capătă acea culoare pe care, cu drept cuvânt, o numeau: „Culoarea sepiei în atac”.

Tot aşa de ameţitoare viteza, şi acum un an tot atât de spulberat în vânt părul negru al Evei, când o cunoscuse şi dansaseră la „Barul luminilor”, în acompaniamentul unei orchestre de hinduşi, aflaţi în turneu prin ţară. Apoi

ajunseseră, graţie aerobuzului, pe malul mării în furtună, unde îşi juraseră să plece împreună într-un zbor nemaiîntâlnit. Se gândeau la moarte omologând-o cu gloria. Dar erau mai vii decât cei mai vii dintre oameni! Dragostea frenetică îi dusese cu gândul la limita sentimentului de beatitudine prin care treceau. O moarte închinată ştiinţei, o moarte inventată, din bravadă şi dintr-o reminiscenţă a cutezanţei juvenile. Poate în asta rezidă sentimentul că, după îndelungi căutări, s-au găsit doi oameni făcuţi unul pentru altul. Doi oameni care aveau să trăiască împreună până la sfârşitul vieţii.

Amintiseră de cuvântul pe care azi nu-l mai puteau pronunţa. Pentru că atunci fusese un joc, ceva iluzoriu, un mijloc de a-şi jura dragostea, în vreme ce azi era o finalitate. Şi era cu atât mai greu cu cât se adresa doar unuia dintre ei.

Un an trecuse. Doar atât, în răstimpul căruia se văzuseră de cel mult treizeci de ori. Poate nici atât. Proiectul de a zbura spre Helios era notat pe o hârtie oarecare, aşezată cuminte într-un dosar de culoarea havanelor. Distanţa considerabilă până la cealaltă galaxie nu lăsa în suflete o umbra apăsătoare. Dar se întâlniseră totuşi atât de puţin; gândul de-a zbura acolo, spre Helios, făcuse din el un fanatic. Absorbea cunoştinţele cele mai diverse, accepta exerciţiile cele mai dificile. Spera să fie el alesul. Să zboare. Iar toate astea pentru că apăruse Eva, de care nu s-ar fi despărţit în veci.

Ascultau toropiţi muzica hinduşilor, în vreme ce obrazul de piersică al Evei se cufundase în palma lui. O mângâia tandru; era aproape beat de fericire că ea începuse să facă parte din fiinţa lui.

— Îţi place? rosti Eva, mlădiindu-se din locul unde conducea aerobuzul.

Conducea cu siguranţa discretă de totdeauna. Ca şi anul trecut când zburaseră spre Marea Neagră.

— Intrăm într-o suburbie! anunţă Eva, cu glasul ei înfiorat

de admiraţia pajiştilor multicolore ce se desfăşurau vertiginos sub ei.

Aterizară într-o lumină difuză, ceţoasă. Drumurile cu hârtoape, făgaşurile, pământul nisipos şi sterp, şi mai ales vârfurile pinilor le amintea de acea viaţă liberă, unde cea mai mare fericire este să simţi vântul rece biciuindu-ţi faţa.

Se aflau sus, pe Muntele Găina. Din depărtări boarea aducea miros de răşină, de cetină tăiată, de ierburi arse, de mentă şi iarmaroc; se aflau în ziua când se ţinea vestitul Târg de fete de pe Muntele Găina.

Răzbeau ca prin vată ţipetele ascuţite ale celor ce se dădeau pe tobogan. Pocneau pistoalele cu răsunet sec la Roata norocului. Copiii purtau baloane multicolore cu poza lui Mickey Mouse. Un prestidigitator oferea trufe scoase dintr-o gămălie de ac. Pretutindeni domnea zgomotul, culorile şi mişcarea, capabile să atragă mulţimea ca un magnet de la mari depărtări.

Pe Eva o pasionau moţii, cu feţele lor bronzate, cu televizoarele nu mai mari decât o agendă sportivă, vârâte în buzunarul de sus al hainei. Ofereau vizitatorilor obiecte altădată păstrate cu sfinţenie în case. Astăzi utilitatea lor se pierduse.

— Sunt păhărele de ţuică cu picior, cioplite în lemn de cireş, domnişoară! rosti moţul.

Mulţimea îi înghiţi spre inima târgului. Totul o încânta acum. Roata norocului, toboganul, caii în manej, jonglerii cu flăcări, vasele de lut ars, doniţele, care făceau apa de izvor mai gustoasă, ringul de dans al tinerilor, menajeria cu animale sălbatice, deasupra căreia răzbeau aprige pocnete de bici, jocul cu săgeţi din baraca galbenă.

Înaintau cu greu prin mulţimea Târgului de fete. Cineva îl lovi din greşeală pe Vlad în fluierul piciorului. Durerea îl secă la inimă. Făptaşul dispăruse în mulţime.

Ajunseră în preajma ecranelor luminoase, care oglindeau dansuri vechi, rituale.

„Nu înţeleg de ce civilizaţia a conservat asta!” Vlad ura

primitivismul, dar voia să retrăiască senzaţiile de acum un an, când fuseseră la Târgul de fete, imediat după mare… Ideea că şi Eva venise aici să refacă un itinerariu pierdut era de-ajuns de supărătoare. De fapt, nu pornise într-acolo ca să-şi retrăiască amintirile, ci, mai simplu, să fie veselă, şi el să fie tot vesel. „N-ar fi mai bine să ne smulgem unul de altul, cei de atunci, şi să găsim un cuib singuratic, unde să ne pierdem într-o îmbrăţişare fără sfârşit?”

— Vlad, Vlad! Eva era cât se poate de fericită. Uite un iepure!

Într-adevăr, un biet animal cafeniu, un iepure de câmp greşise drumul, croindu-şi cărarea în zigzag printre picioarele moţilor. Flăcăii ţipau roşii la faţă, amuzaţi; găseau întâmplarea binevenită ca să se apropie mai mult de umerii fetelor în costume locale, a căror simplitate şi strălucire furau vederea.

Aparatele de fotografiat fixau cu cruzime groaza micului animal, mustăţile-i zburlite şi labele dinainte ce se înălţaseră în sus ca într-un salt vertiginos. Instantaneu, în Vlad se dezlănţui răutatea, o lumină puternică, deformatoare… Se şi vedea de-acum, cu o claritate dureroasă, în unul din albumele de familie ale Evei. Ca o providenţă auzea vocea ei, o voce ingrată, indicând: *„… Albumul din ultima zi când am fost cu Vlad la Târgul de fete. Era un pic palid, pleca acolo sus, pe Salve, unde n-am reuşit să ajung niciodată… Ştiam. Evoluţia bolii lui mergea cât se poate de prost. Presimţeam că e ultima întâlnire, dar am vrut o veselie potrivită cu decorul sălbatic al Târgului de fete. Mă credeţi, a fost ceva cu totul natural.”*

Vedea deja căpşoarele blonde, roşcate, alburii, ori de „culoarea sepiei în atac”, cum se clatină adunând portretul eroului, dar, mai ales, privind-o cu gelozie ascunsă pe Eva, cea care a fost în preajma lui în aceste ultime clipe.

Ceaţa cobora amestecându-se cu mirosul mititeilor fripţi pe grătar.

Tulnicele uuiau chemător. Gogoşile se fierbeau în ulei

încins. O tobă răpăia turbată şi aparatele surprindeau instantanee din Târgul de fete! Poate chiar ploaia, apropiata ploaie, ale cărei drugi de argint spintecau cerul. Intraseră într-un vârtej de lumini şi plăceri. Urmă imediat o explozie tunătoare, ca şi cum ar fi luat foc un depozit cu trotil.

Peste puţin căpşoarele dispăruseră ca într-un fum. Vlad nu spunea nimic, dar ştia că se minţeau reciproc; el ascunzându-şi deprimarea şi halucinaţiile, afundându-le cât mai adânc în sine, Eva veghind să fie veselă, să-i spună cuvinte de dragoste ce sunau fals, iar întorsăturile ironice, din pricina veseliei excesive, îi întunecau şi mai mult inima.

Mai urmau numai sărutările multe, multe, ce pocnesc sarbede ca nişte baloane de săpun, menite să-i arate recunoştinţa şi tandreţea ei eternă, şi gata… Un fior de frig îi cutremură şira spinării. Îşi retrase mâna. Gândirea zbura înaintea realităţii cu o viteză bolnăvicioasă.

„Era destul de afectuos!”

La această replică pe care Eva o va rosti, probabil, peste ani, inima i se strânse ca străpunsă cu acul.

Râse sec. O şi vedea cum va bea liniştită cafeaua cu lapte, muind în ea cornul cu grijă, Eva era o mare consumatoare de cafea cu lapte, şi cum o apuca dorul de fotografii…

Pe neaşteptate braţele ei îi înconjurară umerii. Era cât se poate de dulce şi fermecătoare:

— Unde pleci? Hai să mai dăm o raită, să fotografiem!

— Nu!

Dacă ar fi putut să aibă o ieşire extraordinară.

— Stai aşa!… Formidabil! Am vrut să te prind pe fundalul dansatorilor. Cred că a ieşit teribil!…

— Scoate filmul!

Buzele lui se mişcau în gol. Pentru început Eva nu înţelese. Învârti aparatul într-alt unghi ca să-şi continue activitatea. Nici zâmbetul nu-i dispăruse de pe buze.

— Scoate filmul! repetă el. Parcă ar fi exprimat o obsesie

devenită brusc intolerabilă. Eva scoase filmul încet, concentrându-se cât mai mult să lungească în timp această operaţie în aparenţă atât de simplă. Devenise serioasa. Sprâncenele se uneau asimetric la rădăcina nasului fin.

— Scoate-l afară şi dă-mi-l! repetă el poruncitor.

Eva clătină capul cu îndârjire.

Vlad îi smulse aparatul şi derula el însuşi filmul cu gesturi nervoase, scoase rola şi-o zvârli în undele spumoase ale cascadei, aflată la doi paşi de ei.

— Încântător! hohoti ea într-un râs ce se îmbina cu plânsul, intenţionând în acest fel să-l umilească. Nu reuşi. I se părea brutal, neînţelegător, feroce şi străin.

— Ştii că acolo… cu mine… Gata!… şopti el.

Ce curios! Atunci când zburase pe Helios şi bănuia că din clipă în clipă putea să survină moartea, graţie distanţei incomensurabile, vitezei ultrarapide, a noilor legi extragalactice – era doar primul zbor – nu-l cuprinsese teama de moarte! Abia acum, când ea se joacă cu el prin incertitudine, ideea morţii n-o mai poate suporta! Desigur, e o obsesie! Teama de moarte nu se manifestă la bărbaţii aşa de tineri ca el, la cei care au terminat atât de curând şcoala de cosmonauţi galactici. E ceva de neînţeles. Absurd.

— M-am gândit şi la această posibilitate! spuse Eva sec.

— Te-ai gândit!? Ochii lui injectaţi scăpărau.

— Eşti îngrozitor de nervos! Neîngăduit.

„Mai bine ar spune că sunt nebun!… Şi poate că şi sunt! Paranoicii îşi imaginează că sunt Copernic ori Galilei.” Nebun?!… Înfierbântarea minţii îl făcea să distingă deodată prea multe planuri. Încercase să-şi închipuie că teama sa nu este întemeiată, că Eva n-are cum să-l descopere…

Chiar dacă l-ar întreba, nu-i va spune adevărul, n-ar recunoaşte că vede o hienă: *„Mi s-a părut că-i un animal ciudat!”* i-ar fi spus sau *„Credeam că-i un brotăcel roşu, de munte!”* Încercă să se îmbărbăteze, poate în clipa următoare hiena va pieri, dar în zadar. Animalul aducea cu

sine valul negru şi înfiorător al morţii, de care-i era atât de teamă, şi funebra prezenţă a nevăzutei, dar aşteptatei umbre era suficient să-l tulbure. Culese din părul Evei un fir de păianjen. Se smulse o clipită din nelinişte, din direcţia acelor ochi fascinanţi. E posibil să fi fost acolo în stânga Evei, la picioare? Cine putea şti?

Se concentră asupra unui detaliu. De n-ar face nici o mişcare. Asta însă nu putea să dureze mult. Da, acum îşi dădea seama că se află în stăpânirea acelor ochi dinafară, care-l proiectau în absurd.

Urletul hienei despica atmosfera. Parcă l-ar fi întrebat: „Nu mă priveşti? Dacă te uiţi în ochii mei poate am să plec, dacă nu, rămân”.

— Lasă-mă în pace!… Lasă-mă!…

Planurile se încurcau; asocie atingerea Evei cu atingerea hienei. Fugi.

— Vlad! Vlad!

Îl pierdu prin mulţime. În sfârşit, Eva reuşi să-l ajungă.

Plânsul o străbătea acum din creştet până în tălpi ca o ploaie fierbinte.

Vlad îşi simţea braţele paralizate. Hiena tocmai desfăşurase un salt colosal deasupra mulţimii şi, cu un urlet de nedescris, se cuibări credincioasă la picioarele sale.

Ajunseră la aerobuz. Intrară, închiseră uşile. Muzica târgului se cernea difuză. Vlad scoase batista din buzunar şi i-o întinse Evei. Voia să-i arate că Eva nu-i decât un copil prost, care pune la inimă toate extravaganţele lui. Încerca să creadă că totul nu fusese decât o idee posibilă.

Era călduţ înăuntru şi cât se poate de intim. El îi prinse delicat mâna şi-i şopti:

— Am doar o singură dorinţă, să găseşti o formulă pentru a convinge ziarele! Indivizii aceia habar n-au! Eva, îţi spun cu toată sinceritatea, nu se poate pune niciun preţ pe ecranele de protecţie. Ecranele sonore. Dar ziariştii nu ştiu şi spun că le-am înlăturat cu premeditare, de dragul unor cercetări! Îţi dai seama cât de absurdă e această acuzaţie?

— Care ziare?! exclamă Eva dând drumul la motor. Ştii bine că doar unul singur a scris! Şi acela în treacăt.

— S-ar putea să-l urmeze altele.

— Dar ei nu ştiu adevărul?

— Bineînţeles că da! Dar nu vor să priceapă ce înseamnează să ajungi în zona galaxiei Helios, lângă planeta Omega, când încep să cânte fermecătoarele unde. N-ai vrea să le asculţi, dar ele te impregnează cu dărnicie. Simţi cum devii neurastenic, halucinezi. Atenţia ţi-o îndrepţi în altă parte, ca în scenele unui film de groază pe care eviţi să le priveşti. Inima îşi accelerează pulsul. Oglinda din navă mă reflecta palid, doream să opresc razele acelea fantastice punând în funcţie toate ecranele sonore protectoare de care dispunea nava. Dar nimic, i-am explicat problema academicianului Iordănescu. Se pare că m-a înţeles! Dar reaminteşte-i, te rog!…

— Nu-ţi mai face griji. Am să-i amintesc.

Sosind acasă, Vlad îşi făcu geamantanele, se odihni o jumătate de oră, apoi, însoţit de Eva, se îndreptă spre cosmodrom. „Oricum, ultima cursă nu trebuie pierdută!” spusese George încă de după-amiază şi avea dreptate. Se bucură în sine că plecarea lui nu semăna cu o fugă. Atâta vreme cât nu putea suferi protocolul, voia să plece fără să afle nimeni.

Într-un colţ alb, pustiu, cobora încet pe treptele umede, abia ţinându-şi respiraţia, un ins. Avea gulerul hainei ridicat şi borul pălăriei foarte mare. Străinul se apropie cu precauţie şi, numai după ce Vlad îi aruncă o privire cercetătoare, îl recunoscu pe tatăl său.

— Tata! spuse el către Eva.

Inginerul nu contenea să se apropie de ei fantomatic, prinse mâna lui Vlad şi a Evei într-ale sale, arătându-şi în lumina difuză obrazul uzat. Murmură, îndată după salutul distinct, aruncat totuşi ca o bolboroseală:

— Îţi aminteşti, Vlad, îţi aminteşti?

Vlad ştia la ce se refera tatăl său, dar răspunse cu

durere, încet:

— Nu.

Bătrânul îşi plimbă repede vârful limbii peste buzele uscate.

— S-ar putea să avem vreo surpriza cu ziarele?…

— În interviul ce l-am acordat totul e limpede, nu-i aşa? Eva va avea grijă de ultimele declaraţii.

— Limpede? Hm!… se miră tatăl său. Învingându-şi peste puţin delicateţea, preciză: Să nu te mire că am venit. N-am putut dormi noaptea trecută. Tie ţi se pare limpede, ţinu inginerul să-şi sublinieze îngrijorarea. Dar mai cu seamă problema asta e o chestiune de interpretare! Aşa cred!

— N-am putut recunoaşte c-am înlăturat ecranele protectoare! reluă Vlad cu un calm ce contrasta evident cu starea de teamă de mai înainte. Le-am spus că nu sunt eficace. Atât!

— N-ar fi fost mai nimerit să găseşti o altă soluţie? O explicaţie chiar?

Tânărul răspunse răspicat:

— Adevărul e unul singur! Imposibil să-l schimbi!

— Bine, dragul meu, conchise tatăl, îndoielile vin tocmai de la constructorii de ecrane protectoare de ultim tip!

— Bine, interveni Eva pe neaşteptate, dar ei au pus totul pe seama distanţei…

Sosise momentul despărţirii. Vlad flutură mâna. Intră în culoarul alb luminat „a giorno”. Păşi sprinten pe treptele rulante şi, înainte de-a se pierde în larma propriu-zisă a cosmodromului, ridică încă o dată pălăria, salutând vesel.

II

Racheta cu pereţii albi, lumina liniştitoare, indirectă, mobila sumară, dar colorată cât se poate de plăcut, îţi făceau impresia că te transportă spre un colţ de rai.

Impresia nu era departe de adevăr, dacă ne închipuim că racheta zbura spre planeta Salve.

Într-un cuvânt, nava pregătită pentru o distanţă scurtă nu prezenta grădini, cinematografe, piscine şi teatre, apanajul rachetelor de lungă distanţă. Era ceea ce în limbaj modern se numeşte şi se va numi o „cursă”.

Stewardesa, o tânără toarte drăguţă, cu pomeţii proeminenţi şi un oval al feţei delicat, aruncă încă de la început priviri mirate spre Vlad. În mintea ei micuţă – nu se ştie de ce, Vlad şi-o închipui necoaptă – începuse probabil să facă o apropiere între imaginea astronautului, difuzată cu atâta fervoare prin jurnalele de actualităţi, şi apariţia lui. Ar fi fost neplăcut să-l recunoască. Planul de-a pleca incognito ar fi fost compromis.

Stewardesa schiţă un zâmbet, chiar gestul amabil (dar atât de periculos pentru el, în clipa aceea) de a-i ieşi în întâmpinare. Zărind, probabil, privirile lui, absent aruncate prin hubloul rachetei, renunţă, aplecându-şi obrazul spre un micuţ cu părul cârlionţat, căruia îi oferi o portocală.

Prin hublourile circulare pământul se micşora fantastic de iute, pierind într-o aureolă ispititoare. Rămâneau acolo, departe, mistuindu-se cu repeziciune în noaptea cosmică, marea, înălţimile munţilor Carpaţi, dumnezeiasca bucurie a cercetărilor, George, tatăl său şi Eva cu care, probabil, n-avea să se mai întâlnească niciodată.

Se topeau mii şi mii de lucruri, unele foarte importante, altele mărunte, care până astăzi îşi avuseseră rostul lor. Vocile limpezi ale prietenilor… sunetul ploii… Se simţea

scuturat de vânt, de apă, şi totul nu era decât o redresare a aparatului spre o direcţie bine cunoscută. Acolo, printre munţii de pe Pământ ar fi vrut să stea, ori pe malul mării, la Mamaia, ori sub răpăitul unei ploi putrede de toamnă, care să-l ude până la piele.

Când întoarse privirile, licărul de nostalgie îi pierise, lăsând loc unui zâmbet larg. Nu-i venea să-şi creadă ochilor.

— George?! exclamă bucuros întinzând mâna.

— Te uiţi de parcă ai vedea propria mea fantomă! râse George. Eva n-a putut-o face! O fi avut motive personale destul de întemeiate ce se referă în ultimă instanţă la tine, la egoismul tău.

Vlad ridică palmele în sus, aşa cum făcea întotdeauna când se ivea o nedreptate în viaţa lui, ori era acuzat fără temei:

— Plecarea ştii bine că tu ai aranjat-o! Şi cu clinica de pe Salve, şi cu doctorii. Ba, am observat, ai avut şi iniţiative personale, anunţând de bună voie pe tata!

Hiena apăru în hublou. O rază de lumină dinăuntrul rachetei îi cădea pe fruntea zburlită, punându-i în evidenţă şi mai bine ochii înfiorători. Animalul plutea în Cosmos, alături de navă, şi, din când în când, se vedea clar că pândea momentul propice să desfăşoare un salt acrobatic.

Voi să închidă ochii. Dar nu putu. I s-ar fi părut o laşitate faţă de fiară, ca şi când hiena ar fi avut demnitate omenească. A rămas nemişcat, fără să spună un cuvânt. Deodată un geamăt slab, un geamăt de groază răsună dincolo de hublou. George se uită fix la Vlad.

Teama crescu.

— Vlad! Unde te uiţi?

— Uite, arătă el în noaptea cosmică. Văd urmele unei comete arzând!

— Ţi s-a părut, râse George.

Minţise. Hiena se topi ca un fum. Folosea aceste subterfugii ca sa nu-l creadă ceilalţi nebun! Dar, oare, cu

aceste viziuni nu era alienat de-a binelea?

Îşi scoase pantofii, degajat, şi-i aruncă pe covor, se trânti în pat şi adormi un somn sănătos, fără vise. Un somn de rachetă. Toată lumea cunoştea şi aprecia somnul de racheta. E drept că, în vis, a simţit pe obrazul stâng căzându-i o umbră ceva mai intensă decât celelalte. A bănuit că-i umbra stewardesei, venită să-l cerceteze îndeaproape, dar puţin îi mai păsa acum! Zbura spre Salve şi se bucura din plin de o pace deplină.

*

A doua zi dimineaţă soarele strălucea deasupra unor câmpii atât de întinse, încât parcă nu puteai să-ţi opreşti privirea. Iată balustradele verzi ale cosmodromului cunoscute din ilustratele reprezentând imagini de pe Salve. Vederea părea neţărmurită, dincolo de aceste balustrade, cu drumuri albe, pajişti joase. Clădirile, cocoţate cochet pe coloane transparente, lăsau loc în jur spaţiului verde. Totul părea scăldat într-o atmosferă azurie. Un polen galben plutea în aer ca materializarea unui sentiment de înălţare.

Ţipetele prelungi ale pescăruşilor îi scoaseră pe cei doi prieteni din dulcea toropeală. Rotirile agitate ale păsărilor indicau prezenţa mării, cu farurile ei imense, acum estompate de umbre fulguite.

Cele două siluete şi lumea care cobora din rachetă o porniră spre destinaţie, prin aerul care era mult mai proaspăt şi mai binefăcător decât cel de pe Pământ, după ploaie. Fiecare se simţea cuprins de euforie. De fapt, nu era decât influenţa noului mediu, a neobişnuitului climat marin.

— Salve? intonă Vlad din mers.

— „Fii sănătos”, „te salut”, „bună ziua” şi „adio”! tălmăci George toate înţelesurile acestui cuvânt. Le ştiu din prospect, adăugă.

„Îndrăzniseră să scrie chiar «adio» în prospect? reflectă Vlad. E un secol care nu se teme de moarte. O afişează în prospect, camuflând-o sub etimologia unui cuvânt latinesc. Cinstit, nu!” De altfel, de ce ar fi de mirare când, spitalele

fiind desfiinţate, omenirea crease un loc unde se putea suferi şi chiar muri la nevoie. Practic. Bolnavii, convalescenţii şi muribunzii de pe toate planetele veneau pe Salve, graţie punctelor sanitare de expediere create pe fiecare planetă. Igienic şi rapid.

Păşiră pe nişte scări ale căror trepte fuseseră măcinate de valurile mării. Auziră o galopare surdă la marginea unui castel de o zvelteţe arhitectonică neaşteptată şi, curând, un mânz negru, plin de soare şi spume albe, se ivi gonind pe faleza plină de alge, cu coama pieptănată de întretăiata şi jilava briză.

— E un semn bun! rosti George în glumă, uitându-se la mânz cu duioşie şi-l bătu scurt pe crupa asudată. Vlad surâse stins. Iubea şi el în clipa aceea mânzul. Voia să-l atingă uşor şi să-i îmbrăţişeze, delicat, grumazul.

III

Transpirase după baie. Transpirase abundent. Broboane de sudoare, ca roua de pe iarbă, când răcoarea nopţii e risipită de soare, ţâşneau una după alta, mari, concave, grele. Cătă cu ochii la ferestre, la fotoliile goale din jur, la colţurile armonios decorate ale camerei de hotel unde trăseseră. Prosopul mare, vernil, îşi târa ciucurii pe înaltele fire ale covorului decorator.

Bătăile inimii i se înteţeau. Se străduia să-şi înfrângă acea tăcere a spiritului ce cheamă după sine viziunea. Nu apăruse. Asta nu-l neliniştea. Inegalităţile ei o ridicaseră în ochii lui la rangul unei fiinţe capricioase. Putea să lipsească o oră, o zi ori chiar mai multe ca apoi să-şi facă apariţia brusc, în mijlocul unei discuţii sau a unei adunări. Observase ceva interesant până în prezent, că ea îl ocoleşte când e singur… Îi încearcă astfel voinţa, tăria şi răbdarea?

— Salut, cuceritorul Heliosului!

Gol până în brâu, cu muşchii tari, armonizaţi de gimnastică, Vlad arăta destul de bine, în ochii exuberantului George.

— Observi ceva?

George tăcea surprins.

— Spune, observi? insistă celălalt.

— Eşti bronzat! Atâta tot. Şi mai slăbeşte-mă cu această idioată autoadmiraţie!

— Un nou Narcis al Heliosului?! Hm! Dar, George, n-am stat nicio clipă la soare! Pielea se întunecă de la sine. A căpătat o uşoară nuanţă de fumuriu.

— Fiind blond, recunoaşte că se armonizează de minune cu tine!

Peste puţin, ajunseră la vizita medicală.

Era o oră destul de matinală. Ceaţa densă a cheiurilor nu se risipise încă pe faleza îngustă, înţesată de scoici. Ieşit proaspăt din garda de noapte, savantul spaniol Juan Soleado şedea în fotoliu cu picioarele răstignite: somnola.

Semitransparentele – lustre moderne îngropate în perete – pulsau luminiţe candide şi atât de calme, încât ajungeau simple raze hieratice prin colţuri.

De-a lungul peretelui central atârna o coloană neagră, ascuţită la vârf, cu un glob oscilant, rotitor. „Un ceas!” gândi Vlad, fără să-şi poată lua ochii de la gigantica pendulă balansată uşor în pântecul lăcuit al coloanei strălucitoare.

Somnul îl biruise pe savant. Adormise aşa cum ar fi stat de vorbă cu cineva din fotoliul alăturat. Odihna îi era vegheată de limbile imense ale pendulei suflate în aur. Deodată pleoapele lungi tresăriră. Se zbătură spasmodic, Vlad şi George tresăriră ca şi cum ar fi fost recunoscuţi.

— Bună ziua! spuse Juan Soleado familiar, după ce îi invită să stea jos. Mă scuzaţi, ieşisem tocmai din schimb când am primit telefonul colegului meu, David Jones, prin care mă anunţa de sosirea dumneavoastră! Mă bucur c-aţi avut încredere în planeta noastră!

Vlad schiţă un zâmbet contradictoriu. O mai fi şi altă planetă ce promite vindecarea?!

Juan replică rapid:

— Se află aici şi asistentul român Titus Juvanca şi…

— Nu vă faceţi griji, interveni George pentru a şterge impoliteţea involuntară a lui Vlad. Vom rămâne cu multă încredere în cadrul clinicii dumneavoastră.

Juan Soleado se uită o clipă plin de simpatie la pacient, ca şi cum ar fi vrut să-i citească cu exactitate barometrul său moral şi spuse:

— Cam sceptic, nu-i aşa?! Aci nu ucidem pe nimeni! Zâmbea cu mult farmec personal. Era, desigur, dispus să zâmbească la nesfârşit ca să-şi liniştească pacienţii. Îi intui destul de exact starea sufletească: Trebuie să-mi arăţi mai

multă încredere! Ai auzit de învierea lui Las?…

Buzele albe ale lui Vlad se desprinseră neutru, fără să articuleze un răspuns.

Poate că savantul se gândea în acel moment la pacienţii din clinica sa, care, oricât de grav ar fi fost atinşi de vreo boală, niciodată nu izbuteau să afecteze indiferenţa. Dragostea de viaţa izbăvitoare era singurul remediu moral, un punct de sprijin pentru el.

Impresia apăsătoare pe care Vlad o lăsa era sporită acum de priveliştea din fereastră, ce se revărsa tumultuos în sufletele lor. Natura luxuriantă năpădea totul cu o neasemuită vigoare şi tristeţe. Lumina lucea galbenă pe pereţii vilelor, grea şi fierbinte, încadrând chiparoşii ca un inevitabil semn de doliu…

*

— Atenţie! comandă energic savantul Juan, aflat acum sub o cupolă de sticlă.

Un ţârâit prelung înfiora invizibilele aparate îngropate în pereţi. Se ivi o luminiscenţă cenuşie. „Mda! îşi spuse Vlad, de n-ar apărea… Ochii hienei… Ochii ce cresc simţitor din neant…”

Sta gol în mijlocul cabinetului.

— Ai un trup perfect, ca o sculptură din epoca lui Pericle! De ce ai lăsat să treacă atâtea zile până să te decizi să vii?! S-ar putea să ne dai foarte mult de furcă! Întinde-te! porunci în cele din urmă Juan.

Auzea în depărtare paşi, târşirea papucilor de pâslă ai bolnavilor dincolo pe vastul culoar. Un strat violet de radiaţii îl învălui protector. Parcă ar fi fost într-un studio de filme, unde se cer efecte de lumină speciale, ori în atelierul unui sculptor evazionist. Stătea plantat pe un disc de plastic a cărui rotaţie lentă într-o parte şi în alta îi dădea un rău de mare. Urmă un vuiet sec ca o rostogolire într-un abis iluzoriu.

Juan, în cabina albă, el însuşi îmbrăcat în alb, sub cupola de sticlă conducea cu siguranţă cercetările.

Se scurseră câteva secunde. Pielea lui Vlad devenise un câmp magnetic. Atingerea celor din urmă radiaţii cu intensitate schimbată îi dădeau o senzaţie din cale-afară de lipicioasă. Ceva respingător. Înălţă puţin capul cu groaza de a se desprinde de această... reptilă.

— Vă rog, staţi perfect întins!

Gâfâia. Privirea arăta ţepoasă şi înstrăinată. Se străduia să rămână nemişcat. Cât? O secundă, două? Clipele erau lungi. Discul se rotea la dreapta şi la stânga, la stânga şi la dreapta, sub aparatul de luat imagini. Credea că inima, a cărei acceleraţie îl ameţea, avea în cele din urmă să explodeze sub presiunea extraordinară. Dar sunetul ei nu putea fi auzit dincolo de cupola de sticlă.

— R.I.!

Scurtă comandă în microfon.

— R.I.!

De ce nu vor să-l cruţe?

— R.I.!

Îl durea capul şi-i vâjâiau urechile. Ce înseamnează: „R.I”?! Respinge radiaţiile Ighi? În limba greacă „ighi” înseamnă viaţă. Era destul de grav!” reflectă în linişte.

Şi radiaţia creşte fără încetare. E întors mai repede, cu mai multă vehemenţă. Tuşeşte. Radiaţia creşte în răspăr. Vor observa cât de rău i-e şi-or să înceteze. În cupolă se afia acum un tânăr înalt, necunoscut. Ba da! îl cunoaşte, e Titus Juvanca, i-a fost prezentat! Vlad gemu; îşi petrecu mâinile pe sub curelele abia vizibile ce-l ţintuiau de masa de plastic, cu scopul să coboare repede şi, odată scăpat, avea de gând să ia prima cursă spre Pământ, să părăsească o dată şi pentru totdeauna cuibul acesta plicticos: clinica. Să fugă. Radiaţia creştea fără încetare; să strige. Cum nu-i venise ideea aceasta atât de simplă? Apoi îşi dădu seama imediat de ce o ocolise. În strădania de a mişca buzele, niciun sunet, oricât de firav, nu făcea să vibreze atmosfera înăbuşitoare.

— R.I.!

Iarăşi? N-a auzit niciodată ca un bolnav să respingă razele Ighi!

Trebuie să-i mărturisească medicului nebunia. E vorba doar de medicină! De ce s-ar sfii? Să-i spună, să-l ajute.

Dacă avea procedee noi prin care-i detectau subconştientul, nu reieşea că le ascunsese adevărul.

Lumină. Violentă şi crudă lumină. Închise pleoapele. Răul şi durerile din piept dispar, rămâne doar senzaţia ingrată că oasele, muşchii, creierul îi sfârâie, ca după un foc, când se toarnă apă pe cărbuni încinşi.

— N-am putut vorbi de loc!

— Am uitat să te previn! Aceste radiaţii studiază toate amănuntele corpului uman!

— Sper ca e ultima oară…

Spaniolul zâmbi. Trecură împreună în cabinet. În holul larg, Vlad fu lăsat să se îmbrace.

— Ce simţi? îl mai întrebă Juan.

— O slăbiciune! O mare şi nesfârşită slăbiciune! Am senzaţia că mă sfârşesc!

— Obsesii ai?…

Vlad păli:

— Hiena!… Văd mereu hiena…

Juan clătină din capul sur:

— O hienă?! De ce? Ai călătorit prin Africa? Iubeşti animalele exotice? Ai vrea să vezi tigrii, jaguarii, caşaloţii?

— Nu! Îmi lipseşte nu numai gustul, dar şi curiozitatea de a vedea asemenea animale! Poate de aceea sunt pedepsit! În ultima vreme n-am prea fost onorat de prezenţa ei! Pe de o parte mă bucur. O astfel de vacanţă înseamnează poate o îndepărtare a bolii. Amintindu-mi de ea însă, mi-e groază să nu apară! E şi asta una din cele mai trăsnite idei fixe, de care mi-a fost dat să aud! Dar ceea ce mi se pare curios este că, trăind-o, mi se pare cât se poate de firească! Ce spuneţi?!

— Ai putea să mi-o descrii?

Vlad trase aer în piept, se uită neajutorat în jur:

— Ochii mai ales… Sunt obsedanţi!… Am mereu în nări duhoarea de sălbăticiune. Dinţii albi, ascuţiţi, ca nişte pumnale, îi simt înfipţi în pulpa piciorului drept. Şi totuşi ştiu, sunt conştient că asta nu se întâmplă în realitate, aici e contradicţia!

— O să întrerupi orice legătură cu ea! spuse Juan şi adăugă: Te asigur!

Râseră.

— Aţi observat, cred, că mi se înnegreşte pielea? De ce oare? Credeţi că e normal?

Juan privi intens peisajul din fereastră. Părea destul de stingherit, pentru prima oară în după-amiaza aceea. Rosti:

— Nu! Dar nu ştiu încă să vă explic de ce!

Şi, într-adevăr, nu ştia.

IV

Intrând în cabinet, savantul îl găsi pe Vlad aşteptând. Magnolia înflorise. Era albă, cărnoasă, cu miros pătrunzător. Vlad o mângâie cu vârful degetelor.

— Aş dori să ştiu! exclamă Juan de cum intră. Îşi aprinse o ţigară şi-i oferi una lui Vlad. Acesta refuză net, întrebând:

— Ce anume?

— Ce-a fost acolo, pe Helios.

Vlad tăcu. Apoi, uşor iritat, şopti:

— Nu-mi amintesc.

Deşi cunoştea replica, Juan părea totuşi nemulţumit.

— N-am cum să-mi amintesc. Am spus asta şi medicilor de pe Pământ, la centrul de triere a bolnavilor, când am primit recomandarea pentru această clinică! Pentru planeta Salve!

Juan reflectă că ar fi trebuit să-l lase să doarmă mai bine noaptea trecută. Datele contradictorii se îngrămădiseră atât în fişele medicale cât şi în memoria roboţilor electronici. Erau al naibii de încurcate şi el avea datoria să le descurce, dacă voia să-i salveze viaţa.

— Cred că am adormit! continuă Vlad.

— Sigur? menţiona Juan.

— Precis n-aş putea spune! Până aproape de Helios am stat tot timpul treaz. Nerăbdarea şi surescitarea ajunseseră la culme. Voiam să văd, să aflu. Era altă lume, alte legi. Îmi plăcea! Doream foarte mult să fiu treaz, cu ochii mari, cât mai deschişi. Apoi a venit somnul.

În glasul astronautului vibră o umbră de tristeţe plictisită.

— Şi sirenele?

Juan citise fişele cu care pacientul sosise de pe Pământ şi era pus la curent cu simptoamele evidente ale bolii.

— Nu erau sirene! râse Vlad. Orice îi amintea de razele

cântătoare îl dispunea. Cred mai degrabă că erau nişte unde care au capacitatea de a cânta! Pare ridicol. Un soi de raze producătoare de muzică. O altă nebunie?! În sfârşit, când am ajuns în raza planetei Omega, din cealaltă Galaxie, norii… Nu, nu-i asta!… Fruntea lui Vlad se încreţea într-un efort extraordinar de aducere-aminte. Faţa palidă, cenuşie ca o umbră, se acoperi de creţuri şi mărunte broboane de sudoare. Apoi, continuă el cu glas stins, am apăsat pe butoanele pentru alimentaţie. Fripturile calde, rumenite la infraroşii. Mi-amintesc. Atunci… Ah, nu! iarăşi păru că sufletul său se întunecă, o creştere a şovăielii îi lumina şi-i întuneca alternativ faţa. Ochii mari îi ardeau.

— Atunci… îl încurajă Juan.

— Nu-i asta! respinse Vlad cu o încetineală intenţionată. Degetele sale plutiră în aer caraghios; era ca şi cum s-ar fi aşteptat ca dansul lor surprinzător şi pentru el să poată dezlănţui resursele ascunse ale memoriei. N-o făcură. Peste puţin reluă: Când am ajuns în raza planetei Omega, din cealaltă galaxie, deodată mi-am dat seama că aparatele mă părăsiseră. Pluteam ca pe o mare necunoscută, fără busolă şi fără un punct de reper în afara simţurilor mele atât de imperfecte.

„Asta mai seamănă a mărturisire”, gândi Juan. Pe marea calmă, salveană, ce se zărea din fereastră, îşi lua zborul un hidroaerobuz de culoarea alunei coapte. „Să te vezi deodată într-o lume necunoscută…”

— Mi-am pierdut cunoştinţa, ori am adormit, înainte de a putea să-mi dau seama de prea multe lucruri. E neplăcut, nu?

— Înainte sau după razele cântătoare ţi-ai pierdut cunoştinţa?

— După.

— Pot nota asta în fişă?

— Da. Se vede că de aceea nu-mi amintesc ce-am văzut acolo, nici dacă am asolizat! Pe trăsăturile concentrate ale tânărului se oglindea tristeţea. Dar am beneficiat de o

şansă! adăugă bine dispus. M-a salvat un înger. Un înger! M-a readus pe vechea Terra.

Pe Juan, bucuros că briza mării îi mângâie mâinile descoperite, din nou îl ameţi mireasma de magnolie. Asculta cu sentimentul unei descoperiri nedescifrate. Niciodată nu avusese pacient un astronaut care să fi parcurs o distanţă atât de fabuloasă.

— Îngerul meu păzitor, îngerul tuturor cosmonauţilor din Galaxie, de data asta a funcţionat şi în afara tuturor influenţelor. Pilotul automat! Ar trebui să i se înalţe un monument. El m-a readus pe Pământ în condiţiile în care eu nu eram în stare să mişc un deget. Înduioşător. Melodramatic. O maşină inertă să aibă mai mult sentiment decât o fiinţă umană. Bineînţeles că aci nu e vorba de sentimente în sensul curent al cuvântului, dar, oricum, o performanţă s-a înregistrat!… Şi încă o performanţă extraordinară, întrucât depăşisem galaxia. Aproape de Helios, când s-au deconectat aparatele, datorită faptului că intram, probabil, într-o altă lume, cu alte legi specifice, electromagnetice şi chimice, am fost martorul unui fenomen încă necunoscut. Cum vă spuneam, nişte raze au pornit să cânte. Asta mi-a amintit de armoniul electronic la care cântam arpegii, game şi improvizam copilăreşte melodii. Străpungeau cu uşurinţă ecranele de protecţie, despre a căror eficacitate s-a făcut caz într-un ziar! Chiar mi s-a reproşat în coloanele acelui cotidian c-am înlăturat ecranele ca să le aud mai bine! Fascinat, chipurile, de mirifica lor melodie! La mijloc a fost, desigur, o doză destul de mare de exagerare!

Juan îşi desprinse mâinile păroase de la piept şi-l privi cu înţelegere:

— Acum Pământul e departe! spuse el. Trebuie să facem totul ca să fie bine, nu numai pentru alţii, care abia aşteaptă să zboare spre Helios, ci şi pentru dumneata! Pe mâine!

V

Noaptea aceea, ca şi în multe altele, Vlad dormi prost. Îl visă pe Iuri Gagarin. Se vede că boala lui evolua între întunecarea pielii, apariţia în timpul zilei a viziunii cu hiena, iar noaptea, prin coşmare. În vis, Iuri Gagarin îi spuse:

— Vlad Radu, de ce bei apă?

— Pentru că e rece, Iuri Gagarin!

— Dar ştii tu ce e apa? întrebă primul cosmonaut.

— Unirea a două molecule de hidrogen cu una de oxigen, dacă nu vă e cu supărare! răspunse primul om care a depăşit galaxia.

— Prost! Ar trebui să rămâi corigent, Vlad Radu! Apa este unul din cele trei elemente fundamentale ale lumii descoperite de mintea omenească, pe lângă foc şi pământ.

— Exact! Chiar asta spuneam şi eu.

— Nu spuneai asta, Vlad! îl ţintui Gagarin.

— Ba da, pot să şi jur!

— Juri strâmb.

— Vorbeam de apă, foc şi de pământ. Nu?

Iuri Gagarin îl privea nemulţumit şi surâdea, încurajându-l ca un sever examinator. Dar, peste puţin, din rachete albastre, albe, roşii, portocalii, verzi, negre, cafenii, coborâră în ploaie toţi cosmonauţii lumii intraţi în istorie: Iuri Gagarin, Carpenter, Glen, Titov, Tereşkova şi alţii.

Îl salutau, îi strângeau mâinile şi-l strigau pe nume: „Vlad Radu, ce mai faci?” „Cum o mai duci, dragă Vlad Radu?” Era atât de plăcut, reconfortant!

„Cred că ne primeşti ca oaspeţi?” întrebau ei. „Poftiţi, vă rog”. Odaia de dormit se umplu până la refuz de toţi cosmonauţii. Mulţi, neîncăpând, şedeau la fereastră, pe o pardoseală de raze şi priveau înăuntru curioşi. Ce puteau să vadă, decât un om bolnav?

Noaptea era liniştită. Departe se auzea ca prin vată zumzăitul rachetelor la aterizare. Aşternutul parcă luase foc. În jurul urechilor se scurgea un firicel subţire şi molatic de transpiraţie, care îl gâdila îngrozitor. Crezuse, mai întâi, că starea aceasta de chin se datora plimbării intense prin soare. Se aştepta la o sumedenie de surprize, de pildă să se vadă coborând pe Helios. Vălul de ameţeală îl purta nu spre zborul, care-i adusese celebritatea şi boala, ci se trezi circulând printr-o materie densă, spumoasă, ca unduirea transparentă a unei mări luminate de o mie de sori. Nu existau surprize. Lumina fierbinte, acumulată în timpul zilei, erupea în această mare încremenită ca o explozie de culori. Sângele, devenind din ce în ce mai fluid, circula prin palme în întreaga mare. Culoarea mării devenise roşie. Roşul intra în ochi, ardea cu incandescenţa focurilor bengale, zgâria pielea picioarelor, creând în cap un vid ameţitor. Vidul iriza în mii de senzaţii concrete, luneca din vârful urechilor până la degetele picioarelor, în subţiri ace de gheaţă, de câte ori ţipari albaştri îi atingeau pielea cu solzii lor gelatinoşi. Simţea în umeri toată greutatea mării de deasupra capului său, toată căldura acelui roşu incandescent, şi se trezi între cearşafurile încinse ca o văpaie, năclăit de sudoare. Pacea nopţii contrasta cu grăbitele bătăi ale inimii. Trebuia să respire. După un vis groaznic e bine să sari din pat, să te plimbi prin cameră şi să iei o gură de apă. Răcoarea risipeşte senzaţiile din timpul somnului. Mişcarea odihneşte, dă putinţa să vezi fantasticul situaţiilor onirice. Tragedia începea din faptul că-şi dădea seama, cu o claritate uluitoare, că zvârlirea cearşafurilor fusese doar o iluzie; totul se petrecuse în vis şi numai în visul devenit acum coşmar. Coşmarul continua pe aceleaşi coordonate nedorite. Valuri lungi şi calme ţâşneau acum din marea agitată.

La zenit, pe fundalul înţesat de stele, crescu vertiginos, goală şi neagră, rotunjimea mişcătoare a urangutanului. Urangutanul carnivor. Obez din pricina excesului de carne

omenească. Animalul înota cu mişcări leneşe, uriaşe, prin spaţiul transparent. Marea-i luneca pe sânii fumurii, pe coapse, schimbând nuanţele din roşu în cafeniu. Măruntele valuri căutau spre discul albastru al soarelui. O dantelă de spumă juca în jurul gurii flămânde. Animalul nu se temea de nimic. Înota cu plăcere pe spate şi pe burtă, râgâia frenetic, apărea şi dispărea pe imensa întindere cafenie cu mişcări vădit dirijate spre Vlad…

De sub prag, prin mica deschizătură a uşii, urangutanul adulmeca. Vlad îşi strânse genunchii la piept. Vârî pumnii în gură, să nu ţipe. Timpul juca. Şi spaţiul părea pus într-o mişcare translatorie. Vlad se rupse de el, de orice iniţiativă şi senzaţie veche. Era prada bestiei carnivore.

Sări din pat într-un ocean de vată. Şi vaietele urangutanului de sub uşă răzbeau înăbuşit, ca printr-o surdină de trompetă. Nu mai exista nesiguranţă. Urangutanul era acolo. Străbătuse marea ca să-şi înfigă dinţii şi ghearele în carnea lui dulce de om. Instincte vechi se trezeau în bestie. Mirosul pradei o excita.

— Vlad! striga vocea tristă a cosmonautului Glen reapărând. Oare nu-i destul o noapte?

— Şi o clipă e mult! răspunse din ce în ce mai calm Vlad… Pentru asta!…

— O clipă! se strâmba cosmonautul Glen. E un ocean de timp. Şi o fracţiune de secundă e prea mare pentru moarte. În ea îţi vezi… Dar glasul se pierdea şi Vlad abia de mai avu timp să remarce:

— Copilăria şi durerile.

Glen tăcu obosit, ca să reia:

— Dar, Vlad, ştii tu ce pierzi prin moarte?

— Nu-mi aduc aminte.

— Vezi, asta-i trist!

— Poate.

Jos, în parc, fluiera un om. Ar ti putut să-l cheme. Dar n-avea glas pentru fiinţele reale. Gâtul i se uscase. Piciorul îl înţepa scurt şi tăios, ca şi cum s-ar fi rupt în două. Îşi muşca

pumnii şi se lovea frenetic, cu o violentă satisfacţie, cu capul de pereţi. Izbucnise în el nevoia unei reacţii. Dorinţa instinctivă de a nu simţi clipa aceea de început… Fluieratul încetă. Lacrimi de gheaţă ţâşneau torente pe obraji. Şi gemetele de dincolo se stinseră. Din porii mari, deschişi, erupse pe tot corpul o sudoare rece, albastră. Independentă de el, substanţa ţâşnea în afară, într-un imens flux marin. Mâini dezarticulate din încheieturi, mâini de cârpă se agitau sfârtecând spasmodic ceva, un inamic imaginar. Lovea în propria lui sudoare albastră.

— Câţi ani ai? întreba vocea sudorii albastre.

— Treizeci şi cinci, răspunse Vlad.

— Minţi! Dacă nu minţeai, te salvam.

— Am douăzeci şi şapte! imploră Vlad sugrumat.

— Acum spui adevărul?

— Da.

— Prea târziu, trebuie să mori.

Închise ochii. Aştepta sfârşitul şi se mira. Sfârşitul nu avea nicio culoare. Trecu timp. Pierdu răbdarea. Deschise ochii. Culoarea albastră se topise ca un vis. Apucă clanţa. Clanţa din realitate, nu din vis. Apăsă. Jos, la picioarele sale, nu se afla niciun urangutan, ci robotul de serviciu de pe coridor, care îşi îndreptase celulele fotoelectrice pe sub uşă. Fu izbit de asta ca de o noutate fremătătoare.

O veselie delirantă îi cutremură trupul. Nu mai visa. Avea proba vădită. Treaz. Deci cu tot trupul treaz. Îşi ţinea buzele tremurătoare cu dinţii. Să nu ţipe de fericire. Şi izbi cu piciorul, o dată, şi încă o dată, în carnea metalică a robotului până ce-l făcu praf. Leşinase de atâta râs. La geam vântul mişca frunza lucitoare. Vise! Ce prostii! Sau poate nu erau prostii, ci simptome! Efecte ale medicamentelor ingerate! Nu-şi putea da seama. Aerul îi răcorea ceafa. Era bine. Pământul mare, feeric, ca un Pom de iarnă, îşi arata pe cer V-ul Africii şi o coastă din sud-estul Europei, Strâmtoarea Gibraltar, Oceanul Pacific, Marea de Marmara, istmuri, insule, Capul Bunei Speranţe pe unde

trecuse odată Magellan, toate apăreau colorate uşor ca pe o hartă.

Inima i se înmuie de atâta măreţie şi ar fi îngenuncheat ca într-o catedrală. Iubea vântul ce-i răcorea fruntea şi coloana de marmură de care îşi sprijinise spatele. Iubea aerul rece şi curat. Stelele plutind ca nişte nave subţiri într-o aliniere ordonată. Şi nu găsea o minune mai demnă de luat în seamă.

Ridică un ciob de pe jos şi înţelese. În razele delicate ale stelelor întrezări pe ciob un fragment de soare. „Oh: gândi el, n-a fost robotul de serviciu, ci un vas japonez”, un vas vechi de pe vremea imperiului Ian. Tot era bine şi aşa, şi, cu acest gând, trecu în cealaltă cameră şi făcu un duş.

Adormi gol între cearşafuri proaspete, cu teama de a nu visa.

*

Ochii reci şi atenţi ai lui Juan se întoarseră fără speranţe de la pupitrul cu ecran. Oprise cu un gest obosit imaginea. Se făcu lumină în cameră. Înconjurat de asistenţi, se abandonă pe şezlongul din stânga. Briza răcoroasă a mării îi împrumuta savantului ceva din prospeţimea şi din tinereţea primăverii.

Fără să mai poată dormi, se simţi înfometat. Privi în sus. Pământul luneca neputincios ca o Lună plină printre nori voalaţi.

— Mâine stabilim diagnosticul? întrebă cel mai tânăr dintre medici, întinzând într-un fel caraghios gâtul său lung.

— Nu, zise Juan. Nu încă!...

— De ce? Mâine ar trebui să începem tratamentul! insistă tânărul. Zile sunt puţine!

— Ştiu, spuse Juan, dar nu pot! Visele mi se par confuze, nesemnificative. Să aşteptăm răspunsul clasoarelor automate. D.I.S.[1]

[1] În secolul XX revistele medicale şi de popularizare aduseseră la cunoştinţa publicului că anume boli pot fi depistate prin intermediul unor reprezentări foarte precise. Aceste reprezentări, formate dintr-o

Îşi frecă fruntea cu degetele. Urangutanul! Hm! Sudoarea albastră! Asta nu ne spune nimic! Ar trebui să găsim o alta pistă.

— Care?

Juan tăcu. Pescăruşii deranjaţi din somn de cine ştie ce zgomot, se lăsau încet pe geamanduri în plină mare.

---

singură imagine sau un lanţ de imagini obsedante, apăreau cu predilecţie în somnul pacienţilor, luând forma clasică de vis repetat la intervale bine determinate. Pe atunci, faptele nu puteau fi prea mult verificate, întrucât medicii secolului XX erau nevoiţi să se ghideze după spusele pacienţilor, ceea ce era destul de aproximativ, iar în anumite împrejurări riscant. Fără să aibă un aparat specializat în detectarea acestor imagini, de-o importanţă extraordinară în acţiunea de depistare preventivă a unor boli, acei medici contestau, în parte, realitatea fenomenologică-imagistică a simptomului. Acum, când un aparat D.I.S. (Detectarea Imaginilor Subconştientului) fusese inventat şi dăduse rezultate în campania de prevenire a bolilor, situaţia se prezenta schimbată (era ca şi cum ne-am fi dus la o microradiografie) şi, în avantajul cercetătorilor se elaboraseră un cod al imaginilor recepţionate pe această cale. (n.a.)

VI

Clinica de bioplast a savantului David Jones era cunoscută în toată lumea. Profilul ei aerian, grandios, dar simplu, se reliefa în soarele aprins dincolo de care crengile unei păduri acopereau vederea.

De aproape patruzeci de ani savantul efectua transplantări de organe şi înlocuiri sintetice de inimi, artere, oase, articulaţii bioplastice, cornee ori cristalin.

Reuşise să înlocuiască cu succes organe vitale: plămâni, inimă, rinichi, ficat etc.; să le dea o compoziţie chimică asemănătoare cu a organismului ce urma să fie operat.

Faima sa crescuse şi David Jones ocupă pe încetul centrul conducerii medicale de pe Salve.

Iată de ce, Juan avea nevoie de un consult ştiinţific cu David Jones. „Cazul Vlad” se afla în afară de orice control şi nu putea contracara prin nimic periculoasa stare maladivă ce progresa. Undeva, pe aproape, exista o soluţie, desigur, însă Juan în momentul de faţă era în imposibilitate de-a o întrezări. Consultul era mai mult decât necesar.

Şi iată ca David se ivi pe ecranul mare, verde-pastelat, al videofonului.

— Cum merge, doctore? se adresă lui Juan Soleado, plin de calmă energie.

— Nu merge! răspunse spaniolul, încruntat.

— Anume…

— L-am examinat cu ajutorul noilor radiaţii I. şi cu ajutorul D.I.S.-ului. Pacientul respinge radiaţiile I, ceea ce mi se întâmplă pentru prima oară. Iar imaginile detectate din subconştient sunt încă neconcludente. De atunci aştept alte simptome caracteristice!… Aceste simptome întârzie!

— Dar discuţie cu pacientul n-ai avut? întrebă oarecum neliniştit David.

— Ba da! Totuşi nimic! Ar putea foarte bine să fie vorba de o amnezie specială, de o boală galactică!… Şi-aici!…

Juan se opri.

„Bietul băiat! reflecta David Jones, dacă am ajuns la această concluzie, ar însemna ca trebuie să moară, căci tot n-am avea ce-i face. Asta pe de-o parte. Iar pe de alta, e necesar să dovedim un fapt ştiinţific cert: că se poate zbura în cealaltă galaxie! Se poate ajunge în Helios, acolo, la milioane de kilometri depărtare! Oamenii sprijiniţi de tehnica şi aparatura modernă pot ajunge acolo unde doar cu gândul au visat. Cum însă? Plătind cu viaţa unui astronaut? Unul dintre cei mai buni? Încurcată treabă!” Juan îi va prezenta un film obţinut prin D.I.S. care poate va spune ceva intuiţiei sale, dublată de temeinice cunoştinţe medicale. David Jones are un mijloc sigur prin care a înfrânt, parţial, moartea: bioplastul. Dar de data asta îi părea realmente rău. Simţea chiar o durere vie în piept! În cele din urmă, va trebui să-i aplice şi lui Vlad Radu invenţia sa? Juan rosti solemn în microfon:

— D.I.S., bobina 7, Vlad Radu! Puteţi începe rularea pe ecranul 5!

Iată imagini captate prin D.I.S., încep să se desfăşoare pregnant, cu repeziciune vizibilă.

— Când le-ai interceptat? întrebă David, cu o neutralitate specifică unui om de ştiinţă.

— Azi-noapte! Sunt proaspete! şi Juan zâmbi arătându-şi dinţii nespus de albi.

Juan simţi deodată aceeaşi emoţie copleşitoare ca întotdeauna când pătrundea în imaginile de subconştient ale unui pacient dificil. I se părea că intră fără voie într-un domeniu interzis. Într-un regim tabu. Calitatea lui de medic gira această indiscreţie. Medicina din toate timpurile s-a practicat într-un fel asemănător. Doar atât că anticii nu aveau un aparat comod, eficace şi bun ca D.I.S.-ul. Nu aveau Codul D.I.S.-ului, prin care se puteau foarte bine codifica şi în ultimă instanţă diagnostica bolile.

— Puteţi începe vizionarea! preciză Juan în microfon.

— Dar am început-o! răspunse vocea operatorului cinematografic.

— Nu, nu e asta! Urangutanul şi vocea sudorii albastre nu ne spun nimic! Vreau filmul de aseară! Bobina 7!

O clipă de pauză lungă, după întreruperea bruscă a filmului.

Întuneric dens, deplin.

Pete albe, maro, gri; scânteieri stinse ca într-un bal al miorilor, apoi primele imagini apărură cert. E chiar Juan; solemn, cu lavaliera scrobită. Da, el este. Îmbrăcat în robă până la pământ. Nasul lung pare să i se fi subţiat şi să i se fi lungit şi mai tare. Imaginile sunt tulburi, apoi se clarifică, după cum au fost, la vremea lor, şi impulsurile captate din subconştient. Îi arată lui Vlad un scaun. Vocea lui Juan vibrează sever:

— Şedeţi!

Vlad se aşază. E mai tânăr, pare un elev. Juan Soleado, pe ecran, apare în postura de profesor-judecător. Pe cap poartă o tichie de bufon.

— Aţi adus carnetul de note? întreabă Juan uşor fonfăit.

— Fireşte! răspunde Vlad. Obrajii netezi n-au fost atinşi niciodată de brici. Acum n-are mai mult de şaisprezece ani.

Juan îşi aşază ochelarii pe nas, cu gestul specific profesorilor înăcriţi de meserie. Se uită la notele din carnet cu un sentiment de repulsie.

— Aţi fost un student bun, văd! Hm! Pentru examenul de astăzi veţi determina viteza acestei rachete. Cred că nu e ceva greu ori imposibil! De ce faceţi figura asta?

— Viteza?! întrebă Vlad uluit.

— Da. Viteza. Repet: Subiectul vi se pare dificil?

— Nu, de loc!

— Poftim atunci!

„Unde vrea să ajungă Juan?” se întrebă David. Deocamdată nu înţelege nimic.

După o scurtă cercetare, Vlad:

— Dar vitezometrul e defect!

— Regret, ridică Juan braţele a neputinţă, ca nişte aripi uşoare de fluture, nu e defect! Mai verificaţi! Vă dau timp!

— Deci îmi permiteţi să mai văd o dată!

— Da, o singură dată! Nu mai mult! Aveţi grijă!

În prim-plan obrazul chinuit al lui Vlad. Acum pare bătrân, bătrân de tot, cam de vreo şaptezeci de ani. E în mare încurcătură şi îşi roade unghiile.

— Vreţi să-mi daţi o cât de mică indicaţie? cere el cu o expresie înăsprită.

Juan tresare:

— Am voie să vă dau o singură indicaţie!

— Aştept!

— Apăsaţi pe butonul din dreapta!

— Pe accelerator?! ceru Vlad lămurirea.

— Da.

— Am apăsat! Ce înseamnează asta? Ceva nu e în regula!

— Dumneavoastră trebuie să ştiţi, doar sunteţi astronaut. Sunteţi la examen! Ce Dumnezeu! Concentraţi-vă! Nici măcar nu sunteţi în stare să vă menţineţi vârsta?

— Da! zâmbi amar Vlad, care devenise iarăşi tânăr. E din pricina emoţiei!

— Nu! Nu e din pricina emoţiei! Cauza e mult mai adâncă şi noi o s-o depistăm! Vom întreprinde aspre cercetări!

— Dar sunt un om bolnav! se tângui el. Ar trebui să procedaţi cu mai multă delicateţe faţă de mine! Mi s-a promis că venind aci pe Salve voi fi vindecat în scurt timp, iar dumneavoastră mă acuzaţi că nu sunt în stare să trec proba şi să-mi menţin vârsta?!

— Cum doriţi! spuse Juan, examinatorul. Pentru că eu mi-am format deja o părere!

— O părere?! tresări Vlad acum din nou bătrân.

Interesant e că nu trecea prin vârste intermediare, ci doar prin fazele tânăr-bătrân, bătrân-tânăr, cu o alternanţă ritmică.

— De bună seamă: sunteţi total incompetent!

— Incompetent?
— Da. Aţi fost depăşit de timp. Pe lângă asta sunteţi acuzat de fel de fel de vini mărunte, neimportante. Comisia de verificare a cunoştinţelor, reprezentată prin mine, nu va ţine seamă de asta, pentru a vă dovedi încă o dată că nu ne împiedicăm de vini mărunte, neesenţiale, şi suntem cât se poate de obiectivi, de cinstiţi, de binevoitori şi înţelegători.
Vlad ţipă, distrus:
— Nu!
Juan Soleado urmă cu cinism:
— Acuzaţiile au fost întocmite de mama dumitale, Victoria Radu, cosmonaută temerară.
— Dar mama mea e moartă de 15 ani! A murit într-un accident de navă!
— În cazul acesta pot să vă spun că aţi pierdut totul. Orice simţ al realităţii, spuse Juan mâniat şi-şi înalţă o mână.
Ca la un semnal secret, o umbră apare pe o uşă parcă fixată în fum. Umbra se apleacă şi închide uşa. Când se întoarce spre cei doi, spre Juan şi Vlad, nu mai e o umbră, ci însăşi mama pacientului, Victoria Radu. Frumoasă, blondă, cu o pereche de ochi imenşi, albaştri, care fascinează.
Întinde mâinile albe spre Vlad, fără să se apropie, lăsând o distanţă apreciabilă, stranie, ca şi cum între ei s-ar fi căscat o prăpastie:
— Vlad! Cum ne-am putut lua după el? Atunci?! Îl respect şi-l iubesc pe tatăl tău, nu e momentul să ţi-o spun, dar niciodată nu i-a fost milă de tine! Niciodată! Te-a lăsat să pleci, dincolo… pe Helios! Să te îmbolnăveşti şi să mori!…
— Mamă… Spune-mi sincer: de ce ai plecat de acasă în timpul acelei furtuni magnetice?!
Tăcere. Pacientul nu mai poate vorbi.
— Ştiu, tatăl tău în seara aceea n-avea un pic de înţelegere faţă de tine, un copil care ai ieşit în calea primejdiei! Un copil! Un copil bun şi respectuos. (Plânge.) Voiam să te întreb de mult, dragul meu: cum ai ajuns în

noaptea aceea blestemată pe Helios? De ce? N-aveai putere s-ajungi acolo! N-aveai dreptul!

— Mă tem că m-a dus Zefirul! Ştii, mamă, vântul acela de primăvară! răspunse Vlad condescendent.

Juan interveni:

— Nu vă străduiţi să răspundeţi delicat! Tot n-aude!

— N-aude?! De ce?

— Accidentul de acum 15 ani a asurzit-o.

— Poate înţelege ceva din mişcarea buzelor!

Faţa lui Vlad se luminează de-o infimă speranţă.

— Nu, pentru că timp de 15 ani n-a vrut să vadă niciun muritor în afară de dumneata! A stat izolată în întunericul morţii! În clipa, asta e bucuroasă c-ai venit, dar nu te aude! ...

Femeia aceea frumoasă, întruchipând pe mama de altădată, se înclină un pic, cu graţie, apoi se întoarse brusc.

Vlad tresare:

— De ce pleacă?

— Trebuie să fie supărată din pricina răspunsului! presupune Juan. Şi, mai ales, pentru faptul c-aţi devenit din nou bătrân!

— Şi nu-l va auzi niciodată?

— Desigur. Din motivul pe care vi l-am spus!

Vlad se înfurie:

— Pe mama aţi izolat-o! Pe mine m-aţi făcut incompetent. Ce puneţi la cale?!

— Am pus la cale o ploaie!

— De ce tocmai o ploaie?! întrebă Vlad intrigat.

— Ploaia spală toate urmele. Purifică, răspunse Juan, judecătorul-profesor, cu tichie.

Cu această ultimă secvenţă se făcu lumină.

Juan se uită la englez cu un anume interes. Era nervos şi-i era teamă să nu fi greşit. Cum englezul tăcea calm, Juan Soleado n-avea altceva de făcut decât să-i asculte tăcerea. În acelaşi timp îl rodea gândul de-a nu fi scăpat ceva neexplorat. Cercetase codul D.I.S., ce orânduia riguros

imaginile captate de aparat. Codul nu cuprindea nimic din imaginile acestui vis.

— Să nu te simţi jenat! replică David, cu morga lui caracteristică. Uneori, când suntem în faţa unui lucru dificil, vrem să-l vadă şi alţii, să decidă, deşi dacă am lăsa puţin timp, ştim că ne-ar veni ideea cea bună! De data asta, însă…

Juan simţi o mare sfârşeală, o dureroasă strângere a inimii, ca o scufundare. „Nici visul acesta n-a fost concludent! Dar dacă moare?” se întreba obsedat. Acum, după ce şi David îi confirmase părerea, îngrijorarea din inima sa se transformă într-o scurtă, dar ascuţită deznădejde. Cazul lua încet-încet aspectul unei depăşiri profesionale, a unei întreceri pasionante cu necunoscutul. Se transforma într-o problemă de nerezolvat. Iar aceasta era cu atât mai tragic cu cât boala săpa în trupul astronautului.

— Aşa ceva, David, spuse spaniolul, nu mi s-a întâmplat niciodată! Codul D.I.S. tace. Pacientul se simte rău!

David se cufundă în tristeţe. Privea decorul mării dincolo de fereastră. Copacii trunchiaţi şi fantomatici, înfipţi pe malurile râpoase, aşterneau o perdea stranie pe efervescentele valuri ale mării. Se auzea bătaia lentă a unui motor.

— Crezi că moare? şopti Juan cu temere.

— Nu. E necesar să facem tot ce se poate! Să creăm tehnicienilor şi nouă toată posibilitatea de a verifica natura bolii şi prin alte aparate, mai sensibile!

— Da. Chiar azi am să dau D.I.S.-ul la sensibilizat.

— Am reţinut un amănunt important! judecă David. Mama poate fi un jalon! Moartea ei accidentală a stârnit controverse serioase la timpul cuvenit! Se pare c-ar fi fost vorba de-o sinucidere! Dar nimeni până azi n-a putut certifica mai mult! Să cădem de acord că există totdeauna anumite îmbinări între faptele aparent cele mai simple şi obişnuite, care au puterea revelatoare. Reflectez că,

pornind de la mamă, putem cerceta nestingheriţi fişele medicale ale părinţilor ei, în speţă ale bunicilor, spre a vedea dacă nu ne găsim în faţa unei boli ereditare. Atunci ziarul care a scris despre deschiderea voită a ecranelor protectoare ar avea dreptate! Ar însemna c-am avea de-a face cu eşuarea unei încercări de sinucidere!

— Voi cerceta! îl asigură Juan, deşi de dimineaţă studiase fişele în cauză fără prea mare entuziasm şi bănuia că şi fără o atenţie sporită. Le va relua. În cele din urmă zise: Dar visul ţi-a lăsat vreo impresie, David?

— Aş! E un proces de conştiinţă! Pentru noi nu prezintă, afară de amănuntul cu mama, niciun interes! Dar absolut niciunul, atâta vreme cât codul D.I.S. nu ne ajută. Zâmbi fad, apoi ca între amici: Văd că l-ai impresionat mult pe pacient. În vis ai luat rolul judecătorului-profesor.

Râse şi Juan, jovial:

— Aş fi preferat altceva! În condiţiile când îmi apare imaginea în subconştientul pacientului, să-mi fie folositoare!

— Ai un pic răbdare! îl încuraja David înciudat.

*

Avea să-l cheme a doua zi pe Vlad pentru un nou examen. Pacientul uită, de la o dată la alta, totul, într-o manifestare specifică a evoluţiei acestei stranii maladii. Razele cântătoare rămân un capitol neelucidat încă. Un amănunt nou, de care el şi David se puteau agăţa. Ce zbor curios! Aparatele de filmat au mai funcţionat, imediat după depăşirea galaxiei noastre! Dar se vede că noile fenomene ivite acolo au voalat pelicula.

— Te simţi mai bine azi? îl întâmpina Juan cu aceeaşi întrebare ca în fiecare dimineaţă, în hol, în grădină sau chiar în rezerva ale cărei ferestre dădeau spre mare.

— Mult mai bine! răspundea Vlad invariabil.

— Aşa şi trebuie.

Juan ştia că e o senzaţie aparentă, o beatitudine de pe urma medicamentelor. Bolnavul ca şi ei se lăsa înşelat de

tatonările succesive şi necurmate în lupta surdă şi invizibilă cu boala fatală. Dacă am judeca după opiniile medicilor, Vlad nu se putea simţi de fel mai bine, ci cu mult mai rău. Marele său noroc era să nu sesizeze asta. Îl fascina ritmul mării, care devenea din ce în ce mai grăbit, şi înspumatele valuri izbite de digul bătrân. I se părea, de la ferestrele rezervei sale, că se luptă cu apa şi că nu va ieşi niciodată la suprafaţă, pentru că se rostogolise de mult în adâncuri.

VII

Într-una din dimineţile foarte senine, pe Vlad îl cuprinse o nouă şi arzătoare poftă de viaţă. Îl bucurau primele raze de soare, calde, ce se strecurau sub marginea transperantului şi chiar prezenţa oarecum inopinată a lui George. Era conştient de faptul că acesta n-avea să stea prea mult timp pe Salve. Lucrările tehnice ori de laborator de pe Pământ îl chemau cu asiduitate.

— Bună dimineaţa, astronautule!

Vlad râse cu cea mai bună dispoziţie. Dantura perfectă scăpară în penumbră.

În vreme ce ridica transperantele, George reflecta la discontinuitatea gândirii, la acea capacitate uluitoare de a cristaliza sentimente noi cu prilejul unui eveniment. Iată de ce simţea cum prietenia lui pentru Vlad era mai puternică acum decât înainte. Avea un nou temei.

Vlad sări sprinten din pat.

— Priveşte!

Execută o tumbă pe covor, câteva răsuciri la inele, plin de îndemânare, după care trecu sub duş. Jetul aspru, tumultuos, îl învioră.

— Mănâncă un strugure, îl îndemnă George, şi hai s-o întindem în căutarea neprevăzutului! S-avem fapte, cât mai multe fapte pentru visele de la miezul nopţii; şi-i făcu ştrengăreşte cu ochiul.

— Ştii că de la o vreme nu mai visez?

— Atunci, însemnează că eşti total neinteresant! Aici pe Salve, cu noua aparatură, e necesar să visezi nu glumă!

— Visez, îl asigură Vlad, şi pe figura lui apăru umbra unei prelungite temeri. Privea gânditor pe fereastră, o masă de aburi cenuşii ce înaintau rapid deasupra mării calme. Se mira că nu mai apare hiena. Asta îi certifica părerea

încolţită mai de mult în mintea sa că e drogat.

— Ce visezi?

— Gorile! Urangutani! Jaguari! Multe animale sălbatice, revărsându-se demonic ca într-o noapte valpurgică!

Pe chipul lui George se aşternu iarăşi expresia aceea de îngrijorare. De câte ori se întorcea cu spatele, expresia apărea involuntar.

*

Şoseaua era netedă, vegetaţia luxuriantă strălucea în lumina grea a Soarelui.

— Şi totuşi, vremea se schimbă, susţinu ghidul, un om mic, negricios, subţirel şi volubil. Zvârlea vorbele unele după altele, în grătarul unui microfon nu mai mare decât un stilou de damă. Ochii lui bulbucaţi se rostogoleau spre avântatele aripi ale unei statui ce reprezenta o involtă pasăre a luminii.

Ghidul strănută în aparat, ceea ce provocă o cascadă de râs în asistenţă.

— Noroc! Noroc! Să ne trăieşti! i se răspunse cu voie bună.

Ghidul lăsă un pic capul său mic pe umeri, în plină lumină. Părul bălai lucea ca un coif antic, într-o încremenire misterioasă.

Când ajunse pe un meterez, denumit de constructori: *„Zidul înălţării cosmice”* dansă.

— Asta face parte din program? se interesă Vlad, făcându-o niţel pe neştiutorul.

— Probabil! îi răspunse o voce amabilă din spate. Vocea unei studente.

Nu reuşi să identifice totuşi cine vorbise, pentru că ghidul sfârşise dansul şi spuse:

— Poftim! introducându-i amabil într-o catacombă. Întunericul făcea ca turistele, desigur mediciniste, după halatele lor albe şi insigna de pe piept, să se lipească întâmplător de umerii lui Vlad. Simţi o răsuflare caldă în obraz. George îi întrerupse gândurile cu o mişcare a mâinii,

lovindu-l scurt. Din întâmplare? Poate. Mergeau prin întuneric. Zgomotul de paşi răsuna pe pavaj, ca o continuare a aplauzelor ivite după dans. O intimitate a întunericului, a amintirii ritmului şi-a fragmentelor de muzică ce pluteau paralel prin aer fascina. În cele din urmă ieşiră.

— Vizitatori!… reîncepu tânărul ghid cu o voce catifelată. Vă aflaţi într-un punct de atracţie de pe planeta Salve! Un punct extraordinar! Piramidele Fericirii!

— Ştim, ştim…

Deodată, voiosul ghid, parcă jignit de întorsătura neaşteptată, zbura pe deasupra capetelor lor.

Lunecarea prin aer îi cucerise. Sentimente gingaşe din vremea adolescenţei îi făceau să strige. Zvârleau pălăriile de soare în sus. Fotoliul tânărului ajunse aproximativ la înălţimea de 60 de metri. Abia atunci sesizară că avea forma unei frunze de arţar, cu toate nervurile perfect imitate. Ghidul îşi umezi buzele uscate şi-şi trecu degetele prin părul ţepos, auriu. Operaţiunile se zăriră cu o claritate uluitoare, deşi distanţa creştea apreciabil.

— Vă urez senzaţii plăcute! mai adăugă tânărul pierind undeva, într-un galben norişor de ploaie, ce odihnea lasciv pe fruntea unei piramide.

În clipa când se topea prin pânza albicioasă a aburului, nichelul unui mic aparat sclipi între degetele lungi ale extravagantului ghid.

— Aparatul de schimbat culori! murmură tare, fără să vrea, Vlad.

Atunci pe retina fiecărui vizitator, ce servea ca ecran receptor, se iviră imagini viu colorate, având capacitatea de a se transforma continuu. Cristale uriaşe, moi, puternic luminate, forme translucide, amintind de stalactitele şi de stalacmitele peşterilor, într-o continuă lunecare, văluri de culori repede aprinse şi stinse, ca nişte cortine ale unor aureole boreale, într-un decor feeric îngheţat.

— Ce delir! exclamă admirativ astronautul. Auzea

şuieratul vântului rece, trecând ca un curent bezmetic pe la urechi. Ce delir!...

— Sst! Sst! ţâşniră de peste tot proteste, unele mai slabe, altele mai puternice, dar, ciudat, şi ele armonizate după interludiul unei muzici concrete, a cărei sursă, mereu ascunsă, rămânea în penumbră.

Totul împrumuta armonie. Răcoarea. Norul de ploaie unde pierise ghidul. Podiumul şi chiar un fir de păr de pe vârful nasului lui Vlad, răsfrânt într-o oglindă şi topit apoi ca imagine. Da, aşa era. De când ghidul răsucise butonul pentru ca retina fiecăruia să capteze acele stranii reflectări multicolore, oamenii pierduseră capacitatea de a se vedea unii pe alţii. Emisiunea îi izola. Altfel – reflecta Vlad – nu ar fi fost posibil să se vadă acel „balet al culorilor".

Era, desigur, o curiozitate ce ţinea prea puţin de planeta Salve. Totuşi, prin optimismul ei direct cucerea, trezind dragostea de viaţă.

Noile impresii îl făceau să uite tot ceea ce dobândise în scurta sa viaţă. Şi totuşi, amintirile nu-i dădeau pace. Tocmai din teama că nu-şi aducea aminte ceea ce presimţea că putea să-l salveze. Doar dacă îşi aducea aminte putea să fie salvat? Nu era o problemă creata de medici pentru a câştiga timp? Una din falsele ipoteze ştiinţifice de care începuse, încă de pe acum, să i se facă silă. A ajuns el oare pe Helios? A trecut el graniţele fabulos de îndepărtate: Dar datele? Corespund ele identic cu cele obţinute pe rachetele-sonde anterior trimise? Capul îi lua foc.

Vlad şovăi, căznindu-se să-şi amintească măcar ce s-a petrecut acasă, la Bucureşti. Dacă nu tot zborul, măcar un fragment. Da, desigur, îi suna şoptind sacadat şi monoton în ureche, acum trecutul e mort. Azi e singura zi când îşi da seama că trecutul e mort. Şi toţi bărbaţii şi toate femeile şi toate întâmplările au murit. Acum, izolat, aci, el îndură chinurile iadului. Dar mâine... Dacă o să facă o pauză, lucrurile or să i se pară altfel, şi poate chiar trecutul o să

vină la el ca o întâmplare strălucitoare, să-i dea, cu o simplă rază de lumină, un bobârnac în nas.

VIII

Uşa balconului era deschisă. Se târi încet până acolo. Îl durea capul. Încercă să se privească în oglindă. Se regăsi faţă în faţă cu el. O pată întunecată într-un dreptunghi de lumina, brună. Poate că e din pricina ceţii ce-i acoperea atât vederea cât şi creierul?... Speranţa de ieri se topise ca un fulg de zăpadă. Trecutul rămânea ferecat sub o lespede de mormânt.

Deschise gura mare, mare, până i se păru, din pricina apropierii de oglindă, o grotă de peşteră. Cutremurat, se dădu doi paşi îndărăt. Liniştea camerei se transformă într-un vacarm dominat de scârţâitul unor roţi gigantice. „De s-ar opri zgomotul acesta! se ruga apăsându-şi palmele pe urechi. De s-ar opri!”

Tocmai se dăduse jos din pat, unde dormise profund şi odihnitor somnul de după-amiază. Însă nicicând un proces atât de firesc nu-i storsese trupul de putere.

La început, oricât îşi sforţă mintea extenuată, nu fu în stare să-şi formeze nicio impresie despre cele ce se întâmplaseră în laborator. Atenţia îi era atrasă de felul greoi cum îşi ridica picioarele, de oboseala ucigătoare din umeri, dar mai ales de nevoia de a-şi controla mişcările. Nu-şi mai amintea nimic. Nici chiar ce se întâmplase de când sosise pe Salve, chiar acest eveniment aproape îi scăpa memoriei.

Se simţea înmormântat între patru ziduri albe. Privea. Alb pur, alb albăstrui, alb de lumină... Groaznic!

Pe portocala de pe platoul de cristal curgea o rază verde... Îi era foame, dar s-a ferit să se atingă de portocală, din teamă...

Mai târziu a luat aerobuzul şi-a trecut pe insula din mijlocul mării. Focile cu botul căscat, cu dinţii lucind alb şi crud, erau frumoase, fascinante. Aduceau în moliciunea

leneşă a repausului lor cu somnul plin de graţie al cadânelor. Îşi odihneau burţile graţioase pe nisipul cald. Din când în când se ridicau şi intrau în apă.

*

A doua zi, fiind vreme frumoasă, Vlad se plimbă un timp prin Piaţa Luminii, apoi, obosind, se rezemă cu spatele de o coloană albă. Umbra lui se lungea uriaşă până departe, spre marea clocotitoare.

Un copil cu părul de aur se oprise la marginea treptelor albe, acolo unde începea platoul cu larga vedere spre far.

— Ce faceţi aici dumneavoastră? vru să ştie copilul.

— Îmi privesc umbra!

— Observ că vă iubiţi mult umbra! constată el. Ochii i se aprinseră.

Observaţia îl şocă pe Vlad, de aceea înclină fruntea în semn că da.

— O iubesc, pentru că în curând n-o s-o mai am. I se păru şi întrebarea şi copilul plini de haz şi tristeţe. Cu toate acestea găsea că şi răspunsul lui era destul de straniu.

— Şi eu aş vrea foarte mult să-mi iubesc umbra, adăugă copilul cu o dezinvoltură şi o gingăşie neaşteptată. Sprâncenele subţiri i se încruntară într-o mimică de răsfăţ. Adăugă: Dar umbra mea e parcă fără gât şi picioare, copie fidelă după original.

Vlad se uită la umbra copilului. Un tremur imperceptibil, ca o adiere, îi trecu pe faţa slăbită. Întinse degetele şi-i mângâie părul. Simţi nevoia unei destăinuiri. Întrebă:

— De ce ţi-e teamă?

Copilul, ai cărui ochi se măreau în penumbră, mărturisi:

— Aş vrea să mi-o pierd! Şi aşa, n-o pot suferi!

Vlad se uită la el nedumerit, apoi zise:

— Nu tu, ci eu voi rămâne fără umbră şi umbra va rămâne fără mine. Râse ca de-o glumă amicală. În secret îi plăcea această convorbire care nu era afectată de nicio reţinere.

Deodată în ochii copilului apărură luminile unei speranţe.

— E un joc? cuteză să întrebe, ca să găsească o explicaţie.

— Fireşte! confirmă Vlad cu toată seriozitatea. E un joc în toată puterea cuvântului, cu reguli speciale de participare rezervate fiecărui jucător.

Buza de sus a copilului se înălţă a nelinişte:

— Mama mi-a cumpărat toate jocurile. Pentru că mă iubeşte... Dar de un astfel de joc nu mi-a pomenit. Trebuie sa fie un joc foarte nou, pe care nu-l cunoaşte. Nici eu n-am auzit de el...

— Jocul acesta e foarte vechi şi nu se epuizează nicicând. Asta-i, deodată nu mai ai umbră!

Vlad ridică neputincios din umeri, în semn că regulile jocului se încheiaseră.

— Atât?!

— Atât.

— Da’ nu înţeleg! se opuse copilul, obrajii i se îmbujorară. Mai întâi cum sunt în stare oamenii să vadă asta?!... Vreau să spun, cum sunt în stare să vadă că-ţi pierzi umbra.

— Vin mulţi de tot. Se aşază în şir unii după alţii, toţi cei care te-au cunoscut, uneori şi rudele celor care te-au cunoscut şi constată că nu mai ai umbră.

— E chiar atât de rău?!

— Îndeajuns!

— Iar oamenii nu mai speră c-ai să-ţi recapeţi umbra într-un fel sau altul? mai zise copilul.

— Ba da. De aceea trec trei zile la rând pe lângă tine, doar or vedea că s-a înfiripat un fir de umbră, măcar la rădăcina pleoapelor tale albastre.

— Şi?

— Umbra nu se înfiripează! Tu le zâmbeşti tuturor senin şi eşti singurul care ştii că oamenii care te-au iubit aşteaptă zadarnic.

— De ce?

— Pentru că umbra ta de mult s-a contopit în alte umbre care nu mai sunt!

Tăcură. Lumina cădea albă, vie, peste crestele valurilor înspumate.

Copilul se uită la propria sa umbră cu un sentiment ciudat de admiraţie şi teamă. Teamă ca umbra, în timp ce se uitau unul la altul, să nu fi dispărut. Însă ea era acolo, nelipsită, întinsă pe marmura albă. Diformă, mică, lipită strâns de tălpile lui subţiri. Nici gând să se dezlipească. Şi totuşi…

— Aş vrea, murmură copilul, privindu-l avid în ochi să-mi pierd umbra în locul dumneavoastră şi dumneavoastră s-o păstraţi!

Vlad râse:

— De ce?

— Aşa! Pentru că doresc asta.

— Nu, se supără un pic Vlad, ca să fiu de acord trebuie să-mi spui de ce.

— Nu ştiu.

Lumina ce le curgea pe umeri era senină, umbrele prelungi şi clare odihnind pe marmura încălzită, albă, erau expresive şi puţin dureroase.

Deodată copilul execută un salt ca de broscuţă. Din două mişcări fu drept în faţa lui, lăsând braţele vânturate ca nişte aripi să-i cadă molatic de-a lungul trupului. Se uită peste umăr înapoi, scoţând din gât, ca barbarii, sunete glorioase, cântate şi neînţelese:

— Vezi, spuse el, acum umbrele noastre s-au contopit.

— Asta nu-i o regulă a jocului, spuse Vlad. Nu-i de ajuns să-ţi contopeşti umbra cu a mea, mai trebuie… dar nu mai adăugă nimic. Tăcu. Copilul se uită lung la el. Ar fi vrut să-l ajute şi nu ştia cum. De aceea zise:

— Vă ofer umbra mea! Ca să nu fiţi trist!… Vreau s-o luaţi!…

Pe neaşteptate, copii de aceeaşi vârstă cu el, chiar mai mici, îi înconjurară. Năvăliră asupra lor, agitând braţele şi strigând: Vlad Radu… Vlad Radu… Vlad…

Pacea se destrămă.

Cei doi se opriră locului, muţi în îngrămădeala zgomotoasă. Fură nevoiţi să se retragă înaintând cu greu prin valul de copii, să apuce primul aerobuz ieşit întâmplător în cale. Aparatul îi purtă câteva clipe deasupra ţipetelor şi a braţelor mici, ce se zbăteau aţâţate în vântul puternic, stârnit de aparat.

La adăpostul perdeluţelor albastre copilul tăcea. Şedea cu braţele peste genunchi. Într-un târziu zise:

— Refuzaţi deci? Înţeleg!

Vlad îi resfiră înţelegător părul, cu degetele prelungi.

— Dar nu se poate! E ca o trădare. Tu ai să creşti, ai să porneşti spre alte galaxii, ca şi mine…

— Dar înţelegeţi că eu nu vreau să zbor, ci să vă cedez umbra!

Copilul nemulţumit se răsuci într-o parte şi-şi dădu drumul de la o înălţime considerabilă, sărind prin fereastra largă a aerobuzului. Vlad îl urmări cu un sentiment de groază, aplecând capul pe geam. Văzu jos în atmosfera albastră, din pricina mării, cum trupul lui devine treptat din ce în ce mai mic, tot mai mic, şi la numai câţiva metri de insulă deschise paraşuta de raze.

IX

Un fior de nelinişte îi tăie încet, încet respiraţia.

„Dacă? se întreba Juan cu teamă. Dacă?!…”

Lichidul alburiu strălucea în pahar cu fosforescenţele ce le degajă un soare în eclipsă. Aparatul din faţa sa funcţiona perfect. Şi totuşi simţea o tulburare mai mare decât atunci, în sălbatica furtună de pe vârfurile munţilor îngheţaţi, care-l apucase săptămâna trecută. Fusese cu David într-o excursie. Pe vârfurile munţilor ascuţiţi jucau lumini schimbătoare. Rafale de ace îngheţate le frigeau obrajii. Acum liniştea bubuia în urechi cu ecouri solemne. Parcă s-ar fi pregătit executarea lui Till, când viorile şi tobele orchestrei prefigurează tragedia din poemul simfonic atât de iubit de Juan. Aştepta înfrigurat apariţia zeflemitoare a lui Till, aparenta linişte şi sfidare a morţii. Contempla atmosfera laboratorului său şi o găsi propice experienţei inovatoare, deschizătoare de noi perspective. Experienţa cerea calm, pondere şi o forţă neaşteptată de a asocia ideile. Îşi trecu vârful degetelor pe butoane, aşa cum un pianist virtuos încearcă în gând viitoarea bucată muzicală ce-o va executa peste câteva clipe în faţa unei săli dificile. Nu mai efectuase experienţa de mult timp… De la exploratorul lunar ce căpătase subit o nevroză cercetând satelitul natural al Pământului. Da. Parcă şi acum are în faţa ochilor imaginea trupului acelui alb, ca un lujer de floare lipsit prea mult timp de lumină, braţele subţiri, neajutorate, îmbrăţişând masa cu disperare, cufundându-se în întunericul prietenos şi protector al laboratorului… Chinul supraomenesc, epuizarea pentru a obţine pe ecranul D.I.S.-ului numai acele imagini care interesau şi nu altele…

Juan înlătură din minte amintirea neplăcută şi auzi liniştea. Coridorul şi sălile apropiate erau pustii. Pacienţii se

cufundaseră în binefăcătorul somn al după-amiezii. În sfârşit, uşa se deschise cu o smucitură şi, în cadrul ei, apăru Vlad, în lumina puternică, vibrând de violente fulgere mute ce însoţeau o furtună la mari depărtări. Din pricina luminii şi a fulgerelor orbitoare nu i se putu, în prima clipă, distinge trăsăturile întunecate ale feţei.

— Eşti liniştit? întrebă Juan, cu dezinvoltură. La noi în Spania se spune într-o astfel de împrejurare: *Mis mejores votos!*[2]

— Sunt liniştit, Juan! îl asigură Vlad. *A sus ordenes!*[3]

Doctoriile, Piramidele Fericirii, plimbările pe planetă îşi făcuseră efectul. Teama de moarte dispăruse împreună cu imaginea hienei.

— Se vede că ţi-au folosit cursurile de la Bucureşti!

— Foarte mult! Numai că nu pot conversa curent, în schimb înţeleg tot!

Apropiindu-se de faţa lui îl întrebă discret:

— Eşti dispus să mă ajuţi? Experienţa e grea! Mai ai timp să te răzgândeşti.

— *Con toda el alma!*[4] rosti Vlad, simţind fără să-şi dea seama o încredere oarbă în Juan. La asta contribuiau, fără îndoială, şi cele auzite despre experienţele lui. Vlad Radu, care zburase deliberat în altă galaxie, iubea neprevăzutul, dar n-ar fi putut spune cu certitudine că nu-i era teamă puţin.

Juan primi paharul cu conţinutul luminiscent din mâna sorei. Titus Juvanca şedea în expectativă, un pic mai încolo de cei doi preopinenţi. Penumbra roşcată, căzându-i intens pe frunte, îi conferea un interesant aer de neclintire.

— Bea! îl îndemnă Juan.

Bău. Obrajii i se făcură albi ca varul. Vocea sa era sorbită de un vid interior incomensurabil.

— Ce-i asta, Juan?

---

[2] Urările mele cele mai bune!

[3] La ordinele dumneavoastră!

[4] Din toată inima.

Răspunsul nu-l mai auzi. Răzbăteau ca prin vată sunetele unui clopot uriaş. Mai târziu înţelese că e propria sa inimă. Pornea începutul unui cataclism?

— Aju-tooor!

Cuvintele pacientului răsunau atât de slab, încât Juan alergă la tabloul de comandă să verifice funcţionarea principalelor organe vitale, fără de care viaţa n-ar fi fost posibilă, nici experienţa. Funcţionau. Totuşi rosti:

— Opriţi!

Doctoria a servit pentru declanşarea unui fenomen mai puţin cunoscut. Juan ştia asta. Şi Titus Juvanca, şi sora aşteptau cuminţi şi încordaţi, în semiobscuritate, să iasă la iveală, la început tulbure, apoi din ce în ce mai distinct, întocmai ca la o radiografie totul. Şi iată, fenomenul se produse. Ochii luminau ca două faruri aprinse în noapte, în vreme ce trupul pacientului părea topit în beznă.

— E bine! certifică Juan şi tăcu semn lui Titus Juvanca, asistentul, să oprească introducerea serului. Paharul cu licoarea luminiscentă era gol.

Juan se temea să nu provoace un şoc prea puternic. Şedea cu privirea pironită hipnotic pe indicatorul aparatelor. Totul mergea conform programului. Era o încercare de a adapta D.I.S.-ul pentru a scoate la iveală imagini cufundate în subconştient, imagini de totdeauna, nelimitându-se numai la cele de vis. Pentru visele lui Vlad Radu codul D.I.S.-ului se dovedise ineficace. Recenta adaptare a aparatului la noua experienţă le dădea savanţilor, şi în special lui Juan, speranţa că ceea ce nu obţinuseră prin mijloace medicale obişnuite aveau să obţină acum.

— Juan, strigă Vlad din zona mai puţin luminată, nervii mei nu mai rezistă!

— Linişteşte-te!

— Opreşte, te rog!

Pacientul era obligat să respire în ritmul regulat impus de aparat. Juan aruncă fulgerător ochii pe ceas. O secundă,

două, trei... În jur numai respiraţia lui spărgea liniştea. Savantul se aplecă spre microfon, exact în clipa pe care o intui şi, cu o voce caldă, înţelegătoare, i se adresă:

— Ajută-mă, Vlad!...

— Nu înţeleg, răspunse vocea pacientului acum cu totul potolita, ca într-un vis feeric. Şocul prim al băuturii luminescente trecuse. Experienţa propriu-zisă abia începea. Urma greul. Tatonările. Efortul. Veşnicele şi nesfârşitele reluări. Dar poate cine ştie?...

Cei trei oameni în halate albe păreau că analizează un schelet fosforescent la o lecţie de anatomie predată pe întuneric. Un schelet special comandat, a cărui carne se contura previzibil, ca un fum cenuşiu, iluminat de irizări violete.

— În curând, Vlad, ai să vezi un peisaj necunoscut! sugeră savantul spaniol, urmând al doilea punct din programul fix al experienţei.

Ecranul pastelat din faţă căpătă o culoare, la început gri, iar mai apoi policromă. Erau primele imagini transmise dintr-un univers subconştient, fără ca pacientul să fie adormit întru totul.

O ceaţă densă împiedica vizibilitatea. Un fum. Un abur spulberat de aripile unui vânt lăsa să se întrevadă sclipind o pereche de ochi apropiaţi. Galbeni şi cruzi. Priveau cu o fixitate halucinantă, cu încordarea specifică animalelor de pradă urmărind fără cruţare, metodic şi persistent prada. Atunci toţi trei experimentatorii îşi dădură seama că au în faţa lor pe ecran o hienă.

— Imaginea obsedantă – explică Juan. A fost foarte puternic înfiptă în subconştient şi-a răsărit prima, răspunse Juan reluând microfonul. Întrerupe! ceru apoi sorei. Râzând adăugă: Unde dai şi unde crapă!

Ecranul se întunecă. Broboane de sudoare copleşiră fruntea lui Vlad.

Savantul se uită semnificativ la Titus Juvanca. Spirite latine, fiind unul spaniol, celălalt român, cei doi savanţi se

simţeau parcă mai apropiaţi. În clipa aceea, Juan Soleado se uită la Titus Juvanca descumpănit. Nu rostise o vorbă. Privirea sa dezaprobatoare relata totul, ca într-un film mut.

— Ser, ceru Juan.

— Îndată! îl asigură sora, aplecându-se asupra pacientului. Trecură trei minute lungi.

Imaginea smulsa subconştientului său, proiectată pe ecran, fotografiată de roboţii operatori şi filmată de o altă serie de maşini electronice bine mascate în pereţii laboratorului, nu dădea impresia să-l fi tulburat. Şi exista o explicaţie pe care Juan, ca şi cei doi asistenţi ai săi o ştiau. Vlad căzuse într-un fel de transă. Dar Juan cunoştea şi reversul metodei experimentale. Improprietăţile aparatului D.I.S., construit pentru prima oară pe Planeta Salve. Orice imagine smulsă din subconştient şi proiectată pe ecran din dorinţa de a stimula memoria, căutând ceva pierdut, consuma din fluxul vital al bolnavului o energie considerabilă. Iată de ce, de aparatul acesta ca şi de întreaga experienţă nu trebuia abuzat.

Juan îşi şterse fruntea cu batista şi continuă să spere. Dar procesul de transpiraţie se dovedea necurmat. Sudoarea îi ţâşnea din pori ca din mici izvoare.

— Să eliberăm stimulii? întrebă Titus Juvanca.

— E timpul! fu de acord savantul.

— Dar ce stimul? reluă Titus, conştient de pericolul orbecăirii inutile prin labirintul şi aşa întortocheat al imaginilor din subconştient. Acum, ca şi oricând, în aceste condiţii, n-aveai voie să bâjbâi, să smulgi imagini de dragul de-a tatona. Există o oprelişte. Aşa cum în trecut folosirea excesivă şi fără noimă a razelor roentgen aveau ca urmare leziuni grave provocate organelor interne ale bolnavului, tot aşa prin D.I.S. nu se puteau explora multe imagini din subconştient, fără riscul ca metoda să devină nocivă.

În mintea lui Juan, chiar în clipa aceea, se ciocneau fel de fel de gânduri. Aspre, îndrăzneţe, calculate ori de-a dreptul ineficace. Întrebarea românului venise tocmai la timp,

impulsionând încă o dată crâmpeiele de gânduri ce fulgerau între ei.

— Miros de zăpadă proaspătă! rosti Juan, gândind că ar fi stimulul cel mai bun. Sora Blanche se afla aplecată asupra trusei, cuprinzând buchetul cu asemenea substanţe. Telefonul zbârnâi. Ea îl scoase din priză.

Radiosondele trimise în preajma Galaxiei Helios atestau un frig polar, prin comparaţie, antarctic. Deci, dacă Vlad coborâse pe una din planetele sistemului helionian, pe Omega, de pildă, fără îndoială că văzuse gheţari, ori munţi acoperiţi de zăpadă. De aceea, se puteau dezgropa imagini integrale pe această cale. Rămânea o singură întrebare: fulgii de zăpadă de acolo aveau acelaşi miros? Degetele asistentului său, Juvanca, tremurară febril. Confirmă cu o înclinare a capului, interesat la maximum să afle prin ce procedeu ori raţionament modern va ajunge Juan la diagnostic.

— Am introdus stimulul! anunţă sora.

— Perfect!... Acum vezi peisajul? i se adresă Juan pacientului.

Pe ecran nu se zărea nicio pâlpâire de culoare. „Vreau sa mă duc acasă! Acasă la Bucureşti!” gândi Vlad.

— Ai să vezi un peisaj pe care nu l-ai văzut decât o singură dată în viaţă. Ceva alb! Orbitor de alb!

Dreptunghiul ecranului se lumină iarăşi. Pe suprafaţa întinsă apărură donicioare, linguri de lemn, buciume, şi parcă totul fu cuprins de o zbucnire extraordinară de furie şi de vitalitate a dansului.

Imaginile estompate, şterse, se combinau cu huruitul abia pâlpâind în difuzoarele stereofonice.

— Opreşte! răsună vocea poruncitoare a lui Juan. Ecranul se stinse, însă D.I.S.-ul nu fu scos din priză.

Cineva plângea amar în partea cealaltă a laboratorului. Amândoi bărbaţii recunoscuseră glasul sorei Blanche. Fata se îneca în lacrimi:

— E greşeala mea! se scuză tânăra.

O cântări rapid din ochi să vadă dacă e neatinsă. Era. Presupusa explozie prin care razele ar fi ţâşnit în jet puternic nu se produsese.

— Am introdus greşit stimulul. Fiolele cu stimuli sunt prea mici, nici nu le distingi bine cu ochiul liber! Ar trebui şi aici introduse maşini electronice!

Maxilarele lui Juan se încleştară. Aveau ghinion. O neatenţie era de ajuns să rateze totul. Iar acum fata asta, care plângea cutremurându-se, periclita experienţa.

— Introdu stimulul, cu atenţie! spuse Juan şi după asta îşi reluă locul lângă Juvanca.

Bău în înghiţituri scurte un rest de cafea din ceşcuţa de pe birou. Lăsă mâna jos şi se adresă mereu cu aceeaşi căldura pacientului.

Epuizat de serul primit, Vlad şi savantul se aflau într-o încordare maximă, cufundaţi în aceeaşi încleştată căutare.

Încet, încet, cu un sentiment de iminentă oboseală parcă, ecranul se lumină iarăşi. Din nou o ceaţă ce se dă ca un văl pe o parte.

Pe ecran se ivesc într-o lumină orbitoare cratere voluminoase profilate în penumbra zăpezii, pe care jucau în evantai scânteieri albăstrui. D.I.S.-ul scotea la iveală colţurile tăioase ale unor stânci ce lunecau într-o ceaţă curgătoare. Ceaţa se rupea la răstimpuri, dezvelind o vegetaţie cufundată în linişte şi fericire.

— Sunt nişte munţi! bolborosi sora cu admiraţie.

— Asemenea masive geografice n-am mai văzut! rosti Juan cu nădejde.

— Dar sunt munţi din România! strigă Juvanca. Iată vârful Omul şi Negoiul!

— Ai dreptate! şopti Juan trist şi simţi cum îl cuprinde disperarea. Deci nici acum?! Coborî pleoapele. Nu observă că pe ecran începuse să palpite ceva ca un licăr de speranţă. Munţii se îndepărtară simţitor. Conturul alb al unei planete necunoscute, turtită la un capăt, fu cuprins de fulgere. Imediat peisajul întregit de sute de planete fu

copleşit de violente fulgere orbitoare. Sub forţa extraordinară a fulgerelor, planetele crăpau succesiv, ca nişte nevinovate baloane de săpun. Ceaţă. Aburi. Fum. Nimic. Apoi iarăşi o planetă, două, trei, apărând în primejdioasa putere a fulgerelor. Apar şi crapă instantaneu.

— Întrerupeţi aparatul! zise Juan şi făcu lumină.

X

Câteva clipe mai târziu, în vreme ce sora şi un medic îl introduseră pe Vlad în camera de reanimare, Juan şedea lângă fereastră. Îl copleşise ruşinea, neputinţa. Începu deodată să se gândească la experienţa trecută, la încrederea acordată lui David Jones, la răgazul poate risipit, pierdut, o dată pentru totdeauna, la moarte. Îl revedea pe subţirelul explorator lunar cum se apropia emoţionat. Tremura, lângă el bagajele cu etichete multicolore. Părul rar, dar ştrengăreşte risipit pe creştet, şi emoţia de a nu şti cum să-şi ia rămas bun de la cel care i-a dăruit viaţa cu atâta risc şi sforţare. Simpatia resimţită atunci pentru exploratorul lunar îl biruia şi acum, învăluindu-l într-o undă de tristeţe. „Cazul Vlad” îi acoperise întregul volum de cercetare ştiinţifică. Fără să vrea, simţi un fior în spate. Ridică pleoapele roşii, ostenite, şi se uită la Titus Juvanca. Masiv, roşcovan şi rubicond, pe trăsăturile moi ale asistentului său se zugrăvea o adâncă nedumerire şi un gând de nedescifrat.

— Asta-i concluzia?! zise Titus Juvanca, arătând caietul în care Juan notase ceva, înainte de a păşi spre fereastră.

Degetele sale bătură nedumerite paginile însemnate de Juan, ca şi când ele ar fi fost vinovate cu ceva. Juvanca nu numai că era adânc surprins, dar mirarea sa deplină îi schimba în aşa fel trăsăturile, încât se puteau asocia cu mimica unui veritabil actor de comedie.

— Nu pot să subscriu.

Juan intui că Juvanca îşi ascundea, din prudenţă, adevăratul său gând. Era o abatere de la regulile elementare de colaborare în medicina modernă; intui rapid că tânărul din faţa sa avea dreptate şi, prin simţământul de justiţie ce sălăşluieşte în sufletul fiecărui om cinstit, îi făcu

plăcere să-l observe cum se apără.

— Eşti de altă părere?

— Desigur, Juan. Acesta-i un început! Şi e un început bun!

— Da, rosti Juan melancolic, începutul sfârşitului!

— Imaginea planetelor care crapă, lăsând în jur un praf cosmic, este un indiciu de nepreţuit!

— Nu vad de ce?! se îndoi mâhnit Juan.

*

Neavând alte date palpabile de determinare a unui diagnostic, propunerea lui Titus Juvanca îi rătăci prin minte toată noaptea şi nu putu închide ochii. Pleoapele îl usturau. Elanul i se frânsese în chip neaşteptat, înainte de a epuiza toate mijloacele medicale. Scoase un suspin sec şi se întoarse cu faţa spre marea pierită în noapte. Dormea pe terasa largă, confortabilă. Deasupra se încrucişau răcoros, ca sub o înaltă boltă, adieri tăioase şi pure. Se auzeau valurile izbindu-se la ţărm. Noaptea era de o fascinantă frumuseţe, îţi tăia respiraţia. Exploratorul lunar… reflecta Juan, întorcându-se pe o parte şi pe alta, fără să poată adormi. Acela era un caz care oferea alte posibilităţi. Exploratorul lunar nu-şi mai amintea accidentul petrecut pe Lună. Uitase şi el. Refăcuseră cu grijă itinerariul parcurs de pacient prin explorarea imaginilor din subconştient. Fusese una din primele experienţe ale lui Juan. Diagnosticul medical stabilit atunci l-a salvat. O! atunci fusese relativ uşor. Acum totul era diferit. Distanţa… O altă galaxie, cu legi fizice şi chimice, evident, noi… Lipsa completă a unui diagnostic… Acum nu reuşea să găsească ceva, o urmă, cât de mică, a unei întâmplări înglobate în subconştientul lui Vlad, care să-l ajute să ajungă la un diagnostic, ceea ce…

…Adormi în zori, când cerul de purpură se coloră într-un albastru coclit. Pescăruşii zburând săgetau umbre dureroase pe obrajii săi slăbiţi de încordare.

XI

Savantul Juan Soleado n-ar fi voit în ruptul capului să-l cedeze pe pacient lui David Jones. E drept că nimeni nu afirmase încă o idee asemănătoare, cu atât mai puţin englezul. Juan avusese un răgaz şi profita de el. Cât?… Asta era! Timpul neîndurător se scurgea repede şi, dintr-un moment într-altul, avea să se ivească moartea. Reflecta. De ce nu voia să-l cedeze?… Dintr-o curiozitate pur ştiinţifică? Cercetările, în ciuda tuturor încercărilor întreprinse, nu elucidau cauza bolii. De altfel, dacă l-ar fi cedat acum, tocmai când întrezărea ceva, nu şi-ar fi recunoscut singur incapacitatea de-a reacţiona ca medic în cazuri dificile? Bineînţeles, ar fi fost o dovadă certă de slăbiciune.

Nu, n-avea să-l cedeze! Dacă medicina sistemului solar o stăpâneau cu o mai mică ori mai mare aproximaţie, dacă aveau mijloace sigure de prevenire a bolilor terestre, bolile altei galaxii îi depăşeau. Judecând cu pătrundere şi sfială tot ce înfăptuise, găsi că săvârşea o aventură ce urma să aibă o finalitate curând.

Îşi aminti de timpul necontenitelor şi obositoarelor cercetări. Atunci se temea de ceva. Poate de propriile lui reacţii în faţa ecuaţiilor cu atâtea necunoscute ce se iscau continuu. Unde o să ajungă? Unde se vor sfârşi toate astea? Mereu avea senzaţia stânjenitoare de a fi pierdut ceva; o idee ce-i sălăşluia de mult într-un colţ uitat al memoriei. Cercetarea aceasta nu-i izbutea, deşi îi venea atât de ades în întâmpinare.

Uşa se dădu în lături cu zgomot:

— E din pricina curentului! se scuză sora Blanche intrând surâzătoare. Pacienţii sunt irascibili, se apropie furtuna.

Pe nesimţite, gândul secret, ce zăcuse într-însul, izvorî brusc. Întors spre cea care-i inspirase ideea rosti:

— Adu-mi, te rog, proba de iradiere a astronautului român!

— Vlad Radu? întrebă sora Blanche, într-un început de linişte totală.

— Da.

Când pronunţase cuvântul „da”, abia atunci uimirea se deşteptase în ea în mod atât de neaşteptat, încât cererea căpăta aspectul unei solicitări de-a dreptul bizare. Ieri, pe la ora cinci, când în clinică nu răzbătea decât ciripitul vrăbiilor de pe terasă, ea, sora Blanche, n-a intrat pe neaşteptate şi i-a găsit absorbiţi într-un aer irespirabil? Tot atunci citise, întâmplător, pe probele de laborator: *negativ.*

Memoria n-o înşelase, ştia precis cum a parcurs laboratorul, ţinându-şi respiraţia, cu senzaţia înăbuşitoare că se sufocă; a deschis fereastra, s-a întors încet, cu paşii ei fără ecou, s-a uitat peste umărul asistentului Titus Juvanca, a zărit mai clar ca oricând proba de iradiere, iar sub ea cuvântul: *negativ.*

— Vreţi probabil proba de astăzi? insistă ea pentru precizie.

— Pe cea mai recentă!

Sora îl privi cu acea nedumerire atât de expresivă, încât el pricepu că, în meseria ei, era obligată să îndeplinească de multe ori îndatoriri de neînţeles. Fiecare e obligat să-şi exercite experienţa. Câte lucruri inutile, la prima vedere, le repetă zilnic, aproape ca un mecanism! „Pentru ea, ştiu, îşi spuse Juan, am exprimat un gând inutil. Dar n-am ce-i face! Împrejurările mă silesc! N-am cum să protejez susceptibilităţile fiecăruia! Ştiinţa nu cunoaşte susceptibilităţi!” Sora, fără a avea pregătirea unui medic, ştia că procentul de iradiere nu creşte de la o zi la alta, nici de la o oră la alta! Juan înălţă ochii. Albastru de pe cer era desăvârşit. I se păru că-l privesc doi ochi străini, acuzatori. Doi ochi rupţi din albastrul cerului.

„Da, Blanche mi-a citit gândurile! Vreau ca procentul acesta de iradiere să crească! Sunt oare un disperat? Acolo

unde ştiinţa nu mă mai ajută, cred în minuni? Mă leg de orice speranţă iluzorie? Într-adevăr, asta vreau: să-mi aducă procentul crescut! Fie chiar şi numai cu o fracţiune de unitate. Sora a intuit perfect. E o femeie desăvârşită, o soră perfectă. Ea surprinde tocmai ce eu mă tem să nu surprindă! Pătrunde în eul meu fără voie.”

Foşnetul paşilor de pe coridoare îi aminti că este într-o clinică.

Peste puţin timp, când sora Blanche intră iarăşi, Juan simţi aceeaşi emoţie din totdeauna, când i se aducea această probă.

— Ce v-am spus eu?! exclamă sora, întinzându-i cu un gest hotărât foaia.

Juan amină să citească. Îi era teamă. Murmură:

— Nu mi-aţi spus nimic!

Pe hârtie, mare, sfidător, era scris vizibil cuvântul „NEGATIV”

— Mulţumesc! Pentru astăzi e de ajuns!

Juan păşi spre fereastră, cu paşi de om bolnav.

XII

— Eşti abătut! spuse în aceeaşi după-amiază David Jones, bându-şi cu sorbituri mici, ca de obicei, ceaiul de la ora cinci. Probabil că în legătură cu probele, nu?… Dar halucinaţiile?

— Au dispărut.

— Temperatura?

— Creşte.

— Cum se simte?

— De dimineaţă l-am întâlnit pe culoar, încă nici nu făcusem vizita… „Cum te simţi?” îl întreb. „Mulţumesc, bine! Mă simt gol pe dinăuntru!” „Mănâncă!” îi spun. „Am mâncat trei fripturi şi un profiterol uriaş!” „O, ai să creşti în greutate! îi spun. Vezi să nu pierzi viitoarele concursuri de culturism!”, „Nu mai particip, mi-a răspuns, am depăşit vârsta şi mă simt gol.”

David Jones lăsă ceşcuţa pe farfurioară şi aruncă o privire lentă spre marea în spume. Vorbea pe şleau întotdeauna când se afla în mari încurcături.

— Nu crezi că este necesar să mai întreprindem o altă experienţă? Pentru a descoperi dacă mai există vreun element care să ne conducă spre un diagnostic? mai adăugă el, cu ochii sclipindu-i într-un fel familiar involuntar, captivant. Se vedea că voia să încerce. Apoi spuse: Erau cât se poate de interesante ultimele imagini captate prin D.I.S. Ele sunt un preţios indiciu a ceea ce s-a petrecut acolo, pe Helios, nu crezi?

— Vrei o altă experienţă?

— Da.

— Ei bine, nu, e riscantă, se opuse categoric spaniolul.

Inima îi bătea cu un sunet sec, înăbuşit. Devenise palid şi-ar fi voit ca în clipa aceea ferestrele să fie larg, larg

deschise, ca nările sale să aspire cu nesaţ aerul pur, binefăcător. Ce naiba! Asemenea simptome n-avusese înainte? Nu cumva...?! E absurd! Să fie sincer, sincer cu David cu care colaborează, să nu ascundă nimic. Spuse:

— Îţi mărturisesc ca unui prieten: n-am văzut niciodată o durere care să mă fi zdruncinat atât de profund!

— Dar suntem medici, Juan! protestă pe bună dreptate David Jones, intrigat.

— Da. Medici...

— Cum vrei să ajungem la adevăr fără experienţe?!

— Să facem experienţe, David, însă nu ca acestea! D.I.S.-ul încă nu este pus la punct de tehnicieni! Civilizaţia a luptat împotriva durerii, dar de fiecare dată civilizaţia a descoperit o nouă durere. Noi toţi luptăm împotriva unui duşman comun. Şi tu lupţi împotriva durerii, dar zadarnic. Sunt zone unde durerea îşi râde de noi, ne ironizează! Experienţa aceea a avut ceva adânc, răscolitor, care pe mine, ca medic de profesie, obişnuit cu durerea, cu sângele şi suferinţa oamenilor, ar fi trebuit să nu mă impresioneze. Ei bine, o asemenea experienţă m-a răscolit!

În aceeaşi clipă spaniolul scutură din umeri cu încăpăţânare evidentă. Se temea oare să nu se îmbolnăvească? Niciodată până atunci nu şi-a simţit atât de puternică agerimea minţii. David vrea ca experienţa să se repete? S-o facă singur. La boala aceasta necunoscută poţi încerca orice, dacă eşti escroc, ori nu-ţi cunoşti meseria. Contrar e nevoie de o dureroasă selectare a celor mai bune mijloace.

Spaniolul îşi luă inima în dinţi şi spuse:

— În definitiv, ce vrei tu, David?!

— Să ajungem prin D.I.S. La imaginile-simbol ale planetelor ce crapă!

— Eşti îndrăzneţ!

— Nu putem fi decât îndrăzneţi în situaţia noastră! Nu-ţi dai seama? E necesară o reluare folosind varianta B!

Spaniolul sări din fotoliu.

— Dar e aceeaşi experienţă şi ţi-am spus că nu o repet!

Englezul urmă încurajator, calm, într-un fel mucalit:

— Varianta B nu foloseşte serul! După umila mea părere ar fi deci altceva!

Amintindu-şi de acest amănunt uitat din pricina enervării, Juan se mai domoli. Găsi chiar timpul şi gestul cel mai nimerit să se aşeze în fotoliu. Nu ştia ce să mai facă. Nu se simţea bine în ultima vreme. Îi era rău şi avea sentimentul claustrării. Juan era când măgulit de cercetările cazului astronautului român, când cuprins de disperare şi oboseală, îi părea rău şi regreta clipa în care îi ceruse răgazul lui David. De ce a trebuit s-o facă? Pentru ce?

Prevedea că frământarea va creşte şi că şansele de izbândă vor fi din ce în ce mai restrânse. Englezul urmă calm:

— Se ştie că serul e cel mai dăunător fluxului vital de care tu, Juan, aminteai cu atâta teamă!

Spaniolul distrus, abătut, bolnav şi însingurat tăcea. Albastrul mării concura obositor la orizont albastrul cerului. Briza curgea în neştire printre clădirile clinicilor.

— Juan, eşti palid, nervos, iritat. Ce ai de gând?…

Celălalt izbucni într-un râs înăbuşit, forţat şi nervos.

— Ştii, David, ţie îţi vine foarte uşor să sugerezi altuia continuarea acestei experienţe în varianta B, chiar fără ser! Te gândeşti la narcoza pe cale electronică, nu-i aşa?!

— Ce colaborator intuitiv am avut întotdeauna în persoana ta!

— Oricâtă bază am pune pe tine, David, eşti destul de comod şi nu te deplasezi până la laboratorul de experienţe, pentru a fi de faţă şi a da o sugestie atunci când trebuie! Uite, dacă erai de faţă atunci, la prima experienţă, ai fi cerut pe loc s-o continuăm fără a mai prilejui riscul unei alte sforţări, chiar dacă experienţa aceea folosea serul! Acum mă întreb cu groază cum vom relua cercetările pentru a ajunge exact la imaginea cu care am sfârşit experienţa trecută?!

— Foarte simplu! Foloseşti aceiaşi parametri! Adică stimulul zăpezii proaspete şi a culorii alb.

— Crezi?!

— Nu o dată am reluat experienţele, în alte cazuri, şi am ajuns exact unde am vrut! îl asigură englezul. Şi asta pentru că D.I.S.-ul permite. Cred că e mult mai bine dacă ai porni de la banda de magnetofon a vocii tale din cursul primei experienţe! Nu-ţi mai aminteşti de exploratorul lunar?

Spaniolul protestă irascibil:

— Era cu totul altceva!

— Aproape! Însă, în ipoteza că pacientul nu-şi aminteşte nimic, iar medicina nu găseşte cauza acestei boli misterioase, galactice, suntem nevoiţi să răscolim subconştientul pacientului pentru a găsi ceva palpabil, concret, oricât de metaforic s-ar prezenta la prima vedere.

— Într-adevăr, totul e foarte metaforic! se convinse Juan. Dar la ce te gândeşti tu, David?!

Englezul se învălui într-o tăcere de gheaţă, după care conveni:

— După experienţă, am să-ţi spun!

— Vei veni mâine în laborator?

— Fără îndoială!

XIII

Răsturnat în fotoliu, cu un pled strâns în jurul picioarelor, bătrânul inginer, moleşit de căldura, şedea nemişcat. Nu-i pierea din minte, oricât încerca s-o înlăture, o imagine. În curând reuşi să nu se mai gândească câteva clipe la ea. Atunci, ca în reflecţiile vechi ale copilăriei, când dimineaţa întins în pat, cu ochii închişi o simţea pe bunica trebăluind prin camere; trupul ei mic plutea ca în depărtări geografice imprevizibile, iar el, copil, pe jumătate adormit, savura aerul dulce al pădurilor Sucevei, aer tare şi rece, coborând din ferestrele deschise; tot aşa o simte şi acum pe doamna Georgescu, cum îşi târăşte paşii mărunţi şi lâncezi de la o mobilă la alta, de la un obiect la altul, şi-şi închipuie cu ochii închişi cum se încreţesc ridurile, zburând în toate părţile, pe faţa ei ştearsă.

Bătrânul inginer îi surprinde la fiecare întoarcere a înfăţişării obosite o privire scurtă, iscoditoare. Când pleoapele îi tremură repede, ca două aripi de fluture înspăimântat. Doamna Georgescu, menajera sa, exclamă:

— Dormiţi?

— Nu.

— Domnişoara Eva e la videofon!

Bătrânul tresări. Se întoarse uşor şi răsuci un buton ataşat de fotoliu. Atunci pe ecran apăru Eva.

— Bună ziua, Eva. Ceva nou?

— Nimic deosebit! rosti tânăra, afară de faptul că azi, pe la ora şase seara, soseşte George de pe Salve! N-ai vrea să-mi faci o vizită?!

Spre ora şase seara, iată-l pe inginerul Horia Radu în apartamentul Evei. E îmbrăcat în hainele cele bune, un pic demodate, însă cu gulerul cămăşii mai alb ca zăpada, care-i rămăsese larg din pricină că slăbise mult în ultima vreme.

Eva îl primi binevoitoare, oarecum veselă. Din prima clipă inginerul remarcă policandrul antic şi zâmbi uşor. Vlad şi Eva îl cumpăraseră cu un an în urmă. Ploua atunci ca şi acum. Eva îşi zvânta părul cu mişcări repezi. Ea, o pată galbenă, blondă, pe vremea aceea şi prosopul roşu alcătuiau coloristic un aspect inedit, amintind de răsăritul unei dimineţi dogoritoare. Picăturile mari şi proaspete de ploaie din părul ei se răspândeau bogat pe covor.

Inginerul o găsea frumoasă, dar rece şi suverană.

Tânăra se arătă încă din prima clipă a întâlnirii o femeie modestă, cu bun simţ, încât inginerul intui uimit, amintindu-şi de tinereţe, că sosise momentul miraculos, fantastic oarecum, când oamenii se recunosc unii pe alţii şi sunt doi. Până ieri, alaltăieri, Vlad era unul singur şi Eva era singură. Se plimbau prin oraş de la serviciu acasă, şi de acasă la serviciu, fără să se ştie, fără să se bănuiască măcar.

...Un an. Un singur an şi s-a căscat o prăpastie între un timp şi altul.

La început bătrânul era din cale-afară de extenuat, privind la focul bengal pe care Eva îl aprinsese. Culorile tari, dansante, imprimau privirii lui o fixitate halucinantă.

— Niciodată, da, niciodată n-am să-mi pot ierta ce-am făcut! se plânse bătrânul, cu aceeaşi privire uscată, aţintită asupra focului.

Eva regretă. De ce a trebuit să-l cheme pe inginer? De teamă? Acum totul se dovedise a fi cu mult mai rău, ascultând lamentaţia seacă a acestui personaj desprins de mentalitatea epocii, mai ales în ceea ce priveşte suferinţa şi durerile. Nu, nu! A făcut foarte bine că l-a invitat pe inginer. Întârzierea lui George o neliniştea.

Sentimentul că se întâmplase ceva acolo, pe Salve, căpătă atâta precizie, încât îşi simţea sângele pulsând în ritmul gândurilor. De ce? Dar dacă pe Salve se petrecea totuşi ceva şi ea nu era avizată? Acolo sunt savanţii renumiţi ai Pământului: Juan Soleado, David Jones, atâţia şi atâţia!... O tremurare a ferestrei. O uşă închisă cu zgomot.

Paşi apăsaţi pe stradă. Nu fusese decât o părere.

În răstimp, bătrânul inginer îşi amintea:

— M-am îmbolnăvit şi n-am mişcat un deget, eram pierdut! Şi am uitat cu totul de el, căci mă gândeam la boala mea! N-am vrut, dar trebuia să-l împiedic! N-am să pot îndura asta!

— Dumneata n-aveai nici cum să prevezi, nici cum să-l opreşti!

— Poate!... Dar nu l-am oprit. Trebuia să fac orice ca să-l opresc!

Eva se îndreptă o clipa în scaun cu gâtul întors spre fereastră pentru a descoperi altă mişcare. Vreo certitudine pentru bătrân. Liniştea se târa cu greu. O singură prezenţă fusese de ajuns pentru a-i preface viaţa în suferinţă şi clipele să i se pară grele, ca nişte respiraţii apăsătoare.

Ploaia continua să marcheze liniştea, în vreme ce afară se întunecase mult. Eva încă nu aprinsese lumina din dormitor, unde se retrăseseră, pentru a încerca o legătură prin tele cu Salve. Ardea doar policandrul din sufragerie, a cărui lumină strecurată prin uşă îi obosea. Teleecranul îşi tremura undele aproape în neştire, ca o apă tulburată de lumini şi umbre. Eva deschidea şi închidea aparatul, dar nu putea obţine nimic mai mult. Era noapte pe Salve şi literele păreau caraghioase, îngrozitoare. Ele indicau cu precizie să se reia legătura a doua zi de dimineaţă.

Aşteptând, e ca şi cum ai face ceva rău, deşi nu ştii ce anume. La urma urmei, George putea să ne dea de veste!... Să întreprindă ceva. Îl căutară în mai multe rânduri acasă, dar mama sa, deşi îl aştepta, anunţa că încă nu sosise.

Inginerul plecă foarte târziu. Aproape automat cei doi înălţară privirile spre a vedea dacă s-au mai risipit norii şi descoperiră ca o revelaţie frumuseţea stelelor de argint. Stătuse ploaia. Pe una din ele, chiar deasupra capului lor, în dreptul constelaţiei Capricornului, se afla cel căruia îi închinaseră glodurile toată seara şi care, în clipa aceea, se gândea, poate, ca şi ei, la un cuvânt dureros, dar aşteptat

şi izbăvitor: vindecare.

Trebuie să fac ceva! gândi Eva, când rămase singură. Îşi apăsa degetele pe tâmplele ce pulsau prea tare. Efervescenţa aceea interioară o durea. Era necesar să întreprindă ceva! Dar ce?...

Obsedată de această întrebare, rămase toată noaptea într-o semiadormire, ca într-o intensă baie de asfalt negru.

XIV

Juan Soleado păşea spre casă privind lumina grea ce cădea pe frunzele magnoliilor înflorite şi pe contururile armonioase ale caselor; îl săgeta un fior de gheaţă, o strângere dureroasă a inimii.

Armonia ce domnise mai de mult în sinea lui fusese destrămată. Planurile de mai înainte, pline de măreţie se prăbuşiseră, lăsând în urmă ruine.

Încotro să se îndrepte pentru a dezlega misterul acestei boli de nepătruns? David se străduieşte să-l facă să urmărească acele imagini până la sursa lor primă. Ce speră el să descopere? „Îmi pare tare bine, monologa el păşind sprinten pe alee şi căutând să-şi potrivească gândul după mers, că l-am prevenit! De fapt, venisem la David nu pentru varianta B a experienţei. Acum lucrurile s-au complicat şi-mi vine greu să reiau totul exact de acolo de unde s-au ivit acele imagini ce i-au trezit interesul. Zâmbi amar. E foarte uşor să pui pe altul să-şi macine nervii, iar tu să stai şi să priveşti!… Iar asta pentru simplul fapt că mi-a acordat acel răgaz?” Simţi un fior pătrunzător în şira spinării. Iarăşi se cufundă în tristeţea lui, când gândurile se întretaie dureros şi neaşteptat, asemănător jocului de fulgere pe cer, înaintea ploii.

Prins de febra experienţei, dar mai ales de insuccesul ei, izbucnise mult prea nestăpânit faţă de Titus Juvanca. Îi mărturisise chiar că renunţă la acest caz. Da e tare neplăcut…

Ajuns în cameră, după o baie obişnuită, reconfortantă, intră în patul atât de ospitalier. Trase cuvertura pe el şi luă o carte din raft, o aşeză pe piept şi îşi căută ochelarii, apoi, după ce-i găsi, se cufundă în lectura cărţii pentru a-şi risipi gândurile.

*

Cam în aceeaşi vreme, David Jones îşi plimba figura statuară pe larga terasă a clinicii. Vântul rece, umezit, îi risipea părul roşcat. Îl durea capul, nu se simţea prea bine, dar era cât se poate de sigur că Juan n-avea dreptate. El, David Jones, iubeşte experienţa şi crede sincer în viitoarea ei eficacitate.

Totuşi e mai bine să se gândească la altceva, n-are importanţă la ce, să caute cu mintea lui alte cazuri să le compare, însă nu găsea.

Cazul astronautului, fiind unic, le dădea atâta bătaie de cap. Cine nu l-ar cunoaşte pe Juan Soleado, gândea, şi-ar închipui lucruri destul de grave cu privire la atitudinea sa. Cum poate să renunţe deodată, fără temei, la experienţe care pe alţii i-ar face cunoscuţi?

Se vede că Juan Soleado, aşa cum mi-am spus-o de mult, n-are niciun pic de înclinaţie spre abstract, iar dacă a ajuns în locul acesta atât de important de pe Salve, conducătorul clinicii de boli interne, asta s-a datorat intuiţiei foarte strict medicale, redusă în ultimă instanţă numai la cazuri concrete.

E un om cult, se înţelege. Studiile sale nu pe puţini i-au uluit, din pricina pasiunii arzătoare cu care sunt scrise. Dar de aici până la a mânui experienţe imagistice de subconştient este destul de greu… Ah, suspină David Jones, suspiciunea ingrată pune stăpânire pe noi…

Ţinea minte după-amiaza aceea cu nori grei de ploaie, când Juan, un pic nervos, cu o disperare ascunsă, l-a rugat să-i dea un răgaz şi i l-a dat.

De ce? Credea că va găsi o soluţie! În momentul acela era ferm convins şi nu regreta că i-a acordat totul cu generozitate. Nu voia să se creadă că ţinea morţiş la bioplast. O vreme poate mai trebuie încercat pe alte căi, mai puţin categorice!

Apăsă tare pe un buton minuscul. Un clinchet scurt, după care rosti într-un microfon:

— Fişierul nr. 4! Soră, fii drăguţă şi dă-mi ultimele date clinice ale astronautului român!

O voce subţire întrebă:

— Vlad Radu?

— Da.

— Cu câteva clipe înainte şi-a pierdut cunoştinţa!

Urmând aceeaşi linişte de la început, David Jones pronunţă:

— Aştept datele, te rog!

— Îndată, se supuse vocea gingaşă.

Închise aparatul. Figura sa calmă, ca dăltuită în piatră, exprima uimire. Avea vie în faţa ochilor imaginea astronautului întins fără simţire. Cu respiraţia şi pulsul foarte slabe, cu reflexele suprimate, cu ochii larg deschişi, imobili. Dar mai mult decât atât, că l-au transformat într-un cobai de experienţă. Informaţia căpătată o dată cu solicitarea datelor clinice semăna cu o condamnare la moarte. „Juan!… i se adresa febril în minte… eşti în stare să-l ucizi?… Cât ser ai vârât în el pentru ca să ajungi la asta?…”

Încercă gestul de-a comunica rapid cu Juan. Mâna sa mare, cu vene proeminente, întinsă spre receptor, se opri exact la jumătatea drumului. Rămase buimac. Mereu povara unei cercetări nedibace apăsa viaţa astronautului. Oare nu se făcea şi el vinovat? Vinovat că întârzie? Vinovat că acceptase un răgaz prea lung, acordat unor investigaţii fără ecou?

— Iată datele clinice! îl trezi din gânduri vocea drăgălaşă.

Pe un ecran vernil se strecură la început o lumină, apoi defilară una după alta cifre magice, cabalistice, pe care numai un savant-vrăjitor ar fi fost în stare să le interpreteze.

Încruntatele sprâncene ale lui David Jones se destinseră. Citea. Iată cifra privind fluxul vital a astronautului. Îl izbi în chip surprinzător o constatare. Ea era foarte apropiată de cea a internării. „A! se lumină deodată, se vede c-a utilizat

unul din serurile foarte slabe?! Deci Juan...” Din nou fu surprins. Boala avansa nestingherită spre fatalitate, în vreme ce Juan îşi făcea conştiincios datoria.

*

A doua zi, după încordata aşteptare, Eva vorbi cu George prin intermediul videofonului, cerând legătura directă cu Planeta Salve.

— George, de ce n-ai venit aseară? Te-am aşteptat!

Ochii tânărului o întâmpinară cu o licărire scurtă, obosita. Eva articula surprinsă:

— Ce s-a întâmplat? Mi-nchipui că nu ceva plăcut!...

— Nu te nelinişti! A fost doar un scurt accident!

— Te-am aşteptat împreună cu tatăl lui Vlad!

— Am să-ţi relatez totul!

Crezuse c-a dat glasului său un ton nepăsător. Eroare. Vocea îi tremurase din pricina oboselii şi-a încordării.

— Iartă-mă! murmură el stins. Voiam să mai amân... Făcusem o comandă prin videofon pentru ora nouă dimineaţa, dar tu mi-ai luat-o înainte...

— Pentru că suntem cât se poate de neliniştiţi!

George începu să-i povestească ce se întâmplase în clinica de pe Salve. Vedea cu ochii aievea accidentul cu pierderea cunoştinţei lui Vlad, precum şi scena ce se petrecuse între George şi medici, pe un culoar al clinicii salviene.

La început Eva parcă nu izbutise să audă ce articula George. I se părea că asistă la o litanie difuză. În sfârşit, izbuti să vadă totul cu ochii minţii, ca pe un ecran. Iată-l pe Juan Soleado şi Titus Juvanca.

— E în afară de pericol! îl aude exclamând pe Juan Soleado.

— Dar... îngăimă George şi nu izbuti să mai adauge nimic din pricina emoţiei.

— Vreau să spun în momentul de faţă! preciză medicul grăbit, cu acea răceală specifică profesiunii sale.

— Dar mai târziu? vru să ştie George.

— Mai târziu, ridică Juan din umeri, nu ştim ce poate surveni! E posibil ca boala să se complice sau să se amelioreze! Noi ne îndreptăm tot efortul spre ultima posibilitate! E atât de greu să ştim ce-a fost acolo! E atât de greu să ştim ce are! Am presupus de mult că este vorba de o boală actinică, dat n-am nicio probă palpabilă.

— Doctore, încuviinţă tânărul, trăind acea reacţie specifică timidului, în ciuda masivităţii trupului său, dacă este necesar, vă ofer fluxul vital, sângele meu, orice aveţi nevoie... Vlad nu trebuie să moară.

Juan îl privi pe George într-un fel anume, încât acesta se simţi prost, însă nu încetă să peroreze:

— El ar fi făcut totul în locul meu, în vreme ce eu nu fac nimic! Am fost amândoi propuşi pentru acelaşi zbor! A fost el alesul. El, sunt sigur, ar fi încercat imposibilul ca să mă salveze!

— Nu mă îndoiesc că îi sunteţi un foarte bun prieten! Faceţi foarte mult că staţi aci şi ţineţi legătura cu familia! Sunteţi persoana cea mai potrivită pentru asta, dar peste câteva minute intrăm într-o nouă experienţă! Vă rog să ne scuzaţi!

George fu absorbit de figura aceea serioasă, la care acum se asocia şi Titus Juvanca. Amândoi se pierdură pe culoarul alb ce ducea spre laboratoarele albe ale clinicii.

— Asta a fost tot! încheie bărbatul coborând fruntea.

Vizibilitatea era perfectă.

— Înţeleg prea bine, George! rosti Eva. Îmi pare rău!

— A fost de vreo câteva ori reanimat! Regret foarte mult că încă n-am putut vorbi cu Vlad, dar deocamdată important este că mi s-a spus că se simte ceva mai bine! Încheind această frază lungă el surâse încurajator.

Crezi că pe mine m-ar lăsa să-l văd?

— Poate.

— Oare prezenţa mea...

— Bănuiesc că nu i-ar face rău.

— Atunci am să încerc.

XV

A doua zi ecranul se lumină, lăsând să apară emblema planetei Salve: un şarpe încolăcit pe un sceptru, apoi interiorul camerei albe şi, în cele din urmă, Vlad.

O paloare neaşteptată îi transfigura obrajii. Şopti:

— O, Eva, tu eşti într-adevăr?! Ori o plăsmuire din visele mele cu hiene?!

Pentru prima oară, de atâta vreme, Eva zâmbi cu adevărat:

— Sunt eu, Vlad! Nu mă privi astfel! Sunt eu!

Coborî o tăcere grea, încărcată de gânduri. Marea salviană înspumată se auzea izbindu-se de dig. Peste puţin Vlad ridică privirea arzătoare, şoptind:

— Te-am iubit mult, Eva!

— Dacă vorbeşti astfel, ripostă ea gingaş.

— Te supără?

Eva tăcea. El, obosit, cu o grimasă de durere în coltul gurii, murmură:

— Nu mai contează acum! Pe acest pământ străin, depărtat, ei nu mai găsesc remediul bolii! Îmi spun, mă încurajează, dar…

— Fii sigur…

— Nu, Eva! Să nu-ţi închipui că sunt disperat! Toţi trebuie să murim o dată, dar voiam să tiu cruţat de sfârşitul acesta îngrozitor… cu experienţe… tatonări… reanimări… O atmosferă de supliciu!

Cuvintele fură rostite cu o indiferenţă zguduitoare.

El, obosit de efort, tăcu. Peste puţin reluă încet, ca într-o destăinuire:

— Bineînţeles, totul din pricina mea!

Cu două seri în urmă, bătrânul afirmase aceeaşi idee! Nu cumva era un procedeu de-a găsi vini imaginare şi a şi le

atribui lor? Un ritual de familie.

— Nu, Vlad, nu e adevărat!

Pleoapele roşii ale bolnavului clipiră. Vânturi despletite se loveau în aripile clinicii. Idei nebune evadau din creierul surescitat al Evei.

— Ba sunt vinovat, Eva!

Ruşinat, obosit, el avu credinţa că se întâmplă ceva îngrozitor. Deschise gura şi prinse aerul acela purificat, de pe acea planetă depărtată de Pământ.

Evei i se păru distanţa şi mai mare şi avu revelaţia unui semnal de alarmă.

— Ei! îl îndemnă ea.

— Nu-mi amintesc, nu-ţi dai seama?! Dacă îmi aminteam, ei spun că era cu totul altceva! Îmi repetă mereu că eram salvat! Ştii ce înseamnează pentru mine să fiu salvat? Aş fi acum cu voi.

— Bine, Vlad, dar ei sunt datori s-o facă, nu tu! Ei, medicii! Pentru ce să-ţi pierzi curajul? Dacă ne-am gândi mai bine, am observa că situaţia ta nu-i chiar atât de rea! Sunt alţii care nu şi-au mai amintit cum îi cheamă! Nu şi-au mai amintit cine sunt! Se uitau la prieteni ca la nişte străini! La tatăl lor, la rude, la cunoscuţi! Tu eşti într-o stare nesperat de bună!

O voce acidă îi întrerupse:

— Aţi depăşit trei minute! Pacientul e obosit!

Cei doi tineri se priviră ca într-o aerogară, când rachetele îşi iau zborul şi peste câteva secunde imaginea lor se topeşte în Cosmos.

— La revedere, Eva!

— Îţi urez însănătoşire grabnică, Vlad, şi nu te mai gândi la lucruri atât de deprimante.

— Dacă spui tu… Uneori mi-e teamă de actul fizic al morţii!

— Numai oamenii slabi se gândesc la asta!

— Eva!…

Râseră împreună luând totul ca o glumă:

— Eşti totdeauna foarte drăguţă cu mine! La revedere!

*

După convorbire, tânăra fu pradă unui gând năstruşnic. Simţea nevoia să facă ceva. Ieşi în stradă; ocoli un colţ cu o statuie de bronz. Soarele de august al Bucureştiului îi mângâia plăcut obrazul. Eva părea transfigurată. Nu lua seama la nimic. Alerga. După ce? Uitase!… Hotărârea se cristalizase mai de mult, de când citise… Şi-acum? Acum, da. După convorbirea cu Vlad, în care totul fusese ca un semnal de alarmă, trebuia s-o facă.

La o cotitură aglomerată a noii şosele Traian Vuia se opri. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. S-ar fi oprit poate mai înainte, dar o făcuse aici, ca şi când aici ar fi ajuns-o din urma un gând bun, şi hotărî să ia un aerobuz. O dureau adânc plămânii de respiraţia accelerată, aerul îi vâjâia uscat în urechi. Se găsi ridicola ţi tristă. Obrazul palid al lui Vlad, cufundat în perne, o obosea. Glasul acela ce era şi nu era al lui o punea într-o încurcătură atât de mare, încât sfârşi prin a se simţi dezorientată, incapabilă să gândească, întocmai ca într-un vis rău. Dar mai presus de orice îşi dădea seama că nu era un vis, ci doar o realitate aspră, duşmănoasă. Da, acum înţelege!… Vrea să-l salveze! Gândurile i se frânseră deodată, parcă tăiate de un puternic şuvoi de vânt.

Iată plăcuţa. Era exact ceea ce îi trebuia în clipa aceea. Intră. Mirosul unei perdele de iederă înflorită îi domoli avântul. Şi aşa n-avea curaj. Se opri şi se uită mai multă vreme la clădirea prăfuită. Intră într-un hol cufundat în semiîntuneric. O oglindă veneţiană aburită de vreme îi reflectă brusc obrazul crispat. Se reculese aranjându-şi un pic părul zburlit de vânt. O uşă. Bătu. Niciun răspuns. Ce să fie oare? Apăsă clanţa. Domnea semiîntunericul. Oare nu fac o nebunie?

Un bărbat scria la o masă, pare-se din mahon aurit la colţuri, un model cam vechi. Ciudat i se păru faptul că personajul nu-i aruncă nicio privire.

— Bună ziua! spuse ea înclinându-se uşor.

Niciun răspuns. E surd? Zâmbi, dar când vru să-şi dreagă glasul ca să-şi ateste prezenţa, o voce bizară o cutremură din creştet până în tălpi:

— Ce doriţi?

— Vedeţi, începu Eva, am citit în ziar…

— Ce aţi citit? o îndemnă vocea impersonală, folosind aceleaşi nuanţe, mai profunde.

— Am citit în ziar că se fac înscrieri de voluntari pentru Helios!

— Se fac înscrieri? întrebă la rândul ei ciudat vocea ventrilocă, aproape de loc umană.

— Da, aşa am citit, întări Eva, se fac înscrieri!

— Şi vreţi să…

— Da. Aş vrea sa mă înscriu…

Abia atunci omul de la birou îşi înălţă trupul deşirat, descoperindu-şi cu adevărat faţa. Eva se dădu un pas înapoi, ca lovită de trăsnet. Omul din faţa ei era mai alb ca moartea. Mai alb ca o prevestire îngheţată. Era fascinant şi nu-şi putea lua ochii de la el.

— De ce? exclamă omul. Pe faţa sa palidă, palidă, ca săpată în piatră, nu tresări niciun muşchi.

— Ca să-i aduc logodnicului meu viaţa. Tremura. Forţele o părăsiseră. Îi era teamă să nu cadă. Altfel îşi închipuise această clipă. Deşi vedea nebunia ei, ca fiind o nebunie adevărată, nu închipuită, se agăţase de această idee cu aceeaşi disperare cu care sosise aici. Voia să facă ceva pentru Vlad.

— Viaţa?! Hm! şopti cel care parcă înfăţişa moartea.

— Da, ce vă miră? Cred că nu am spus nimic care să vă supere!..

— Şi de ce tocmai viaţa? întrebă cel care înfăţişa parcă moartea.

— Pentru că nu vreau ca logodnicul meu să piară!… Poate că zburând într-acolo voi întâlni elementele fizice ori chimice care au provocat boala şi, spre deosebire de el, îmi

voi aduce aminte! Voi capta acele elemente cu ajutorul aparatelor ultramoderne şi ultrasensibile, produse ale timpului ce s-a scurs de la un zbor la altul, atunci va fi cu totul altceva, nu credeţi?

— Altceva! Hm!... Vă veţi aduce aminte? Mă îndoiesc!...

Pe faţa celui care parcă înfăţişa moartea trecu o fluturare de întuneric şi de lumină, ca într-un fantastic tablou rembranthian. Se puneau în valoare ochii, doar ochii albi, prea albi, reliefaţi viu pe fondul întunecat al peretelui de plastic. Rosti:

— Şi de ce nu vrei sa piară, copilă?

Ironie? Eva nu pricepea. Impresiile şi ideile i se învârteau în cap ca o morişcă.

Şopti:

— Pentru că ţin la Vlad!

— Vrei să spui că-l iubeşti?! Îl iubeşti! Ha, ha!... Îl iubeşti! Ha, ha, ha!

— Încetaţi! porunci Eva. Vinele gâtului se umflară. Cel care înfăţişa moartea îşi avea meseria plătită; el râdea, se vede, fără contenire de durerile altora.

— Încetaţi! strigă Eva mai tare.

Se vede că ţipetele acestea au fost auzite de cineva din camera alăturată.

Iată că mâinile unui bărbat în carne şi oase se agită prin faţa Evei. Trece spre biroul aurit la colţuri şi întrerupe ceva. Chiar atunci în pragul uşii îşi făcu apariţia un copil blond, bucălat, de toată frumuseţea, dar nu mai înalt de-o şchioapă. Avea zulufii lăsaţi foarte ştrengăreşte pe frunte, în vreme ce ochii îi străluceau viu. Copilul se repezi la păpuşă şi-o târî greoi pe parchet, fiind cu mult mai mare decât el. Eva zâmbi printre lacrimi.

— Ne scuzaţi, domnişoară! rosti bărbatul cărunt ce intrase pe neaşteptate în birou. E păpuşa nepotului meu John care a sosit ieri din Anglia. Un model reuşit, nu?

Citind dezaprobarea de pe faţa Evei, ori mai mult consternarea, reveni spre copil:

— Ah, John îl certă acesta pe băiat, ţi-am spus să nu mai uiţi păpuşa asta sinistră în biroul meu. E posibil?!

— De ce te amărăşti, bunicule? Eu sunt sigur că domnişoarei i-a plăcut! Şi, zicând acestea, copilul ştrengar înainta amuzant spre Eva spunând: E o păpuşă drăguţă, domnişoară! De ce v-aţi speriat? Acum aţi văzut că nu fi poate face niciun rău, mângâiaţi-o pe creştet! Aşa! Faceţi asta ca să vă împăcaţi! Şi păpuşa e supărată pe dumneavoastră, pentru că aţi luat-o drept om şi nu păpuşă şi, mărturisind astea, copilul o îndemna pe Eva să facă acel gest, vârându-i mereu capul păpuşii sub nas. Aşa! murmura copilul satisfăcut, acum păpuşa şi domnişoara s-au împăcat! Pot să plec, bunicule?

— Te rog, chiar! articula bărbatul cărunt, ce rămăsese în picioare.

— Era întuneric! rosti Eva după ce copilul părăsise încăperea,

— Să credeţi… La început mi-a făcut şi mie la fel! râse bărbatul, Dar de ce-aţi venit?

— Am citit în ziar… în legătură cu noile înscrieri pentru zborul spre Helios.

— A! exclamă cu regret şi amabilitate bărbatul cărunt. A fost o greşeală! Anunţul fusese dat numai pentru cosmonauţi încercaţi! Şi, de altfel, toate locurile sunt ocupate, domnişoară! Sunteţi cosmonaută?

Eva nu mai răspunse. Rămase împietrită. O uriaşă dezorientare puse stăpânire pe ea.

Îngăimă câteva cuvinte de scuză şi se retrase. Simţea nevoia de aer, ca şi cum în semiobscuritatea aceea s-ar fi înăbuşit. Durerea înfrângerii fu atât de mare, încât aproape nici nu mai ştia cine este. Rătăci multă vreme pe străzi. Un vânt ascuţit, uscat, îi tăia obrazul.

Viaţa anterioară parcă stagnase.

Trecuse timp… Se scursese destulă vreme de când ea citise în ziar. Vlad încă nu era atât de bolnav!… Acum acţionase, dar fusese prea târziu… Cum şi-a putut închipui

că va trimite spre Helios nişte oameni care... Simţea că înnebuneşte de durere de cap.

Ajunse acasă şi se decise să ia prima cursă spre Salve.

Era o idee cuminte.

XVI

Şi iată-l pe savantul englez, dimineaţa, păşind demn pe culoarul lung şi alb al clinicii sale, consacrate cercetărilor şi operaţiilor bioplastice. Calcă drept, are sprâncenele uşor încruntate deasupra frunţii înalte. Cine nu-l cunoaşte nu-şi închipuie că e foarte politicos în toate împrejurările, iar această mină de indispoziţie i-o dau gândurile legate de originile şi evoluţia elementului de care însuşi numele său e legat: bioplastul.

Înaltele uşi ale sălii de operaţie se închid încet în urma lui. Briza dezlănţuită a mării îl sărută rece. Respiră adânc, cu sete. E bine la fereastră?... În jur apa verde şi vântul, şi dimineaţa ce crescuse în larg. Ar fi înotat până departe sub ocrotirea acestei lumini, spre far, unde creste înspumate îşi încovoaie mase enorme de apă. Dar e imposibil. Se simte privit. Tresare.

— O, Juan! Ce plăcere!...

— Am numai veşti bune, David! spuse spaniolul, în vreme ce-i strângea mâna, exuberant.

Cuprins de un guturai subit, David îşi suflă zgomotos nasul, după care îşi ceru scuze. Scena deveni hilară, întrucât seriosul şi multreputatul savant, în urma acestui gest reflex şi spontan, se înroşise ca un rac scos din oala aburindă. Din ochii mici îi lunecau cu rapiditate spectaculoasă un şuvoi de lacrimi, în vreme ce nasul desfundat îi pricinuia mari necazuri. Părul de pe cap, despărţit în două de-o cărare, stătea lipit de craniu.

În sfârşit, cu mari eforturi, reuşi să adauge cu vocea sa de bas izbitor de calmă şi metodică:

— Filmate?

— Parcă n-ai şti?!...

— O! Eşti un colaborator ideal, Juan! Te respect cu atât

mai mult, cu cât ai înţeles ce înseamnează ştiinţa! Apoi doct, didactic: Să te îndoieşti, să te îndoieşti, să te îndoieşti!

— Ştiu, completă vesel Juan, mă voi îndoi întotdeauna de adevărurile stabilite!

Amândoi pufniră în râs, înaintau pe coridor cu o vizibilă iuţire a mişcărilor, foarte bine dispuşi, ca în studenţie. Se simţeau uşori.

Juan era chiar măgulit în vreme ce intrau un pic nerăbdători în scunda sală de proiecţie răcoroasă. Pe mare, valurile se îngroşau furioase. Vântul ardea. Cineva închise fereastra şi trase perdeaua neagră.

Francezul François, aflat acolo şi aşteptând mai demult mirosise, nu se ştie de unde, că va fi o scenă plicticoasă. De aceea se aşezase departe, izolându-se în semiobscuritate pe una din băncile din fundul sălii. Cu nasul adus spre gură arăta supărat ca o bufniţă la ivirea zorilor.

Însă David întors puţin, insistă:

— François, de ce nu vii mai aproape?

— Stau foarte bine aici! preciza el.

— Gata! anunţă David în microfon.

Întuneric. Toţi ochii se aţintesc pe ecran.

Întâi se întrezăreşte o fâşie de lumină albă, grea, ce taie precis densitatea întunericului, scoţând în evidenţă formele rubiconde ale lui Titus Juvanca.

David, aplecându-se bine dispus spre urechea lui Juan, şopti confidenţial:

— Ai luat-o de la capătul experienţei anterioare?

— De acolo!

— Te rog să mă scuzi că nu am izbutit să vin…

— Niciodată nu mă bazez pe cineva! spuse spaniolul.

Un strigăt electriză sala:

— Ce-i asta?! Nu se ştia din ce parte a sălii venise, dar nici nu interesa, la urma urmei, pentru că fiecare la rândul său fusese surprins de acele imagini halucinante ce se desfăşurau cu repeziciune pe ecran. Era ca şi cum ei ar fi strigat printr-o singură voce. Dar nu strigase decât unul

singur, în vreme ce ceilalţi tăcură. Acel unul singur s-ar fi putut să fie François, cum s-ar fi putut să fie Titus Juvanca, dar totuşi nu interesa. Pe Juan îl străbătu o undă de bucurie, ca şi cum ar fi descoperit ceva inedit pe ecran.

Vlad din film se oprise pe marginea unei clădiri de vreo 100 de etaje; buzele i se mişcau cu fervoare şi era cât se poate de mirat că nu alunecă în prăpastia căscată ameninţător sub el.

Ce aripi nevăzute, ce puteri neasemuite îl ţineau deasupra?

Un aerobuz coborî până aproape de un platou, cu vederea spre munţii înzăpeziţi, dar acoperiţi acum din pricina norilor deşi şi grei de ploaie. Se apropia vertiginos de înalta clădire. Geamurile tremurau. Marea, departe, se făcuse ca de sticlă. O umbră de surâs dispreţuitor înfioră ochii savantului.

— Juan se văzu pe sine în film cum coboară din aerobuz pe o scară de plastic. Scara se clătina într-o parte şi în alta, deasupra oraşului. Alunecă. Îl cuprinde frica. Noroc că se simte încă plin de puteri. Braţele îl ajută. Îşi văzu în film, ceea ce nu visa să vadă niciodată, propriile sale tălpi, protejate de mocasini subţiri, cum ating acoperişul umezit de rouă, pe care nu-l văzuse nicicând în viaţa sa.

Silueta înaltă a lui Vlad trona pe acoperiş, ca şi Juan, de altfel. Primul însă nu-l vedea pe cel de-al doilea, pentru că şedea cu spatele.

Observă figura sa palidă ezitând să se apropie… Totuşi marcă un scurt pas şi încă unul nesigur, şovăitor. Se distinse clar cum Vlad se înfioară, cum umerii săi largi, admiraţi şi premiaţi la concursurile de culturism zvâcnesc în sus şi în jos. Chiar pasul lui Juan din film îngheaţă. Îngheaţă şi Juan cel din sală, gândind că aceeaşi senzaţie trebuie să simtă şi un protagonist când îşi vede filmul la premieră, în vreme ce un actor îşi aminteşte perfect unghiul de filmare, luminile, discuţiile purtate cu regizorul, anumite întâmplări imprevizibile, dar fireşti, care s-au ivit cu ocazia turnării

acelei scene pe platou, rezultat al colaborării atâtor factori diferiţi care lac laolaltă sinteza celei de-a şaptea arte, el, unic actor, fără regizor, fără machiaj, fără unghi de filmare, fără măcar să fi jucat, se trezeşte pe pânză mişcându-se, trăind, respirând şi acţionând în imposibilitate de-a schimba ceva sau a modifica vreo scenă. Iată de ce senzaţia era cu atât mai copleşitoare, în comparaţie cu a unui actor profesionist.

Un film smuls prin D.I.S. din subconştient este o peliculă în care un singur om este şi regizor, şi scenarist, şi operator, dar fără participarea directă a conştiinţei.

Iată de ce Juan nu se putea opune la nimic, mai ales că nu el era autorul.

Simţea Vlad, eroul din film, o altă fiinţă cum se apropie din spate? O clipă toţi spectatorii îşi ţinură răsuflarea, încremeniţi într-o tăcere desăvârşită, ca la vânătoare. Parcă ar fi fost în apropierea vânatului, când animalul şiret mirosise cursa.

Deodată, aşa cum se aştepta, de altfel, se auzi întrebând cu o suavitate rece:

— Cine eşti tu?

Interesant că vocea i se păstrase nealterată, doar nuanţa îi releva ceva inedit.

— Sunt hoţul de paratrăsnete! răspunse Vlad fără să se întoarcă.

— Hoţ!? se arătă mirat Juan.

— De paratrăsnete!

— Nici nu mai ştiu dacă astăzi se mai folosesc sau nu paratrăsnetele! Dar ştii că mi se pare foarte ciudat?!

— Se folosesc! Dar n-are niciun sens să-ţi mai baţi capul cu asta! N-are niciun sens să ţi se pară totul ciudat!

Şi mie mi se pare ciudat că stau la marginea prăpastiei celor 100 de etaje şi nu cad! Însă nu fac caz din asta! Nu mă plâng!

— Dar de ce le furi?

— Eşti curios?!

— Crezi că te-ar scuti vreun om de această întrebare stupidă?

— Mie întrebările nu mi se par niciodată stupide; curiozitatea oamenilor mi se pare în schimb totdeauna stupidă! Are ceva primitiv în ea! Brutal şi vulgar!

— Depinde! Există curiozitate şi curiozitate!… În ştiinţă, de pildă, n-ai să-mi spui că nu foloseşte! Fără ea n-am progresa.

— Aşa crezi tu? Hm! făcu Vlad, impertinent.

— Da.

— Eu cunosc un mijloc prin care se poate progresa tocmai învingând curiozitatea, ucigând curiozitatea, uitând cu desăvârşire curiozitatea.

— Da?… Cum?

Vlad tăcea. Se gândea să-i spună sau să nu-i spună.

Acest lucru se întrezărea clar pe faţa lui.

— Dacă mi-ai spune, aş crede, reluă Juan. Dar aşa n-am voie să cred!

— Uite ce este! exclamă Vlad. Fur paratrăsnetele ca să nu mai rămână niciunul pe planetă, pentru ca fulgerele ce cad pe scoarţa ei, mii şi milioane, s-o crape, s-o destrame, s-o facă bucăţele. Mă înţelegi?

— Nu.

— Nici nu poţi să mă înţelegi! Şi nu poţi să mă înţelegi pentru că mie mi-a venit această idee în minte! Mie, singurului om din lume, şi sunt bogat!

— De ce?

— Furând paratrăsnete, eu lipsesc planeta de apărare, o fac cu bunăştiinţă vulnerabilă! O planetă vulnerabilă e ca o corabie fără mateloţi în furtună. Talazurile mării sparg bordajul putred şi-o sfarmă într-o clipă! Nu mai rămâne nimic din nava care, cu o oră în urmă, înfrunta semeaţă marea. Aşa se întâmplă şi cu planeta! Vorbesc de planetele din vecinătatea apropiată a soarelui. Şi Pământul, trebuie să recunoşti, este o astfel de planetă.

— Ei, şi?

— Cum, ei şi?!… Se vede cât de colo că habar n-ai de lumea viitoare!

— Cred numai în lumile pe care le pot percepe! Eu, ori aparatele mele!

— Bine, dragul meu, dar eşti un troglodit! ripostă Vlad şi vocea lui plesni ca şfichiul unui bici.

— Tot ce se poate! Dar pe mine n-ai să mă convingi că dacă furi paratrăsnete planetele crapă!

— A! se arătă surprins Vlad. Te legi de lucruri atât de mărunte!

— Aşa sunt învăţat! Viaţa e făcută din lucruri mărunte şi amănuntele contează!

— Da, într-adevăr, în artă amănuntele contează! Şi în ştiinţă trebuie să fie la fel! Dar când e vorba să creezi o nouă lume, n-ai de ce să te mai legi de amănunte. Ideea, ei bine, vezi, ideea contează în primul rând!

— Să zicem c-ar fi aşa! Dar după ce laşi planeta fără apărare, cum creezi o lume nouă?

— Foarte simplu! Materia aceasta este trecută prin focul fulgerelor, focul purificator, ne vom afla deodată într-o nouă treaptă de civilizaţie. Oamenii se vor hrăni, vor iubi, vor respira din lumina ce vine de la Soare. Şi vor progresa. Ideile înseşi vor transmite de la o minte la alta, de la un cap la altul fără intermediul vorbelor, doar graţie luminii. Va fi o societate nouă, extraordinară!

— Bine, dar tu nu vei mai fi!

— Voi fi un gram din materia ce progresează.

— Şi crezi că merită…

— Ce?

— Să…

— A! O idee mare merită orice!

Juan urcă pe scara de plastic spre aerobuz. Privirea lui atinse marea şi se prelinse pe suprafaţa ei înspre far.

— La revedere! îi strigă Vlad din urmă. O să ne întâlnim în lumea cea nouă.

— În ceea ce mă priveşte, exclamă Juan, aş prefera să

rămân ceea ce sunt!

Aerobuzul pieri. Cerul fu cutremurat de spasmul unui fulger.

Pe ecran urmă o scurtă dar violentă furtună cu trăsnete uriaşe, asurzitoare. Vlad nu se mai zărea. O flamă puternică ruptă din înalt îi aprinse cămaşa prefăcându-i-o într-o torţă cu creasta arzând violent, pentru ca peste puţin, încet, să se prăbuşească împreună cu clădirea într-un fum gros, opac…

XVII

Sfârşitul filmului redat prin D.I.S. stârni o rumoare profundă în sală. Medicii erau intrigaţi. Ce voia Juan să obţină? Făcuse tot ceea ce s-a putut! Imposibilul chiar. Pornise de la imaginile planetelor care crapă, ceea ce i-a fost atât de greu, totuşi s-a menţinut în limitele ştiinţei, aşa cum i-a fost indicat. Mai mult nimeni n-ar fi putut obţine. După planetele care crapă nu se mai vede nimic, ecranul se întunecă. Dar a mai fost convorbirea cu Vlad!...

François se mişcă pe scaun greoi arătând că, într-adevăr, se plictisise. Titus Juvanca îl privi pe Juan într-un fel încurcat şi stânjenit, fără să spună nimic. Totul devenea viu, dar incert, apăsător exprimat prin tăcere.

— După câte cunosc, îndrăzni François să rupă tăcerea, fără a părăsi tonul lui ironic care-l făcea din păcate expresiv, catalogul de imagini al aparatului D.I.S., care mi-e proaspăt în minte, întrucât l-am răsfoit recent, nu consemnează ceva asemănător. Ceea ce noi am vizionat acum ceva cu totul nou.

— François are dreptate! îi luă apărarea Allen, observând că e foarte puţin crezut de cei prezenţi. Imaginile din filmul de faţă sunt cu totul în afara catalogului D.I.S.

— Să nu ne precipităm, dragii mei! interveni energic, dar categoric, englezul. Subiectul nostru a făcut o călătorie puţin obişnuită, într-un loc puţin obişnuit, neumblat, aşa că n-ar trebui să ne aşteptăm la imaginile clasice, ce ne indică nouă, medicilor, o viitoare declanşare a unui infarct miocardic, ori a unei crize de ficat. Să fim bine înţeleşi! Cazul depăşeşte, ca să mă exprim aşa, rutina noastră!

— Dar asta-i de la sine înţeles! se precipită Allen jignit, parcă, personal, că i se explicase, el înţelegând asta de prima dată. Totuşi ar fi bine de ştiut că ne aflăm în afara

imaginilor indicatoare ale binecunoscutului catalog.

— Fără doar şi poate! exclamă David metodic şi rar. Coborî o linişte pe care Juan o ura, nu numai pentru că avea sânge aprins spaniol, ci şi pentru că-i plăceau înfruntările directe, făţişe. Totuşi lui Juan nu-i era clar nimic din ceea ce se petrece în jurul său. Nu înţelegea de ce alţii nu fuseseră sensibili la ceea ce el pricepuse acum atât de lesne.

„Nu văd şi poate nici n-or să vadă, pentru că eu am stat zi de zi, am încercat toate tratamentele posibile. Ştiu că nu a ajutat la nimic şi că numai un singur lucru e posibil. Dar ei se îndepărtează şi eu ştiu că acest punct, acest nod, ca să-l numesc aşa, este foarte real. Să-i mai las! îşi spunea în sine cu înfrigurare, impunându-şi calmul. Să-i mai las! Poate văd, aşa după cum am văzut eu experimentând zilnic spre uimirea sorei Blanche. De ce să nu cred în asta? E mai uşor sa izbutesc aşa, decât… Să fiu binevoitor, binevoitor! îşi repeta. Dar nu bunăvoinţa îmi lipseşte, ci ajutorul!”

Vorbeau unii către alţii:

— D.I.S-ul este bun!

— S-a verificat asta pe cancer! Ştiţi ce imagine am obţinut ultima dată? întreba François. O culoare portocalie! Vreo trei secunde de erupţie a unei culori fluide, portocalii. Un veritabil semnal de alarmă! Un simplu şi puternic semnal de alarmă în faţa unei celule rebele care a şi început să roadă organismul… Şi-a început această activitate îngrozitoare fără ca măcar pacientul respectiv să bănuiască. Vorbesc de organism.

— În cazul nostru… îndrăzni Allen.

— Nici vorbă! conchise François prins de discuţie. Este un obsedat simpatic, un obsedat de ideea morţii şi atâta tot!

Este exact teama pe care o simţim în faţa neantului, într-o noapte în singurătate, când am pierde orice legătură cu oamenii, ori, proiectaţi în Cosmos, n-am mai găsi legătura cu Pământul. Oricine a trecut măcar o dată prin aşa ceva, n-ar mai voi să treacă, nu?

— Tocmai la asta mă gândeam şi eu, interveni cu calm şi

exactitate David Jones, impunându-se chiar de la primele cuvinte. Vedeţi, după toate analizele efectuate, şi după tratamentele administrate, am credinţa fermă că subiectul nu este atins de nicio formă paranoică. E firesc să se ivească o atitudine în faţa morţii: indiferenţă, apatie, plictiseală, dispreţ, cinism, teamă etc. La subiectul nostru a apărut din toate aceste trăsături specifice teama. Şi mi se pare firesc. Nu voi aminti latura umană a acestui sentiment, în fata sfârşitului inexorabil, pentru că nu este momentul şi nici cazul. Sunt, în schimb, pe deplin convins că acest sentiment înjositor, poate pentru alţii, a apărut la subiectul nostru dintr-un sentiment de răspundere nedusă la bun sfârşit. Da, un sentiment foarte înalt, şi apoi mai e şi incapacitatea de a-şi aminti, complex psihologic pe care chiar noi – vă aduceţi aminte – i l-am creat încetul cu încetul, mizând pe un rezultat mai rapid.

Subiectul nostru a simţit că misiunea sa mare s-a prăbuşit şi că o dată cu această ratare va zvârli omenirea într-o incertitudine gravă şi riscantă cu privire la viitoarele zboruri în cealaltă galaxie. Iată de ce, mi se pare foarte firesc, ca el să fie îngrijorat de viaţa lui, pentru că o dată cu stingerea acestei vieţi piere şi nădejdea de-a ajunge mai repede într-o galaxie nouă, pe care zborul minţii omeneşti a atins-o cu aripile ei fantastice.

— Dragul meu David, spuse François rece, revenindu-i cinismul, tot ce spui tu pe noi ne încălzeşte prea puţin. Este o explicaţie, da! Dar noi nu de explicaţii ducem lipsă! Îţi dai seama! Şi în matematică unu şi cu unu fac doi. Deci timpul scurt, plus starea gravă, egal moarte! Cum îl salvăm?

— M-am gândit, reluă englezul cu aceeaşi dispoziţie şi calm. Am convingerea că n-am avea altceva de făcut decât să-l conservăm în… bioplast. Şi, adăugă el repede, am ajuns la această concluzie după ce mi-am dat seama că toate celelalte posibilităţi s-au epuizat!

— De acord, se resemnă Allen.

Juan interveni cu o voce cavernoasă:

— Vei avea foarte multe elemente de înlocuit. Ce-i va rămâne?

— Nu bănuieşti?

— Nu.

— Capul, dragul meu, capul şi creierul său! Voi face asta ca să nu am certitudinea că-l sacrific. Omul rămâne intact, doar va căpăta învelişul unui alt trup.

— Dar senzaţiile?

— Vor fi reduse, se înţelege!

Acum venise momentul! îşi spuse Juan. Întotdeauna în viaţă de câte ori „a venit momentul” a fost prea târziu. De ce? E inutil să reflecteze la asta acum. Scoase repede batista şi-şi tamponă fruntea plină de sudoare.

— Cred că am stabilit diagnosticul, David.

— Toţi se treziră ca dintr-un somn.

David îl privi oarecum neîncrezător, palid.

— Da! E mai simplu decât ne închipuiam! Mai uşor decât s-ar părea!… Cum de nu ne-am putut gândi mai devreme? Tot iradierea pe care o caut zilnic, o cercetez şi-o întorc pe toate feţele ca un poliţist! Ea este!

— Probabil că ai verificat! zise David din ale cărui pupile nu se mai stingea strălucirea aceea rece.

— Da! Simptomele sunt aceleaşi ca ale unui iradiat: înnegrirea pielii, senzaţii de vomă, lipsa apetitului sexual etc.

— Şi contoarele?

— Care?

— Contoarele noastre ultrasensibile de detectare a radiaţiei!

Juan mormăi:

— A, asta nu!

— De ce nu?

Pe faţa lui David se stinse răceala. Redeveni calm şi sensibil, dar vocea îi răsuna, fără voie, tăioasă:

— Credeam că ai o probă palpabilă!

— Simptomele.

— Parcă n-ai şti că sunt comune multor boli?

O paloare de-o clipă trecu pe fruntea lui Juan.

— În curând se ultrasensibilizează contoarele şi…

— A! replică David cinic. În curând… apoi îl privi drept în faţă, calm: Dragul meu Juan, toate acestea, iartă-mă că ţi le spun, sunt nişte mici sinucideri. De ce n-am presupune c-ar fi atins de un virus heliosian, incapabil de-a fi prins de obiectivul aparatelor noastre ultrasensibile? De ce? Pentru că nu ne putem aventura, nu avem timpul.

— David, acesta e un subiect deosebit! Neobişnuite au fost şi mijloacele cu care am luptat, tu însuţi ai afirmat-o. Te rog sa ai încredere în mine, să mă crezi!

— Încredere! pufni englezul.

— E singura şansa, David! Unica şansă! Crede-mă! Vreau să-l scot la liman, dar altfel.

— Te-ai legat de acest subiect, Juan! Iubeşti acest subiect, e firesc, dar nu trebuie să faci asta împotriva raţiunii.

— Mai acordă-mi un răgaz! Oricât de mic!

David îşi mută greoi privirea în altă parte:

— Timpul e scurt! Vom face aşa cum am hotărât! Când ieşiră din clinică, marea neagră şi densă clocotea năprasnic sub palele de vânt nimicitor.

XVIII

— Bună dimineaţa! rosti sora Blanche intrând. Zâmbi! Vă simţiţi mult mai bine ca de obicei, nu-i aşa?

— Dă! zâmbi uşor Vlad. Mult mai bine! Astea sunt stările mele: când mă simt bine, ca şi când n-aş avea nimic, când, dimpotrivă, mi-e foarte rău!

Se uită la ea. Era atât de gingaşă, atât de bună cu el. Aici toate fetele erau afectuoase ca nişte îngeri. Într-un lăcaş unde din când în când, fără voia medicilor ori a pacienţilor, se întâmplă ca materia să se pulverizeze, degradându-se în elementele ei esenţiale, de ce să nu admire o fiinţă atât de desăvârşită, de ce?

— Coborâţi? întrebă sora, cu un zâmbet liniştitor.

Vlad tresări, murmurând:

— Nu ştiu!

— Trebuie, stărui sora, ca şi când i-ar fi acordat ei o favoare. În definitiv, putem merge să ne plimbăm! Azi e o zi minunată! Iar dacă nu va încântă meciurile de tenis, marea e atât de frumoasă, e păcat s-o pierdem…

Da, într-adevăr, sora Blanche avea o idee cât se poate de bună. După furtuna de ieri, marea arăta încântătoare.

Se şi văzu în apropierea falezei pustii şi asta-l învioră. Repede dădu halatul jos şi trase hainele pe el. Parcă ar fi avut aripi de plumb. Sora vru să-l ajute. Cât de sensibilă era şi cum ştia ca să tacă! Gesturile ei îndemânatice, supuse, aveau o dulce nuanţă maternă, care-l linişteau totdeauna. Sentimentul se contopi cu alunecarea privirii sale pe orizontul mării. Semăna cu Marea Neagră. Marea la malul căreia, într-un amurg cu ploaie… Persistă şi acum în fibrele trupului său bolnav amintirea sărutului, acea blândă dulceaţă înfiorându-l. Şi, ca orice lucru aşteptat, se dovedise trist… De ce? Nu poate să răspundă. O întrebare

la care nu găsise răspunsul.

Flutură mâna, ca în somn, să înlăture deformările aduse de lentila subiectivă a memoriei. Pe nesimţite, ajunse în Piaţa Luminii. Convalescenţii profitau de această zi frumoasă, cu soare, plimbându-se încet, ca într-o reculegere. Dar, în niciunul din aceşti ciudaţi trecători nu recunoştea pe copilul care voise să-i cedeze umbra.

În oglinda liniştită a mării se reflectau zveltele coloane albe, încremenite ca o pădure de mesteceni. Pe nesimţite îl arse o sete perversă. Intră într-un bar. Sub boltele pictate în auriu, stăruia un miros amar de wermentou, băutura preferată a secolului.

Un necunoscut cu aspect fragil, cu sprâncenele groase ca de smoală se apropie. Vlad încercă să-l evite, dar insul izbuti să-l prindă de braţ şi, cu o familiaritate dezgustătoare, să-l împroşte deodată cu un torent de cuvinte:

— Un fior!… Înţelegeţi? Ce poate fi mai neaşteptat ca un fior!… Am văzut oameni care se înşelau, minţeau!… Vă rog să mă credeţi!… Nici nu putea fi vorba de-o înşelătorie!… Simţisem îndelung un fior dulce, moale şi bun şi cald ce-mi străbătuse întreaga făptură!… Aici păli, deveni mai galben ca lămâia, lumea de la mese îl privea emoţionată. Şi, continuă necunoscutul, fiorul a pierit! Mi-era o sete nebună după senzaţii, dar n-am simţit nimic!

— Vă rog să-mi permiteţi să trec! încercă Vlad să se strecoare cu jenă.

— Nu sunt beat! Nu sunt beat, domnilor, înţelegeţi?!

Aplauzele celor de la mese înviorară atmosfera înăbuşitoare a barului. *„E cazul de la clinica!”* auzi Vlad o voce imprudentă.

Instinctiv se crispă, simţindu-se într-un fel strivit, recunoscându-se în celălalt şi neputând acţiona în niciun fel.

Era totul tulbure, ca şi cum s-ar fi visat sub aparatul D.I.S. Dar nu era asta. Deodată simţi doi ochi verzi, imobili şi goi

venind spre sine.

Necunoscutul îşi alătură paharul de al său.

— Îmi permiteţi?

Tăcu. Necunoscutul, după ce-şi muie buzele în wermentou, continuă:

— Se pare că nu vă prea bucură compania mea. Dar n-aveţi să regretaţi! Vă asigur! Sunteţi un om simpatic şi eu sunt la fel! Creierul mi-e întreg şi lumea toată e a mea! Sunt cineva! Nu vă uitaţi prea atent la mine acum! Nu arăt cum trebuie şi nu sunt eu de vină!

— De ce? îngăimă Vlad, pe jumătate absent.

— Am avut ideea să decorez Luna cu zăpadă albă, purificatoare. Am primit brevet de inventator, decorator de peisaje selenare, dar la ce mi-a folosit? Ce trebuia să schimb peisajele? Nu erau ele frumoase şi stranii şi aşa? Râse înăbuşit, ca să continue: Domnule, nu sunt omul care par a fi la prima vedere!

— De unde ştii cum pari? întrebă Vlad.

Necunoscutul rânji iar, într-un fel foarte propriu, schimonosindu-şi gura.

— M-au tras în bioplast cum ai trage o păstaie de fasole în ciocolată ca să minţi copiii de Anul nou!…

Se îneca în sughiţuri jalnice. Vârful nasului i se schimonosi alternând când la dreapta, când la stânga, în mod caraghios.

— Nu le-am cerut, nu i-am implorat! Eram în nesimţire atunci… Se reculese o clipă:

— Aş fi fost cât se poate de mulţumit, dacă o dată cu zăpada, invenţia mea, zăpadă ce a luat foc de la o ţigară, ardeam şi eu, înţelegeţi?

Necunoscutului îi sclipiră ochii halucinant:

— Atunci am ştiut! Am ştiut foarte bine! Şi era firesc!… De multă vreme toţi găseau că sunt de prisos. De prisos… Tăcu. Apoi, cu o anumită nuanţă de mister: E imposibil să mă fi sinucis!

— Sinucis?! repetă Vlad, cu un dezgust copilăresc.

— Da, dragul meu, nu te gândeşti că e posibil?
— Da, e posibil, îl aprobă politicos Vlad.
— Aşa au presupus prietenii mei…
— Dar dumneata?…
— E foarte greu de spus, întrucât ţigara de care-ţi pomeneam că a produs incendiul era ţigara mea! Înţelegi? Nu ştiu cum m-am trezit cu ţigara aceea, cum am aprins-o şi, mai ales, de ce am aprins-o! Cum am găsit ţigara în buzunar? Habar n-am! Prietenii şi colegii mi-au spus c-aş fi scris scrisori exaltate, romantice, cinic-realiste înaintea accidentului, în care aş fi proslăvit sinuciderea! Vezi, nu-mi amintesc, se spune că nu aveam curajul s-o fac! Ce prostie! Dar din clipă în clipă o aşteptam ca pe-o ultimă mângâiere! Interesant, nu? Pe dracu! Ce-aş fi putut face oare? E posibil că voiam să-mi recapăt liniştea; mi-am căutat-o într-un anume fel al meu!… Dacă este aşa cum spun ei, înseamnă că m-au oprit s-o desăvârşesc şi c-ar trebui să le-o plătesc.
— Dar spuneţi că nu vă mai aduceţi aminte?
— Da. Nu-mi mai aduc aminte.
„Şi eu, gândi instantaneu Vlad, nu mi-am adus aminte!”
— Dar oricum e egal! Îmi pare rău de un singur lucru: că mi-au spus-o. Cred că acum ei, medicii, regretă, dar e prea târziu. N-ar fi trebuit s-o ştiu! N-ar fi trebuit să mi-o amintească, orice s-ar fi întâmplat! Să cădem de acord: a fost o lipsă completă de tact!…
— Îmi închipui că voiau să găsească o justificare a gestului surprinzător cu ţigara.
— Da, asta voiau ei să facă! M-a costat însă mult, poate tot atât de mult ca şi operaţia!
— Să ştiţi că vă înţeleg! spuse deodată Vlad, privindu-l în ochi.
— Da?
Ciocniră paharele, în care cu un clinchet dulce se loveau bucăţele străvezii de gheaţă.
— De când m-am întâlnit cu dumneavoastră mă simt mai bine! murmură Vlad.

— Şi când te gândeşti ca eu mă simt mai prost! Vă rog să mă scuzaţi! Mi se face din ce în ce mai rău. Mă retrag, îi întinse mâna. Numele meu e Baltimore. Will Baltimore. Mă găsiţi în orice zi la clinica lui David Jones. Îmi vâjâie capul. N-am băut prea mult şi totuşi mi-e rău. Voi cere să mi se facă o injecţie.

Şi urmă un potop întreg de scuze exprimate cu o umilinţă studiată.

— Vlad Radu. Mi-a făcut o deosebită plăcere!

Baltimore tresări:

— Am auzit de numele acesta!

— Astronautul care a zburat spre Helios.

— A! Ha-ha-ha! Dumneata eşti? Şi, într-un chip cu totul neaşteptat, îl prinse de braţ: Dumneata? Ha-ha-ha! Şi de ce nu spui?! Există două feluri de-a muri: să mori mort, cum sunt eu, sau să mori viu, cum eşti dumneata! Ha-ha! Râsul i se opri într-un rânjet. Ce-i asta? se miră el. Niciodată n-am simţit o asemenea sfârşeală. E ceva cu totul nou. La revedere.

Şocat de răceala acelui braţ de gheaţă, lui Vlad i se declanşă în minte o imagine tradusă prin trei cuvinte: OMUL DE BIOPLAST.

Brusc, se descleştă din îmbrăţişarea acelei electrizări reci, care era atât de respingătoare, şi fugi pe terasa barului de deasupra mării. Hohotele lui Baltimore se prelungeau sinistru în valurile sparte năprasnic, jos, la ţărm, părându-i-se tot mai mult că nu era altceva decât fantoma propriei lui imagini viitoare…

— Ah, ce rău mi s-a făcut! se auzeau vaietele lui Baltimore, în clipa când hohotele de râs încetau. Ce rău!

Se legăna în mers, clătinându-se ritmic.

XIX

Vorbise şi strânsese braţul pensionarului clinicii lui David Jones, faimosul om-experienţă, adevăratul om de bioplast. În loc să se simtă rău, încerca începutul unei euforii nemaicunoscute. Era el, cel de demult. Sănătos, voinic, doar genunchii îi tremurau puţin.

Aerul ce-i invada plămânii era bun, sângele îi alerga mai repede prin corp, care era corpul lui, nu un trup înlocuit, şi el simţi nevoia să grăbească pasul, mânat de-o forţă necunoscută.

„Ce putuse să se întâmple?” se întrebă Juan, când află toate acestea. Şocul psihologic avusese repercusiuni asupra sănătăţii şubrezite de boală? Ori boala evoluase în aşa măsură, încât îl înşela prin false senzaţii de iluzorie sănătate?… Nu ştia ce să răspundă.

— Vlad, azi te aşteaptă savantul David Jones, îi spuse Juan, impersonal, intrând la el în cameră. Cum te simţi?

— Foarte bine! La ce oră?

— Acum. Mi-a comunicat încă de dimineaţă, dar am uitat să-ţi spun, şi apoi ai fost plecat!

— Da, m-am plimbat puţin… De ce este nevoie să mă deplasez eu? Cred că vrea să-mi propună bioplastizarea. Să ştii că nu accept!…

Ajuns la clinică, Vlad întrebă formal:

— Ce facem, doctore? M-aţi chemat?

— Voiam să te văd! îi spuse David, rece.

Arăta obosit, tracasat.

— În starea asta, puteaţi folosi şi…

— Videofonul, ştiu! Dar eu voiam să te văd ca să-ţi comunic o hotărâre a noastră, a medicilor de pe această planetă unde ai poposit şi aştepţi vindecarea!

Tonul vocii sale voise să nu fie solemn, totuşi sună ca o

trâmbiţă. Vlad cobori fruntea. Îngăimă, cu o uşoară nuanţă de umor:

— Nu se mai poate face nimic!…

Şi în felul acesta îşi lua în derâdere propria lui moarte.

Ochii lui David scăpărară.

— De unde ştii?!

— Dacă nu mi-a spus-o medicul care este în fiecare zi cu mine şi-a trebuit să mă deplasez până aici, însemnează că…

— Nu este adevărat! Se poate face ceva! Iată de ce te-am chemat.

Astronautul fu calm. Intră cu David în câteva mici încăperi, patru sau cinci la număr. Urmă o nouă vizită medicală.

Abstractizarea tot mai deplină a fenomenelor biologice determina cercetările din această nouă consultaţie să se concretizeze într-o formulă cheie ce apărea la tabloul de comandă, unde se afla David Jones, cufundat într-unul din cele mai confortabile fotolii ale clinicii. Sub ochii săi, aparatele săgetau continuu diagrame şi cifre pe cele trei ecrane. Căci n-avea de făcut nimic altceva decât să stea câte două, trei minute în fiecare din acele încăperi goale, albe, mici, fără mobilier; să stea drept şi să se gândească la orice, fără să se mişte…

Când se văzu din nou cu David Jones, exclamă:

— Şi ce-ar fi necesar să faceţi?!

— Sunt două posibilităţi: sau te îngrijim ca până acum şi sfârşim prin a fi învinşi, sau, fără nicio dificultate primejdioasă, trecem la operaţie, întrucât creierul este încă neatins!

— Când?

David îl privi dintr-o parte:

— Ce vreţi să spuneţi?

— Când veţi face operaţia?

— Chiar acum, dacă n-aveţi nimic împotrivă!

— O veţi executa dumneavoastră?

— Da. În maximum o oră, totul va fi gata! Am pregătit materialul şi aparatele auxiliare. Urmează doar să fiţi de acord.

— Ce-mi veţi înlocui?

— De obicei, asta nu se spune. E mai bine sa nu ştiţi! Aşa am făcut întotdeauna şi aşa e bine să procedăm şi acum!

Amândoi, o vreme, îşi temperară încordarea, ca pentru salutul suprem. Apoi Vlad reluă:

— Şi dacă n-am întreprinde nimic? Astăzi mă simt excelent. V-am spus!

— S-ar putea să fie o stare pasageră. O înviorare trecătoare de moment.

— Doctore, se apără Vlad, aruncând o uitătură surprinzător de gravă, încă de dimineaţă m-am trezit într-o stare bună. Am băut şi un wermentou la bar, m-am întâlnit cu un necunoscut şi-am stat de vorbă puţin. Plimbarea în aer liber m-a făcut să mă simt alt om! Am uitat că sunt bolnav!

— Asta-i cât se poate de îmbucurător, surise David. Dar e nepotrivit să ne închipuim o schimbare în bine survenită în urma unei plimbări sau a unui simplu wermentou, cu, ori fără sifon, oricât de agreabilă ar fi aceasta băutură! Pentru o mai judicioasă analiză, vă promit să studiem itinerariul parcurs de dumneavoastră.

— Doctorul Juan Soleado mă oprea înainte să beau! exclamă Vlad. Nici nu i-am cerut voie! Am băut pentru că am avut chef, iar după aceea m-am simţit excelent!

În ciuda stării bune ce-o reclama pacientul cu atâta fervoare, savantul întrezări, abia vizibil, groaza unor ochi ce clipeau. Nu era limpede dacă avea oroare de operaţie sau nu-i era de loc bine.

— Cauza este mult mai adâncă, nu cred că, s-ar datora acestei băuturi! tăgădui categoric David, hotărând să ia de urgenţă în considerare ceea ce Vlad mărturisea acum. Să ne amintim că boala dumneavoastră a evoluat între stări bune şi foarte bune, în cadrul cărora aţi putut să vă

plimbaţi şi să vorbiţi cu oamenii, şi stări rele. Cu câteva clipe înainte aţi afirmat că vă simţiţi excelent şi n-ar trebui să întreprindem nimic, e destul de riscant. Nu vă gândiţi? Până la urmă, tot trebuie să facem ceva.

— Mi-aţi mai spus-o!…

Vlad ezita, cuvintele îi muriră pe buze.

— În toată lumea se găsesc oameni cu ceva bioplast în ei. Muncesc, activează şi se simt bine! Asta nu e o piedică.

Vlad abia acum înţelegea, de parcă i s-ar fi luat o ceaţă de pe ochi. Cum nu văzuse mai înainte adevărul? Între aceşti doi savanţi: Juan Soleado, cercetător ardent şi pasionat, subiectiv poate, fără un element concret de apărare în luptă cu boala, şi persoana distinsă din faţa ochilor săi uluiţi încă (şi nu neplăcut surprinşi, cum ar fi crezut prima oară) se stabilise, cert, un echilibru.

— Mai este în joc şi soarta viitoarelor zboruri heliosiene! aminti, cu oarecare solemnitate, savantul englez.

Vlad ceru permisiunea să deschidă fereastra. O deschise. Contemplă marea. Şi, în vreme ce-i treceau amintirile puzderii prin minte, fiindu-i dor de zăpezile Bărăganului, rămase aşa cu capul odihnind pe mâini. Îi era teamă de actul fizic al morţii, aşa cum în adolescenţă dorea cu febră şi teamă actul fizic al dragostei. Actul morţii era irepetabil. Să moară, deci!

În aceeaşi clipă îi veniră în minte bunele lui intenţii din adolescenţă. Purtat cu gândul spre acest ultim act al vieţii – moartea – act ce-l considera ca o primenire a indivizilor dintr-o generaţie cu o promoţie nouă, de oameni vii, proaspeţi, reflectase că ar fi fost nimerit să-şi ofere trupul, după moarte, experienţelor efectuate de studenţi la disecţii. Cât timp trăia, o sală de disecţii îi producea oroare. Mirosul de formol, atmosfera rece de ciment, măştile aseptice aplicate pe nări şi gură!… Nu! Asta n-are de ce să-l intereseze acum! Nu, nu, nu! Important era faptul că, din punct de vedere fizic, muşchii săi prezentau o armonie, aşa cel puţin susţinuseră cei de la concursurile de culturism. Iar

dacă va muri, va lăsa cu limbă de moarte această dorinţă veche.

Dar viu fiind nu se mai vedea obligat să suporte aproximativ aceleaşi experimentări. De ce îi era greaţă? Pentru că apare durerea. Ori conştiinţa că totul e zadarnic. Oricum, i-ar trebui o forţă interioară în stare să-i provoace un sentiment de apărare mai puternic...

XX

Alizeul bătea rece, răscolind marea, când Eva ameriză pe Salve, coborând din vechea cursă. Vântul ardea. Valurile se îngroşau furioase. Oprindu-se cu spatele spre coastele cu linii prelung şerpuitoare, înecate în ceaţă, ea scoase cu greu ceva din poşetă. Vântul fu gata să-i smulgă cartonaşul acela, zvârlindu-l în liniile albe, nebun dezlănţuite ale valurilor. Eva încleştă degetele îngheţate pe marginea tare a cartonaşului şi reuşi să-l ţină strâns.

Avea revelaţia adevărului absolut. „Iradiat!” Asta i se părea sinonim cu „salvat”! Gândea frenetic, cuprinsă de fericire.

Nu-şi anunţase sosirea pe Salve şi pe Vlad nu-l găsi, întrucât era plecat la David Jones. În schimb, dădu repede de savantul spaniol. Se afla cufundat într-un vioriu de umbre, împrumutat, probabil, de la pereţii saloanelor albe. Evei i se păru că are de-a face cu un bărbat înalt, frumos şi demn. În aceeaşi clipă marea din fereastră se şterse într-un abur deplin.

— Mă aşteptaţi? zise Eva, cu surprindere. V-am telefonat din rezerva lui Vlad.

— Da, răspunse el moale, oarecum stingherit. Vă aşteptam! M-a anunţat şi George Oancea, prietenul lui Vlad, că aveţi de gând să veniţi şi mi-a părut bine.

Sprintenele frumos arcuite ale Evei se înălţară a vie curiozitate.

Juan zâmbi scurt.

— Iată! exclamă ea, întinzându-i victorioasă foaia de hârtie.

Juan îşi aruncă ochii osteniţi pe acest petec galben. Îl reţinu câteva clipe între degete, întorcându-l pe o faţă şi pe alta. Surâse de naivitatea acestei tinere, aparent atât de

binevoitoare. Se gândea că fiecare om apropiat pacientului voia să-l ajute într-un fel. George să-i ofere fluxul vital, sângele şi orice s-ar li dovedit util pentru a-l pune pe picioare, Eva…

— Sunt cele mai recente date! susţinu ea, observând că gândul ei nu avusese ecoul scontat.

O amorţeală de gheaţă îi învălui tinerei inima. Grindina porni să bată în aşchii rătăcitoare. Bulbucii furibunzi ai ploii se succedau din secundă în secundă, vrând să spargă acel înveliş subţire.

Juan i se adresă cu acea bunăvoinţă specifică medicilor:

— Vă înţeleg cât se poate de bine. Dar dacă ar fi aşa de simplu, cum stă scris aici, pe hârtia aceasta, n-ar mai fi trebuit să ne batem capul cu atâtea experienţe şi, în plus, să-l chinuim pe astronaut. Ar fi fost aşa de simplu!… Oftă.

— Cum să vă spun, susţinu Eva, încurcată profund, am cules telefonic aceste date încă de dimineaţă de la clinică! Abia am aşteptat să vi le arăt! Când mi-a parvenit diagnosticul „iradiat”, m-am simţit ca eliberată. Am zburat până la dumneavoastră, pentru că ştiu că împotriva iradierii există atâtea remedii sigure!

— Credinţa dumitale este lăudabilă! reluă Juan calm, privind-o şi evaluând-o ca pe o femeie frumoasă. Îi părea rău că trebuia s-o dezamăgească. Poate aşa aş fi gândit şi eu, dacă logodnica mea ar fi fost bolnavă. Ipoteza iradierii a fost şi este o pistă pe care noi, medicii, o urmărim zilnic. Dar rămâne, în cele din urmă…

— Deci n-aţi putut face nimic? tresări Eva.

Juan scutură capul cu putere.

— Contoarele? Nu le-aţi sensibilizat?

— Negativ, asta spun zilnic contoarele noastre ultrasensibile, domnişoară! Am efectuat diverse experienţe, dar aparatele nu pot sesiza posibila radiaţie, fiindcă e de natură necunoscută.

Eva rămase în fotoliu, tăcută şi părăsită. O atmosferă învăluitoare pluti între ei.

— Aş vrea să vă întreb ceva. E adevărat că astronautul nu s-a îmbolnăvit imediat după zborul pe Helios? Aţi fost în preajma lui. După ce s-a întors din îndepărtata călătorie?

— Da.

— Obişnuiaţi să vă faceţi confidenţe?

— Desigur!

— Care au fost primele impresii despre Helios?

Eva oftă.

— Nu sunt prea vesele, doctore, îl preveni ea.

— Totuşi, aş dori să mi le relataţi!

Eva ascultă vântul care tremura la ferestre, apoi urmă:

— A coborât din rachetă şi era tare fericit! Lumea l-a înconjurat cu flori, l-a aclamat, nimeni nu ştia, nici chiar el, în momentele acelea de exaltare, că acolo, departe, s-a întâmplat o catastrofă, iar el a fost adus de pilotul automat! Mi-amintesc ca şi cum s-ar fi petrecut acum câteva clipe că, în tumultul acela de voci ce se întretăiau, de muzici şi zgomote, când mi-a strâns mina, mi-a şoptit la ureche ca pe-o destăinuire intimă: „Ce frumos e Marte!” Au urmat cuvintele de bun sosit, felicitările patetice, a fost chemat, cum era firesc, să spună câteva vorbe. Îmi dădeam seama că se petrece ceva cu el; a păşit aşa, printre oamenii ce formaseră un coridor viu până la microfoane şi camerele de luat vederi ale televiziunii.

„Acolo, de unde am sosit, a spus el încet, foarte încet, lumea e frumoasă! Vă urez să ajungeţi şi voi acolo.” Nu pot uita umbra de stranie nedumerire, furişată pe chipul său palid, când ceilalţi pronunţau „Helios” şi i se amintea în cuvinte omagiale de performanţa drumului parcurs. Devenea din clipă în clipă mai absorbit, ca şi cum l-ar fi copleşit o îndepărtată osteneală. Pleoapele îi lunecau a somn…

Eva se întrerupse, cu o uitătură surprinzător de gravă, ca şi cum şi-ar fi amintit de ceva. Dinspre parc se desprinse geamătul unei chitare, ca apoi totul să se cufunde într-o adâncă tăcere.

— Esenţialul rămâne acesta, reluă ea dregându-şi glasul: Vlad nu înţelegea nimic, nici ce se petrecuse cu el, nici unde zburase, nici de ce nu-şi mai aduce aminte! Totul, dar absolut totul, i se părea absurd. „Eu ştiu c-am fost pe Marte! a spus el cu buzele albe, de cum am sosit acasă. Ei vorbesc de Helios! Asta ar fi în cealaltă galaxie, nu!? Pe Helios n-am fost…”

„Pe Marte ai fost acum 5 ani, l-a informat George. Ce e greu de înţeles în asta?! Ai zburat pe Helios, dincolo de planeta Omega!” „Nu, nu, nu, nu, nu!” se zbătea el, zdrobit. Era în imposibilitate de a-şi găsi echilibrul, cel puţin în momentul acela. Speram să fie o stare pasageră, o oboseală de moment, după lungul drum parcurs cu o viteză atât de formidabilă. Îl priveam şi-l ascultam, aşa cum vorbea, cu buzele palide, şi nu ne venea să credem că cel din faţa ochilor noştri e Vlad, cunoscut atât de bine de noi. Trăgeam nădejdea că se va îndrepta, va fi totul bine, ca înainte. Şi, totuşi, când mi-amintesc cum vorbea… „Parcă aş fi dormit! Vag, foarte vag, mi-amintesc c-am călătorit spre Marte, dar a fost de ajuns să aflu că n-a fost aşa şi imediat totul mi s-a şters din minte ca şi cum n-aş fi zburat niciunde!…”

Eva tăcu. Brazde înspumate călătoreau nestingherite pe mare, sub biciuirea vântului violent. Cerul închis la culoare îşi târa norii ale căror burţi grele de apă se uneau cu valurile spumegânde.

XXI

Iată că lumina albă, orbitoare, pură, semănând cu serafica tăcere a zăpezilor, îl orbi. Deschise ochii. Erau fulgerele vii ce ţeseau cerul şi pământul într-o perdea luminoasă. Capul îi era umezit de boarea uşoară a ploii, dar rămăsese totuşi înfierbântat. David, neclintit în spatele său, calcula.

— Ei, murmură el prietenos şi limpede, v-aţi decis pentru operaţie? Totul va dura puţin.

— Nu! Pe obrazul lui Vlad coborâse pacea. Ceva imaterial îi transfigura privirea. Rosti scurt, în trecere: Viitoarele zboruri heliosiene nu mă interesează, doctore!

Uimirea mută împietri trăsăturile severe ale savantului:

— Ce vă interesează? Doar soarta dumneavoastră, probabil!

— Nici măcar atât. Nimic! Ştiu doar că oamenii nu se vor opri la mine! Pe niciunul dintre astronauţii care se pregătesc la Bucureşti, Moscova, Chicago, Tokio nu-i va opri un asemenea caz trist! Am mulţi urmaşi, doctore! Intru în procentul celor doi la mie, care au avut ghinion. Omenirea va atinge Heliosul şi ştiinţa va descifra odată şi această dispariţie a mea.

O vizibilă surescitare la David:

— Nu acceptaţi…

Un gest de curtoazie elegantă antrenă mâna stângă a lui Vlad:

— Nu.

Buzele lui David tremurară într-un zâmbet:

— Vă respect hotărârea, dar ce mi se pare curios este că luaţi totul ca o propunere ofensatoare!

— Aţi ghicit!

— Dar vă faceţi o impresie cât se poate de greşită despre

mine! Eu am luptat cu moartea într-un fel al meu, propriu! Cum n-a mai încercat niciun savant! Nimeni până la mine, niciun om!

— Aţi învins-o? vru să ştie Vlad şi avu senzaţia că-l prinde pe David la strâmtoare.

— În parte. E drept! Dar am găsit un mijloc onorabil şi onest, prin care viaţa poate continua!… Celula sintetică din care pot alcătui cele mai fantastice şi totuşi cele mai reale ţesuturi ale complexului organism uman, bioplastul, e făurită sub semnul vieţii, nu al morţii, sub semnul tulburător şi viu al acestui continuu miracol! Am salvat mii şi mii de vieţi şi nu găsesc că ar trebui să fiu tratat şi judecat astfel nici măcar în intenţii! Visurile şi proiectele mele, în parte astăzi realizate, au fost animate de cele mai generoase sentimente!

Vlad rosti, convingător:

— Nici nu vă închipuiţi cât vă respect!

Asta născu totuşi în David o reacţie atât de copleşitoare, încât deplasându-se cât putu spre el, lunecă pe acel drum stingheritor al destăinuirilor.

— Am 65 de ani, şi deşi trăiesc, sunt mort de mult. Mort sufleteşte! Se vede că dumneavoastră aveţi o nevoie extraordinară de-a trăi, de-a iubi, de-a avea copii mulţi şi reuşiţi, cel puţin pe planul ideilor, dacă acceptaţi moartea şi nu invenţia mea imperfectă. Vă asigur că, pentru acest refuz, la rându-mi, încerc să vă respect. Mi-ar fi venit destul de greu să vă operez!

Cum David tăcu, Vlad îşi aminti cuvintele omului de bioplast din bar: „Să mori mort, cum sunt eu, sau sa mori viu, cum eşti dumneata!” „Deci, el, Vlad Radu, astronautul român, care a zburat în cealaltă galaxie urmează să moară om! Viu şi drept, în picioare! Şi asta e ceva!”

— Spuneaţi că sunteţi mort de mult, îl readuse Vlad pe vechiul făgaş. Nu înţeleg.

— Ei, bine, substanţa mea încă nu este vie, sau e prea puţin vie ca să fie identică cu viaţa însăşi. E o mică

diferenţă între ea şi celula vie! Diferenţă pe care aţi simţit-o şi care vă creează repulsie! O foarte mică diferenţa, de care eu îmi dau perfect de bine seama, dar sunt în imposibilitate de-a o înlătura. Aici se ascunde mortificarea mea, ca savant, dacă vreţi!…

— Sunt sigur că… vru să-l ajute Vlad.

— Da, bioplastul se va desăvârşi! Nu vom mai deosebi celula sintetică de una naturală. Atunci, omenirea…

David se întoarse un pic. Părea obosit. Oglinzile mării se spărgeau la marginea ţărmului. Se vedea asta bine prin fereastra larg deschisă. Capul său frământat, mare, cu păr roşu se reflecta pe acel zbucium continuu al apei, asta-i dădea ceva măreţ, tragic.

— Cu cât avem mai mult de înlocuit, reluă David făcând un pas spre Vlad, pentru a salva pe cineva, cu atât înfruntăm mai mari greutăţi! Şi regret că vă spun, dar de multe ori pacienţii vin la noi prea târziu…

— Sper să nu ajung în situaţia asta.

Îi strânse mâna şi închise uşa cu regret. Lumina de afară, violetă şi fulgerătoare, îi rănea ochii. Vijelia se înteţise pe neaşteptate. Marea cu spumele ei albe urla ca o căţea turbată sub biciul aspru al furtunii.

Vlad străbătu Piaţa Luminii. Era ca un condamnat la moarte, care şi-a aflat sentinţa. Ce urma după asta? „Să vină! Sa vină!” îşi spunea, fără să-i pese. Un pas şi încă unul. Se împleticea pe translucidele meduze. Albe, transparente, uşor cartilaginoase, meduzele expirau pe nisipul ud. Furtuna le zvârlise pe ţărm. Era şi el o meduză ce avea să moară, ori valul avea să-l zvârle iar în mare?… Obosise aşteptând. Ploaia îi cădea torente pe faţă.

Iată şi clinica. Răsuflă adânc şi intră. Aprinse lumina.

— Eva!

Se lăsă ud şi mut, în îmbrăţişarea aceea binefăcătoare,

Eva îl îndepărtă puţin şi-l privi.

— Arăţi bine!

— Mă simt excelent de azi-dimineaţă! Sunt bucuros c-ai

venit! Am fost la David Jones! Mi-a propus bioplastizarea! şopti el şi răsuflă adânc.

— Ia prosopul şi şterge-te! Eşti ud tot!

Se supuse. Iubea ploaia. Iubea furtuna. Şi, aproape fără vrere, făcea o legătură între potopul de afară şi sosirea ei. Era poate în asta o credinţă de străvechi agricultor care i s-a transmis şi lui. Credinţa că o asemenea ploaie aduce recoltă bogată şi bucurie…

Ochii Evei se măriseră în penumbră. Era mai frumoasă, aşa înspăimântată.

Zvârli prosopul direct la locul lui. Fruntea îi era luminată de aspre şi orbitoare fulgere. Îi prinse mâna caldă, ce părea că se topeşte într-a sa, rece.

— Şi – o imită el uşor ironic, într-un fel ce-i plăcea ei, ori aşa i se păruse lui dintotdeauna – n-am acceptat!

Faţa ei se lumină:

— Ştiam!

— Mai am răgazul de-a mă răzgândi!

— N-aş crede! Te găsesc neschimbat, acelaşi!…

— Doar puţin mai negru.

Râse scurt şi se duse să se schimbe în camera alăturată.

XXII

Fiecare pas străbătut cu greu în căutarea unei chei care să dezvăluie misterul legat de „hoţul de paratrăsnete” se volatiliza. În urma ultimei viziuni, boala căpătase această denumire.

Juan, sincer înspăimântat atât de refuzul operaţiei, cât şi de incapacitatea sa momentană de a găsi o soluţie, făcu apel la serviciile sanitare de pe Pământ. Acestea, verificând locuinţa lui Vlad, nu dădură de nicio urmă de iradiere. Era firesc, mai ales că Pământul nu deţinea contoare ultrasensibilizate, ca planeta Salve. Acelaşi fapt se petrecea şi cu nava. Nu fusese atinsă de fantomaticele radiaţii. Prin urmare, deşi coordonatele bolii păreau clar definite, sub acest raport, nu se descoperea însă agentul ei.

Totuşi, presupusele radiaţii, dacă existau cu adevărat, îşi continuau acţiunea distructivă.

Din aproape în aproape, în mintea lui Juan se limpezi cu o iuţeală chinuitoare această ipoteză, arătându-i limpede că el, cu cazul Vlad, se afla cam în aceeaşi situaţie ca medicii din secolul XX în faţa unor boli incurabile.

*

Peste puţină vreme, apăsă pe buton şi lumina roşie se aprinse în faţa videofonului. Iată-l pe gravul şi distinsul David Jones apărând pe ecran, cu faţa tulburată.

— Baltimore se află la clinică! spuse el. Cu o nuanţă de alarmă în glasul baritonal. I-e rău! Nu încape îndoială, s-a întâmplat ceva.

— Ce putea să se întâmple?! murmură Juan, cu o uimire pe care nu încerca să o ascundă. Cine e Baltimore?

— Omul de bioplast.

— A! Pacientul tău!...

— Închipuieşte-ţi: Baltimore pleacă de la clinică să ia

puţin aer; intră într-un bar şi se întâlneşte cu „hoţul de paratrăsnete”…

— Nu văd legătura, rosti Juan.

— Aşteaptă puţin!… Ştii că Vlad a venit la mine ieri după-amiază. A refuzat bioplastul! A trebuit să-i argumentez că procedează foarte rău, neprimind să fie operat, întrucât evoluţia bolii lui n-o să-i aducă în viitor nicio îmbunătăţire. Cred că la mijloc este vorba şi despre o evidentă repulsie faţă de bioplast, pe care o întâlnim, de altfel, la toţi bolnavii. Cum a plecat Vlad, trec prin clinică, era tocmai ora vizitei. Îl găsesc pe Baltimore cu temperatură, stări de vomă, plângându-se că are fel de fel de viziuni, care mai de care mai aiurite! L-am întrebat unde a fost. N-a vrut să-mi spună! Ştie că nu prea are voie să bea şi… Wermentou! pufni David. Asta-i trebuie lui în situaţia de completă supraveghere în care se află! E necesar să luăm măsuri drastice împotriva consumării unei atari otrăvi pe Salve. E incompatibilă cu tratamentul!… În ceea ce priveşte stupida iluzie a lui Vlad că s-ar simţi bine în urma unui wermentou, ar trebui să ne pună pe gânduri, pentru ca în viitor să n-ajungă în situaţia de azi a lui Baltimore…

*

După închiderea videofonului, mintea lui Juan reacţionă prompt. Asocia idei neaşteptate, uluitoare, ce se cereau explicate cu rapiditate. Sună. Spuse să fie adus Vlad. Voia să-l vadă. Să se convingă singur de ceea ce-i relatase David şi nu credea.

Vlad intră aproape surâzător.

Juan îi scrută ochii limpezi. Nu mai ardeau de febră. Arăta liniştit, senin. Se apropie de el şi-i oferi loc, reproşându-i:

— Am auzit că nu vrei să te laşi operat!

— N-am ştiut că sunt dator să o fac! accentua Vlad, cu o doză amară de autoironie.

— Nu eşti dator, dar ţi s-a explicat, cred, că e unica şansă de salvare! De ce o refuzi?

— Eu…

Vlad avu o tresărire violentă, dar şi-o reţinu cu o stăpânire de sine pe care Juan n-o observase înainte. Asta trăda echilibrul survenit între timp. De unde-l avea? se întrebă cu uimire Juan. Nu cumva e liniştea dinaintea sfârşitului? Dacă presupunerea sa era adevărată, atunci boala lui Vlad evoluase în aşa măsură încât... Iată de ce îl găsea încă o dată vinovat că refuzase. Să moară şi să nu accepte, asta era peste înţelegerea lui.

— Mi-e imposibil să accept ceva ce nu e încă pus la punct! articulă Vlad, cu demnitate. Şi, de altfel, nu găseşti, doctore, că bioplastul reprezintă astăzi, o „mică decepţie”, ca să-i spun aşa. În lumea ştiinţifică medicală?

Juan scutură capul cu putere.

— Nu! Nu găsesc!

Vlad surâse îngăduitor.

— Vă admir raporturile de colegialitate ideale. Totuşi, nemulţumirea mea, cât şi a savanţilor, cred că survine din eşuarea folosirii substanţei bioplastice într-o cantitate mai mare la un pacient inteligent, el însuşi inventator, cum este Baltimore. Nu-i aşa?

— O! te înşeli! îl opri Juan, cu o grimasă amară. Baltimore nu e un caz care să răstoarne utilitatea bioplastului pentru menţinerea vieţii în cazuri de accidente, boli grave, unde e necesară o înlocuire de organe indispensabile. Baltimore e un caz limită. Un soi de barometru, dacă vrei, prin care David studiază zilnic pe de o parte evoluţia substanţei într-un corp viu asociat cu o mare cantitate de bioplast, pe de altă parte, îşi desăvârşeşte, experimentând, invenţia care l-a făcut atât de vestit. Ştii ce-ar însemna eşuarea „cazului Baltimore”? Ar însemna prăbuşirea, cel puţin temporară, a unui mare savant.

— Nici eu nu-mi aduc aminte, doctore, spuse Vlad cu oarecare răutate, ce-a fost cu mine pe Helios – şi sunt astronaut. M-am prăbuşit, dar nu mă plâng! Calea spre Helios deocamdată este închisă, aşa după cum, dacă ar muri Baltimore, calea spre desăvârşirea bioplastului ar fi

închisă. Soarta mea şi-a lui David Jones se apropie, numai că eu ştiu c-o să mor, îngreunând în felul acesta cercetările în cealaltă galaxie, în vreme ce Baltimore trăieşte şi poate va trăi spre gloria bioplastului…

Juan ocoli fotoliul, exclamând:

— Deocamdată nu e vorba de moarte, la dumneata! Arăţi bine şi, în plus, pretinzi că aceasta s-ar datora unui simplu wermentou. Nu?

— Da, spuse Vlad, s-ar putea ca îmbunătăţirea sănătăţii mele să se datorească acestei băuturi.

Juan pufni într-un râs molipsitor:

— Bine, dar şi Baltimore a băut! Şi încă cum!

— Într-adevăr! certifică Vlad, cu o umbră fulgerătoare de tristeţe în ochi. L-am găsit în bar aproape beat. M-am îndreptat spre el. Voiam să cercetez de ce a făcut asta!

— Păi, vezi! De ce atunci Baltimore se simte atât de rău şi are o stare ce alarmează medicii?… Ba, mai mult, m-a pus pe gânduri şi pe mine, deşi n-am, efectiv, nicio legătură cu el. Ce crezi că se petrece? Totul se datorează numai unui wermentou?

— Nu ştiu, capitulă Vlad.

Juan păşi îngândurat spre fereastră. Îşi aprinse o ţigară şi spuse, dând încet din cap:

— Cauza trebuie s-o căutăm în altă parte.

După ce Vlad părăsi încăperea, Juan se întoarse nervos. Strivi ţigara abia aprinsă în scrumiera-scoică. Apăsă butonul videofonului şi-l ceru pe David. Nerăbdarea ce o resimţea de la plecarea lui Vlad se cerea elucidată. Ideile îi alergau prin cap cu o viteză halucinantă.

„Dacă este aşa? îşi spunea el, aproape cu un tremur nervos. Dar nu se poate!” se cenzura aspru, oprindu-şi zborul înfierbântatei lui imaginaţii ca să nu-l ducă pe poteci sterpe, amintind de toate experienţele de până atunci. „Şi totuşi, se încuraja iarăşi cu ardoare, n-ar trebui încercat? Într-o boală stranie, într-un moment când viaţa unui pacient e la limita morţii, cum putem, ca savanţi, să rămânem

impasibili?”

Scurtul monolog interior se purta în faţa videofonului pe care tremurau nişte linii alambicate, obositoare. David întârzia, sporind şi mai mult surescitarea lui Juan.

În sfârşit apăru, mahmur. Părul roşu ca o flacără îi cădea în şuviţe neastâmpărate pe fruntea înaltă, conferind figurii lui severe o notă de tinereţe.

— M-ai chemat?… Ştii, dragă Juan, sunt nespus de ocupat cu Baltimore!

— Chiar în acest sens te-am chemat! surâse Juan. Cum îi merge?

David duse batista albă la frunte, tamponându-şi pielea transpirată cu gesturi mici, repetate. Spuse răguşit:

— Foarte rău.

Ochii lui Juan se căscară, surprinşi. Sentimentul se transmise cu violenţă lui David Jones. Dar, spre neaşteptata sa mirare, reacţia aceasta în loc să-l sâcâie mai mult, îl linişti.

— Hm! surâse el. Dar de când, Juan, ai căpătat deprinderea să te interesezi de starea pacienţilor mei?

— De când…

— Parcă şi acum câteva minute m-ai întrebat?

— Într-adevăr, îl întrebase înainte de întrevederea cu Vlad. Obrazul i se crispa într-o aşteptare ce nu acceptă răgaz. Urmărit total de ideea ce-o avea în minte şi nu găsea prilejul să i-o comunice lui David, repetă:

— Rău? Spui rău? şi se agăţă de întrebare cu o noua speranţă, pe care celălalt n-o înţelegea.

— Din ce în ce mai rău!

Se lăsă o clipă de tăcere. David îşi oferi ca destindere o scurtă plimbare prin cameră. Paşii săi şovăitori îşi pierduseră elasticitatea şi eleganţa de mai înainte. Arătau că David se află într-o situaţie limită cu Baltimore, de soarta căruia era legată întreaga evoluţie a bioplastului.

Juan refuză să reflecteze la toate acestea şi exclamă, ardent:

— Ascultă, David, nu cumva Baltimore se plânge c-ar auzi o muzică ce coboară din cer? O muzică fascinantă, stranie?

David, deodată surprins, se întoarse, abandonă plimbarea, şi-l privi încruntat peste umăr:

— Exact!… Dar de unde ştii?

Juan surâse, abia putându-şi reţine strigătul de biruinţă:

— Uite ce e, David Jones! Am o idee! De asta te-am şi chemat. Dacă ne reuşeşte, de data asta am dat lovitura…

XXIII

„Iarăşi?” se întreba Vlad, plictisit de atâtea experienţe. În definitiv, n-avea ce pierde. Deschise o uşă şi intră într-o încăpere de sticlă. Cerul albastru împodobea cupola transparentă cu stele de argint. Noapte. Căzuse noaptea fără să-şi dea seama. Se simţea bine, dar pierduse noţiunea timpului.

Dar e barbar! Aici, pe Salve, nu se poate căpăta nimic, oricât de efemer şi iluzoriu, fără să dai. Să cedezi din liniştea, din mica şi scurta ta fericire personală, puţină, câtă ţi-a mai rămas: pentru ce?… O! nu merită! Medicii vor veni iarăşi în cortegiul lor de halate albe oferindu-ţi ser, ecrane cu imagini interesante şi zâmbetul, zâmbetul acela calm, impasibil şi nesuferit, acompaniind atât de bine rugămintea să fii binevoitor, pentru că e ultima experienţă şi, fără îndoială, cea mai bună. O, la naiba! suferea el. Dacă, într-adevăr, coborâse noaptea peste Salve şi prins în chip desăvârşit de beatitudinea şi deliciul wermentoului n-o observase pur şi simplu? Se întâmplă atâtea când bei!

— Hello, Vlad!

Tresări. Vocea parcă venea dintr-un fund de pivniţă. Întoarse capul şi străpunse cu privirea noaptea de dincolo de peretele de sticlă. Deodată se dădu doi paşi înapoi, ca şi cum făptura de vapori l-ar fi ameninţat.

Murmură silabisind:

— Bal-ti-more!

— El, în persoană! Se bucură văzându-te şi-ţi urează sănătate!… Se descoperi, scoţându-şi pălăria respectuos, apoi o aşeză la loc. Urme vagi ale unei boli grave se lăsaseră pe trăsăturile sale adânci. De la o întâlnire la alta, lui Vlad i se păru schimbat. Parcă n-ar mai fi fost Baltimore, ci umbra sa, iluzoria şi fantomatica sa umbră.

Vlad se apropie de peretele de sticlă, pentru a se încredinţa că vederea, ca de atâtea ori, de altfel, nu-i joacă un renghi. Şi încă unu! din cele mai înspăimântătoare, în ciuda stării lui bune. Nu. Baltimore se afla acolo, la doi paşi de el, separat printr-un perete de sticlă; şedea în picioare, slab şi glacial.

Vlad înaintă şi-şi sprijini palmele de sticla rece. Avu senzaţia că celălalt n-aude; strigă tare:

— Ce cauţi aici?

Baltimore zâmbi incert:

— Vin de la tribunal.

— Care tribunal?

Baltimore surâse degajat, fermecător şi arata cu degetul în sus, spre stele.

— Ah, exclamă Vlad mişcat, şi?…

Înţelegea că Baltimore se găsea acolo pentru că aflase ceva în legătură cu soarta lui. Intuia în relaţiile cu Baltimore începutul unei neaşteptate prietenii. Iar din prietenie, Baltimore venise să-l prevină.

— Şi? repetă el, tot mai curios să vadă de ce apăruse Baltimore şi ce voia să-i comunice.

— Situaţia e cam proastă…

— Cât de proastă?

Baltimore ezita, mişcându-şi evaziv palma în aer:

— Destul de… ca să zic aşa…

Dar Vlad îl întrerupse cu hotărâre:

— În definitiv, şi aşa până acum n-aveam dreptul sa trăiesc. Experienţele. Mă torturau experienţele. Nu puteam să respir puţin, că veneau experienţele. Şi de pe urma lor, praful s-a ales. Nu e drept… Sunt un bolnav incurabil, un condamnat la moarte. De ce să mi se fluture zilnic pe la nas speranţa unei graţieri? Nu e drept!… Există totuşi o măsură. Şi cu bolnavii incurabili ca şi cu condamnaţii la moarte. Să mor e de o mie de ori mai bine decât să trăiesc astfel. Aşa nu se mai poate…

Tăcere. Parcă s-ar fi aflat amândoi pe un platou înalt şi

dincolo de ei zumzăiau nişte aparate, îngânându-şi respiraţia cu mişcarea moale a vântului.

Vlad, bănuitor, făcu câţiva paşi de-a lungul peretelui de sticlă. Şovăi:

— Nu cumva te-au vârât aici ca să...

Văzu cum Baltimore îşi opreşte un zvâcnet de durere, apăsându-şi cu mâna dreaptă pieptul. Ochii i se dădură uşor peste cap, era la un pas de leşin, dar, revenindu-şi, cu un efort supraomenesc, murmură jovial:

— O, taci, mereu eşti suspicios! Cine te-ar vedea n-ar spune că eşti vestitul astronaut. Păcat că nu te-am cunoscut înainte. Nu se poate să fi fost aşa!

— Nimeni din noi nu poate să ştie câte schimbări aduce o boală...

— Cu toate astea, continuă Baltimore, de cum te-am zărit în după-amiaza aceea la bar mi-ai fost cât se poate de simpatic. Râse. Adori wermentoul pe care şi eu îl ador şi, dacă am da crezare ideilor absurde ale metempsihozei, în altă viaţă, tu ai fost o doamnă, iar eu adorabilul ei medalion.

— Ah, Baltimore, râse cu amărăciune Vlad, încetează! Eşti vesel pentru că ai băut.

— Şi îţi pare rău?

— De ce?

— Pentru ca n-ai făcut-o şi tu?

— Ştii, Baltimore, medicii mi-au interzis băutura, deşi eu...

— Lasă, lasă, îl opri cu un gest hotărât celălalt, deliciul vitezei nu e prea departe de deliciul wermentoului!

Vlad la acest gest brusc uită unde se află, uită cum coborâse cu ascensorul în laborator pentru o nouă experienţă. Şi-şi dădea dreptate să uite, pentru că în faţa lui se afla numai fascinantul, surâzătorul şi, în ciuda suferinţei, veşnic veselul Baltimore. Omul acesta avea darul de-a face dintr-o situaţie tragică o comedie. Şi Vlad o degusta, privindu-l. Doar undeva, spre dreapta, o tainică,

dar insistentă încercare de a porni un motor, amintea de scopul coborârii în laborator.

— Am venit să te întreb, făcu Baltimore, clipind din ochi şăgalnic, ţi-e frică de moarte?

— Nu pentru asta ai venit.

— Îţi jur!

— Repet: ce cauţi aici?

Baltimore urmărea un gând al său. Coborî pleoapele peste ochii arzând; şopti:

— Nu mă întreba ce caut, ţi-am cercetat viaţa!...

Celălalt îngăimă. Stupefiat:

— Mi-ai cercetat viaţa? De ce?

— Dar, dragul meu, cum poţi fi prieten cu cineva fără să-l cunoşti? Şi eu vreau să fiu prieten cu tine, deşi, mă scuzi, încă nu ţi-am obţinut acordul!

— Continuă, te rog! îl îndemnă Vlad, mişcat de această certă dovadă de simpatie.

— Deci, cercetându-ţi viaţa, reluă el, şi, mai ales, ultimele evenimente de pe această planetă, am aflat că un copil, întâlnit întâmplător, auzind că-ţi vei pierde umbra – reprezentare metaforică a morţii – ţi-a oferit-o pe-a sa. Divină şi sfântă naivitate! E adevărat?

— Da.

— Deci, fiindu-ţi frică de moarte, am venit să ţi-o risipesc. Iată de ce sunt aici!

— Tu? exclamă Vlad, stupefiat.

— Da, eu! certifică Baltimore, cu aceeaşi încreţire incertă a buzelor.

— Cum?

— Foarte simplu. Frica de moarte este o frică animalică. Trebuie s-o înăbuşim. Se tem de moarte numai cei care cred în viaţa viitoare şi tremură pentru păcatele lor pământeşti. Ori tu, mai întâi neîntâlnind niciun Dumnezeu în lungul zbor spre Helios, n-ai cum să fii credincios! În al doilea rând, ce păcate ai avut? Ai fost prea îndrăzneţ! Asta-i tot.

Ochii lui Vlad ardeau. Îl cuprinse o frică neagră şi apăsătoare. Iar frica deveni tot mai chinuitoare, când înţelese că nu e vorba numai de-o discuţie amicală cu Baltimore, ci de-o chestiune cu mult mai gravă.

— E o experienţă? vru să ştie astronautul, iritat. Ce cauţi tu în această experienţă?

Baltimore tăcea ca prins asupra unui fapt nepermis. Şi, cum Vlad nu-l slăbea din chinga întrebării sale, Baltimore se strădui să găsească o ieşire. N-o găsi.

— De ce eşti aici? reluă cu insistenţă celălalt, sperând să primească răspunsul.

Prea târziu. Mâna lui Baltimore se schimbă. Licărirea de sub pleoape se transformă deodată într-o hotărâre smintită de a înţepeni acolo, de a rămâne împietrit într-o durere atroce şi de neînţeles.

— Baltimore, ce-mi ascunzi?

Lui Baltimore i se paralizase graiul şi chiar respiraţia. Aşa cum şedea nemişcat, într-o continuă durere cu pleoapele închise peste ochii mari, tăcând, părea un preot budist care, îmboldit de fanatismul unei idei generoase, îşi dăduse foc singur într-o piaţă publică. Numai flăcările nu se zăreau, cuprinzându-i demonic urechile, bărbia şi părul, încolo părea că trece prin aceeaşi suferinţă răspândită adânc pe piele, în muşchi şi în oase.

Un curent de unde invizibile îşi începuse dansul intermitent. Aparatele din depărtare huruiau aprig în timpane, gata să le spargă. Vlad se răcorea sub palele acestui curent, în vreme ce Baltimore trăia oroarea.

Când pleoapele i se ridicară ca două cortine grele, i se păru că dincolo de ele se deschid în faţa sa ascunzişurile sufletului. Un suflet foarte singuratic, care niciodată, de la accidentul de pe Lună, n-avea să mai lepede masca. Şi de câte ori se prefăcea el că o leapădă, amuzându-se! Rosti:

— Tu nu ştii ce simţi când te arunci în valuri şi e iarnă? Frigul te pătrunde până în măduva oaselor. Zâmbea sec. E însăşi încătuşarea morţii, dar dacă ai răbdare, ce plăcute

senzaţii te aşteaptă după… Totul e o chestiune de răbdare!

Surâse, dar conturul tremurător al gurii îi deveni sever şi dur. Îşi aruncă ochii în direcţia cupolei, spre cerul plumburiu.

— Baltimore! ţipă Vlad, văzându-l cum lunecă lin şi de aceea înspăimântător, de-a lungul peretelui transparent. Furia îi copleşise calmul. Opriţi! Opriţi! răcnea el şi, în acelaşi timp, nu contenea să bată înnebunit cu pumnii strânşi în sticla dură şi rece.

— De ce ai făcut-o? Pentru ce? Înţelege că nu vreau să suferi pentru mine! Nu vreau!

Baltimore, căzut în genunchi, încercă efortul extraordinar de-a se ridica. Mâinile, ca două aripi frânte, tăiau aerul cu frenezie. Reuşi.

Împietri din nou în picioare, în poziţia aceea nemişcată, gata de a suporta stoic durerea. Descleştându-şi buzele antrenate de un scurt frison, bolborosi:

— Şi când te gândeşti că oamenii numesc asta prietenie! …

Astronautul privi în jos, către mâini. În ciuda nopţii, le găsi albe. Oare?… Începu să-şi relaxeze trupul ca într-o tardivă, dar dureros de aşteptată redescoperire. Porni să alerge orbeşte. Se izbi cu fruntea de ceva năprasnic: peretele de sticlă. Dar nu simţi durerea. Îl uitase şi pe Baltimore. O beatitudine coborâse asupra lui ca şi cum ar fi primit o veste extraordinară care echivala cu speranţa de-a fi vindecat. Lunecă pe duşumea. Leşinase.

Lumina se aprinse, halatele albe se apropiau, fură deschise nenumărate uşi de sticlă. Savanţii se aflau acolo, lângă ei. Baltimore recita:

„Mor, Horaţio…
Otrava simt că-mi copleşeşte mintea,
Şi nu voi şti nimic din Englitera.
Dar văd pe tronul Danemarcei, iată,
Pe Fortinbras (arată spre Vlad). Murind, sunt

pentru el.

Să-i spui cam tot ce s-a-ntâmplat de-am fost
Adus aici. Iar restul e tăcere...

Medicii suriseră, unii din ei amintindu-şi că Baltimore a fost actor amator şi că avusese succes în Hamlet. Apoi acesta ridică faţa de la duşumea. Răcni:

— Ei, David, unde-i marşul de înmormântare? Unde-s trupele, onorul? Şi mai ales sângele, otrava unde-i? Unde-s Laertes, mama, regele şi primul ambasador? Vreau să aud bubuitul de artilerie din final, în vreme ce veţi ridica şi duce din scenă leşurile acestea (arată către sine şi Vlad), căci se cade în război, acest măcel, dar nu pe Salve. Întorcându-se către medici: Porniţi şi oastea cuceritorilor de noi galaxii să tragă. Aud de acum bubuiturile! Aud cântece şi corul! Ce melodie e aceasta, coborând din cer?...

*

Juan se apropie de David, alarmat:

— David, ia-l pe Baltimore de aici şi pregăteşte-l de operaţie!

— Ascultă, se adresă David lui Juan, nu cumva a fost prea mult pentru Baltimore? E pacientul meu şi nu vreau să-l pierd! Cred că nu de asta îmi aminteai să-l operez.

— Vezi, David, în ipoteza actuală poate i-ar trebui lui Baltimore un bioplast nou, proaspăt, fără balastul radioactiv, dacă se poate spune, aşa de după experienţă.

— Bine, dar ăsta nu-i niciun motiv... începu David să se neliniştească.

În aceeaşi clipă, Juvanca coborî nerăbdător cele trei trepte care-l separau de cei doi şi întrebă:

— Nu continuăm?

— Chiar asta discutam cu David. Dacă Baltimore şi-a dat consimţământul, asta nu înseamnă să-l ucidem. O experienţă rămâne o experienţă, chiar dacă noi ne imaginăm că-i reuşită. În ultimă instanţă Baltimore e cazul cel mai interesant al lui David şi...

Retras în faţa aparaturii complicate, Juvanca înţelese, şi continuă să dea de firul sinusoidelor, liniilor şi cifrelor presărate cu semne algebrice ce dispăreau înecate în noaptea ecranelor mari. Pasionanta urmărire a rezultatelor ce izvorau din aparate îi atesta revelaţia unei schimbări.

Juvanca se roti pe scaun, coborî în fugă treptele şi puse în palma lui Juan o peliculă de film. Zise:

— Iată situaţia celulei vii!

— Perfect! triumfă spaniolul, aruncându-şi ochii pe o cifră.

David intuise. Nu se mai osteni să se uite pe acel mic document rezumativ, care pentru el, neobişnuit cu asemenea aparate, nu însemna mare lucru. Întrebă:

— Ce soartă îl aşteaptă, în continuare, pe astronaut?

— Trag nădejdea, reluă Juan, că organismul lui va desăvârşi el însuşi vindecarea definitivă. Radiaţiile heliosiene au fost absorbite de bioplast.

Juvanca interveni:

— Şi eu gândesc aşa.

David întinse mâna, cu o anume epuizare nervoasă zugrăvită limpede pe trăsăturile lui reci:

— Oricum, te felicit, Juan, pentru intuiţia ta! Nu-ţi spun vorbe mari. N-ai lăsat să-ţi scape nimic în evoluţia acestei boli stranii. Ai urmărit-o asiduu, cu pasiunea vânătorului ce se pierde în desişul junglei pentru a-şi descărca arma într-un vânat ales. Şi când te gândeşti că totul s-a limpezit dintr-un simplu wermentou!…

— Nu, David, rosti spaniolul modest, nu un wermentou este la mijloc! Închipuieşte-ţi ce m-aş fi făcut cu un caz ca Vlad, dacă n-ai fi fost tu şi bioplastul creat de tine!

— Celula sintetică s-a dovedit mai interesantă decât cea vie! interveni Juvanca, prompt.

— Numai în cazul nostru! limită spaniolul, însoţindu-şi replica cu un gest al mâinii drepte.

— Oare? puse sub semnul îndoielii întreaga experienţă David.

— Aparatele certifică! exclamă Juvanca. Avea sentimentul net că ei toţi sunt la capătul cercetărilor. Aparatele! mai repetă el. Nu, noi!

— Ce spun aparatele? se făcu David că nu înţelege.

— Atestă calităţile nebănuite ale bioplastului! Ale invenţiei dumneavoastră? De n-ar fi fost zborul spre Helios şi Vlad care să fi străbătut acest drum, n-am fi fost în stare, astăzi, să constatăm calităţile nebănuite ale bioplastului. El s-a dovedit util în vindecarea maladiei provocata de acea radiaţie necunoscută, la o depărtare fabuloasă de planeta noastră!

— A! Englezul pufăi din pipă, sceptic. Până şi norii de fum cenuşiu se împrăştiau în văzduh plictisiţi.

— David, interveni Juan. Înţeleg cauza neîncrederii tale. E timpul să-i pui capăt. Ne aşteaptă de acum un drum lung până la a descoperi taina bioplastului. E un lucru al naibii de greu, dar e altceva! Îmbucurătoare rămâne constatarea că Vlad e vindecat şi drumul spre Helios e deschis!

Asistenţii medicali în halate albe se apropiară. Pe faţa lui David trecu o umbră. Juan şovăi. Buzele lui se mişcară şi, deşi nu rostiră niciun cuvânt, îi porunci din ochi lui David să se ducă în ajutorul nefericitului Baltimore. Să nu mai întârzie.

Juvanca interveni cu o voce scăzută:

— Despre toate astea vom vorbi altă dată în amănunţime! Acum e rândul lui Baltimore! Să-l operăm urgent, până nu e prea târziu, iar asta numai dumneavoastră o puteţi face, dumneavoastră care vă pricepeţi atât de bine la bioplast.

Englezul ridică din umeri nesigur. Juca totul pe ultima carte:

— Şi dacă n-o să izbutesc?

— Atunci vom încerca noi! se învoi Juan. Vom repeta experienţa de mai înainte, introducând în locul lui Vlad un alt element ce va rămâne să-l găsim. Greu, dar îl vom descoperi, sunt sigur. Sper ca mintea noastră înfierbântată

în cercetări să nu ne joace tocmai acum o festă în vindecarea lui Baltimore de urmările radiaţiei heliosiene.

— Şi eu sper! spuse David încet, în vreme ce ieşea pe uşă şi învăluia marea cu ochii lui reci. Da. Îl aştepta o nouă şi foarte grea operaţie.

XXIV

În sfârşit, soarele sfâşie norii şi mângâie natura înviorată după furtună. O rază se strecoară pe chipul lui blând. Se întorcea dintr-un întuneric deplin, ca dintr-o tăcere umedă. Venea lin, plutind pe un nor de beznă; se reîntorcea din moarte. Dar nu putea spune şi nici nu-şi mai amintea culoarea morţii, ambianţa ei, dialogurile purtate cu atâtea personaje reale sau imaginare. Firicelul de viaţă ce abia mai pâlpâia palid, împingând spre inimă o energie la început plăpândă, apoi din ce în ce mai intensă, estompa aceste amintiri. Viaţa era mai puternică. Ea biruia. Cu o tremurare dureroasă, pleoapele se întredeschiseră. Umbre viorii alternate de lumini jucau. Desprinse treptat imaginea Evei, aflată la căpătâiul patului, în picioare. Îl privea calmă. La doi paşi de ea, masiv, emoţionat şi aproape ţinându-şi respiraţia, amicul său George, cu îngrijorarea neştearsă încă de pe trăsăturile mari.

Convalescentul izbuti cu greu să-şi mişte mâna. Încercă efortul vizibil de a-şi descleşta limba în gură, şoptind:

— Tra-i-esc!

Eva se aplecă într-un fel care lui i se păru duios:

— Te mai îndoieşti?

Ochii lui mari se deschiseră şi mai tare; reuşi să întrebe:

— Sunt operat? În bioplast?

Un irezistibil hohot de râs izbucni din colţul unde se găsea Juan. Râsul contagios cuprinse pe Eva, pe George şi pe toţi medicii care se aflau în jur. Vlad strânse într-o scurtă şi fulgerătoare recunoştinţă mută mâna Evei şi-a lui Juan, aflaţi de o parte şi de alta a patului, îmbrăţişa cu privirea pe David şi privirile lui se pierdură mai departe, pe fereastră, unde un cârd de raţe sălbatice vâsleau în văzduh, pregătindu-se să ierneze mai spre sud.

*

Vlad se afla din nou în faţa aparatului sub formă de cameră, despărţită prin acel cunoscut perete de sticlă, unde se făcuse ultima experienţă. Intenţiona să-l vadă pe Baltimore înainte de-a intra la operaţie. Pacientul sosi târziu, adus de un furgonet electric ale cărui roţi scârţâiau supărător.

Picioarele lui Baltimore atinseră podeaua cu un tremur. Se mişca greu, părul îi era răvăşit pe tâmple, respira cu intermitenţă.

Mişcat, Vlad se apropie de el. Ştia că peste numai câteva clipe Baltimore va intra în acel dispozitiv. Acolo nu mai avea ce căuta. Medicina şi experienţa ştiinţifică îl absolviseră pe el, dar nu şi pe Baltimore. Nevinovat, Baltimore trebuia să sufere. Ar fi împărţit cu drag durerea pe din două, dar acum era prea târziu, nu se mai putea.

Baltimore înclină capul pe umăr şi-i şopti în mare taină, la ureche, înfiorându-l:

— Aud razele cântătoare! Razele… înţelegi?

Abia în clipa aceea, Vlad înţelese marele secret al vindecării sale definitive. Cu o lacrimă zgârcită izvorâtă din colţul ochilor albaştri, îl urmări pe Baltimore cum urca greoi, cu paşi şovăitori, în dispozitiv şi-n adâncul inimii fu lovit de preţul dureros al acestei vindecări.

Înălţă mâna şi-o flutură către Baltimore. Primi un răspuns scurt. Zgomotul valurilor mării izbite de dig fu înghiţit de zumzetul binecunoscut al aparatelor puse în funcţiune.

Privi în sus. Pămîntul luneca neputincios ca o Lună plină printre nori voalaţi.

— Mîine stabilim diagnosticul? întrebă cel mai tînăr dintre medici, întinzînd într-un fel caraghios gîtul său lung.

— Nu, zise Juan. Nu încă!...

— De ce? Mîine ar trebui să începem tratamentul! insistă tînărul. Zilele sînt puţine!

— Ştiu, spuse Juan, dar nu pot! Visele mi se par confuze, nesemnificative. Să aşteptăm răspunsul clasoarelor automate D.I.S.

Lei 3,25